

**T.C.
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM PROGRAMI**

**2012-2013 VE 2013-2014 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILLARINDA
İLKOKUL BİRİNCİ SINIFLARI OKUTAN SINIF
ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ DENEYİMLERİ**

MUSTAFA GÖKKAYA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM

OCAK – 2025

YOZGAT

T.C.
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM PROGRAMI

2012-2013 VE 2013-2014 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILLARINDA
İLKOKUL BİRİNCİ SINIFLARI OKUTAN SINIF
ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ DENEYİMLERİ

MUSTAFA GÖKKAYA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman: Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM

OCAK – 2025

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
LİSANSÜSTÜ TEZ ONAY FORMU

T.C.

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Enstitümüzün Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Mustafa GÖKKAYA'nın hazırladığı “**2012-2013 ve 2013-2014 Eğitim-Öğretim Yıllarında İlkokul Birinci Sınıfları Okutan Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Deneyimleri**” başlıklı tezi ile ilgili tez savunma sınavı, Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri gereğince/...../..... günü saat 'da yapılmış, tezin onayına oy birliği/oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Dilşat PEKER ÜNAL

Jüri Üyesi : Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM

(Danışman)

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Fazilet Özge MAVİŞ SEVİM

Jüri Üyesi :

Jüri Üyesi :

ONAY:

Bu tezin kabulü, Enstitü Yönetim Kurulu'nun/...../..... tarih ve sayılı Enstitü Yönetim Kurulu Kararı ile onaylanmıştır.

...../...../.....

Prof. Dr.

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

TEZ BEYANI

Tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, tezin içerdiği yenilik ve sonuçların başka bir yerden alınmadığını, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan eder, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Mustafa GÖKKAYA

16/01/2025

ÖN SÖZ

Bu çalışmada, 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkokul 1.sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesi sürecinde bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım danışman hocam Prof. Dr. Mehmet SAĞLAM' a, yüksek lisans eğitim hayatım boyunca bana kattıkları değerlerle beni onurlandıran değerli anabilim dalı hocalarıma gösterdikleri çaba için ayrı ayrı teşekkür ederim.

Hem eğitim hayatımda hem de tez yazım sürecim boyunca benden desteğini esirgemeyen değerli eşim ve aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Mustafa GÖKKAYA

16/01/2025

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

2012-2013 VE 2013-2014 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILLARINDA İLKOKUL BİRİNCİ SINIFLARI OKUTAN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ DENEYİMLERİ

MUSTAFA GÖKKAYA

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

TEZ DANIŞMANI: PROF. DR. MEHMET SAĞLAM

Bu araştırmanın amacı, 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkökul 1.sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimlerinin incelenmesidir. Bu kapsamda öğretmenlerin, 4+4+4 eğitim sistemi hakkında ne düşündükleri, öğrencilerin okula hazırbulunuşlukları ve okula uyumu, fiziksel gelişimi ve uygulanan program ile ilgili görüşleri ele alınmıştır. Bu çalışma nitel bir araştırma olup araştırma yöntemi sözlü tarih yöntemidir. Araştırmanın çalışma grubunu Yozgat il genelinde 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkökul 1.sınıfı okutmuş sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın verileri, 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkökul 1.sınıfı okutmuş sınıf öğretmenleri ile yapılan görüşmelerden elde edilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Yapılan analizlerde genel olarak öğretmenlerin 4+4+4 olarak bilinen 6287 sayılı yasanın düzenlenme sürecinde fikirlerinin alınmadığı ve yasa hakkında bilgi sahibi olmadıkları görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin sonraki eğitim kademelerinde başarısızlık kaygısı yaşadıkları, öğrencilerin 5.sınıfta ortaokula geçmeye uygun olmadıkları, ortaokula geçtiklerinde uyum problemleri yaşadıkları, sistemin başarısız olduğu ve uygulanmasının güç olduğu gibi olumsuzluklar görülmüştür.

2025, xi + 90 Sayfa

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni, Mesleki Deneyim, İlkokul, Sözlü Tarih, 4+4+4 Eğitim Sistemi

ABSTRACT

MASTER THESIS

THE PROFESSIONAL EXPERIENCES OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS TEACHING THE FIRST GRADE IN THE 2012-2013 AND 2013-2014 ACADEMIC YEARS

MUSTAFA GÖKKAYA

**YOZGAT BOZOK UNIVERSITY
GRADUATE EDUCATION INSTITUTE
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL SCIENCES**

CO-SUPERVISOR: PROF. DR. MEHMET SAĞLAM

The aim of this research is to examine the professional experiences of classroom teachers who taught first grade primary school in the 2012-2013 and 2013-2014 academic years. In this context, what the teachers think about the 4+4+4 education system, students' readiness for school and adaptation to school, their physical development and their opinions about the implemented program are discussed. This study is a qualitative research and the research method is oral history. The study group of the research consists of classroom teachers who taught first grade primary school in the 2012-2013 and 2013-2014 academic years in Yozgat province. A semi-structured interview form was used as the data collection tool in the research. The data of the research were obtained from the interviews conducted with classroom teachers who taught first grade primary school in the 2012-2013 and 2013-2014 academic years. The obtained data were analyzed by descriptive analysis method. In the analyses, it was observed that teachers were not consulted during the process of regulating the law numbered 6287, known as 4+4+4, and they were not informed about the law. In addition, negative aspects such as students experiencing anxiety about failure in the next levels of education, students not being suitable to transfer to secondary school in the 5th grade, having adaptation problems when they transfer to secondary school, the system being unsuccessful and difficult to implement were observed.

2025, xi + 90 Pages

Keywords: Classroom Teacher, Professional Experience, Primary School, Oral History, 4+4+4 Education System

İÇİNDEKİLER

Sayfa

LİSANSÜSTÜ TEZ ONAY FORMU	iv
TEZ BEYANI	v
ÖN SÖZ	vi
ÖZET	v
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	vii
SİMGELER ve KISALTMALAR LİSTESİ	xi
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.3. Araştırmanın Önemi	6
1.4. Sınırlılıklar	6
1.5. Tanımlar	7
2. KURAMSAL ÇERÇEVE	8
2.1. Gelişim ile İlgili Temel Kavramlar	8
2.1.1. Gelişim	8
2.1.2. Büyüme	8
2.1.3. Olgunlaşma	8
2.1.4. Hazırbulunuşluk	9
2.1.5. Öğrenme	10
2.2. Türkiye ve Dünyada Okula Başlama Yaşı	11
2.3. 4+4+4 Uygulaması	14
2.4. 12 Yıllık Zorunlu Eğitime (4+4+4) Geçişte Duyulan İhtiyaç	22

2.5. 4+4+4 Eğitim Sistemi ile İlgili Yapılan Araştırmalar	23
3. YÖNTEM	29
3.1. Araştırmanın Modeli	29
3.2. Çalışma Grubu	29
3.3. Veri Toplama Araçları	30
3.4. Verilerin Toplanması.....	31
3.5. Verilerin Analizi.....	31
4. BULGULAR.....	32
4.1. 4+4+4 Olarak Bilinen 6287 Sayılı Yasanın Düzenlenme Sürecine İlişkin Öğretmen Görüşleri.....	32
4.2. Sınıf Öğretmenlerinin 4+4+4 Uygulamasına Hazır Olma Durumları.....	35
4.3. Sınıf Öğretmenlerinin 60-72 Aylık Çocukların Hazırbulunuşluk Düzeyleri ve Psikomotor Gelişimleri Hakkında Anımsadıkları	38
4.4. Sınıf Öğretmenlerinin İlkokul 1.Sınıfta Karşılaştıkları Güçlükler	41
4.5. Sınıf Öğretmenlerinin 60-72 Aylık Çocukların İlkokula Başlamasına İlişkin Görüşleri.....	45
4.6. Sınıf Öğretmenlerin 4+4+4 'ün İlkokul Eğitimine Yansımaları Hakkındaki Düşünceleri	46
4.7. 2012-2013 ve 2013-2014 Eğitim-Öğretim Yıllarında İlkokul 1. Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin Karşılaştırılması	49
5. TARTIŞMA	51
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	57
7. KAYNAKLAR	60
EKLER	69
EK-1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu.....	69
EK 2. Sözlü Tarih Veri Belgesi.....	70

EK 3. Sözlü Tarih Hikayesi Örneği	71
EK 4. Görüşme Örneği (Erkek Katılımcı)	72
EK 5. Görüşme Örneği (Kadın Katılımcı)	76
EK 6. 6287 Sayılı Kanun	81
EK 7. Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde Okula Başlama Yaşı ile ilgili Yapılan Değişiklik Maddesi.....	87
EK 8. 2012/20 Sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Genelgesi.....	88

TABLÖLAR LİSTESİ

<u>Tablo</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 3.1. Öğretmenlere Ait Demografik Bilgiler	30
Tablo 4.1. 4+4+4 Olarak Bilinen 6287 Sayılı Yasanın Düzenlenme Sürecine İlişkin Öğretmen Görüşleri Betimsel Analizleri	32
Tablo 4.2. Sınıf Öğretmenlerinin 4+4+4 Uygulamasına Hazır Olma Durumlarına İlişkin Betimsel Analizleri	35
Tablo 4.3. Öğretmenlerin 60-72 Aylık Çocukların Hazırbulunuşluk Düzeyleri ve Psikomotor Gelişimleri Hakkında Neler Anımsadıklarına İlişkin Betimsel Analizleri	39
Tablo 4.4. Öğretmenlerin İlkokul 1.Sınıfta Karşılaştıkları Güçlüklerle İlişkin Betimsel Analizleri	42
Tablo 4.5. Sınıf Öğretmenlerinin 60-72 Aylık Çocukların İlkokula Başlamasına İlişkin Görüşlerine Ait Betimsel Analizleri	45
Tablo 4.6. Öğretmenlerin 4+4+4'n İlkokul Eğitimine Yansımaları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Betimsel Analizleri	47

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

Bu çalışmada kullanılmış simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar

Açıklamalar

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
ODTÜ	: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Ülkelerdeki siyasi, politik ve nüfus bakımından yaşanan değişiklikler ve ilerlemeler, eğitim sistemlerinde yeni düzenlemelere yol açmaktadır. Türkiye’de eğitime yönelik yapılması düşünülen değişiklikler, öncelikle belirli aralıklar ile yapılan Millî Eğitim şuralarında tartışılıp, değerlendirilir. 1997 yılında geçilen 8 yıllık kesintisiz eğitimden vazgeçilmesi de ilk olarak 18. Millî Eğitim Şûrası’nda gündeme gelmiştir. Bu şûrada, zorunlu eğitim, öğrencilerin bireysel farklılıkları ile birlikte içinde bulundukları yaş dönemlerinin de göz önünde bulundurularak, 1+4+4+4 olarak düşünülmüştür. Okul öncesi eğitim ile başlayacak süreç, ilkokulun 4 yıl, ortaokulun 4 yıl ve lisenin 4 yıl olması haliyle 13 yıllık olarak kabul görmüştür. Bu durumun öğrencilere farklı ortamlarda eğitim alma fırsatı tanıyacağı düşünülmüştür (MEB 2010). Alınan kararlar doğrultusunda, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında eğitim sistemimizde kapsamlı değişiklikler yapılarak başlanmıştır. Yapılan değişiklik sonrasında, okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin en büyük kaygısı, öğrencilerin okula erken yaşta başlayacak olması ve okula hazırbulunuşluklarının yetersiz düzeyde olabileceği olmuştur.

Her birey benzersizdir, hiçbir birey tam anlamıyla bir başkasına benzemediği gibi okulların sahip oldukları olanaklar için de tam bir benzerlikten söz etmek mümkün değildir. Bu yüzden anaokullarındaki öğrencilerin ilkokula aynı seviyede hazır oldukları söylenemez. Hazır olma, öğrencinin belirli bir konuyu kolaylıkla, derinlemesine anlayarak ve merakla öğrenebileceği fiziksel, zihinsel, duygusal, sosyal ve deneyimsel gelişim evresini ifade eder. Bir öğrencinin herhangi bir öğrenmeyi içselleştirebilmesi için öncelikle öğrenmeye tam olarak hazır ve hazırlıklı olması gerekir. Bu hazır olma durumu farklı şekillerde kendini gösterebilir. Bunlardan ilki, daha öce belirlenen kurallar çerçevesinde öğrenme süreçlerine genel hazırlıktır. Diğer taraftan, kuralların olmadığı serbest öğrenme deneyimleri için de hazırlık bulunur. Ayrıca okumaya hazır olma durumu da vardır. İletişim becerileri ve dili kullanma becerisinin yanında matematikte sayısal hazırlık, farklı bir durumu temsil eder. El yazısı konusunda da benzer bir hazırlık gereklidir (Ryan, 2003). Öğrencilerin yazma yeteneklerinin gelişimi, duygusal hareket, bilişsel ve psikososyal beceriler tarafından şekillenir. Duyusal-motor beceriler; kas, hareket, duruş ve görsel farkındalık becerilerini içerir. Yazma yeteneği aynı zamanda bilişsel becerilerden de etkilenir. Yazmak dikkat,

görme ve duyma gibi bilişsel becerileri gerektirir (Alisinanoğlu ve Şimşek, 2012).

İlköğretime hazırlık, genellikle sadece okuma ve yazmayı öğrenmek olarak algılansa da, aslında bundan çok daha fazlasını içerir. Bu süreçte en önemli husus, öğrencilerin sahip olmaları gereken alt yapının tamamen oturması ve okul olgunluğu seviyesine ulaşmalarıdır. Bir öğrenci, bu olgunluk düzeyine ulaştığında, okul yaşamının gerektirdiği beceri ve sorumlulukları doğal ve uyumlu bir süreç içinde başarıyla yerine getirebilir (Gökçen, 2004). İlköğretim okullarının müfredatları ve yaklaşım biçimleri zamanın gerekliliklerine göre sürekli değişiklik gösterse de, birçok insan hala okuma ve yazma gibi temel becerilerin yapılandırılmış bir şekilde okul öncesi eğitim kurumlarında verilmesinin yararlı olabileceği inancını taşır (Decker ve Decker, 1992). Çevre faktörü, öğrencinin öğrenme kabiliyeti ve başarı düzeyi üzerinde büyük ölçüde etkili olup, öğrencilerin hangi yöntemlerle daha iyi öğrendiğinin belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Öğrencinin etkileşimde bulunduğu çevre, onun dünyayı nasıl deneyimlediğini ve bu deneyimlerden nasıl bilgi edindiğini büyük ölçüde şekillendirir (Morrison, 1997).

Okulun ilk günleri, bazı problemlerin ortaya çıkabileceği bir dönem olabilir ki bu gayet doğaldır. İlkokula başlamak, bir öğrencinin hayatında önemli dönüm noktalarından birini oluşturur. Öğrenciler okul çağlarındaki tanıdık ve genel kabul görmüş ev ve anaokulu ortamlarını terk ederek farklı özelliklere sahip ilkokul ortamına geçerler. Bu geçiş süreci hem öğrenci hem de öğrencinin ailesi için belirli bir uyum sürecini beraberinde getirir. İlkokul, öğrenci için tamamen yeni bir sosyal çevre sunar. Bu sosyal çevre, uyulması gereken kuralların yanı sıra farklı karakterlerdeki öğretmenler ve öğrencileri, yerine getirilmesi gereken öğrenim görevlerini de içerir. Tüm bu unsurlar öğrencinin yeni ortama uyum sağlamasını zorlaştırabilir. Öğrencilerin karşılaştıkları bu zorlukların üstesinden gelmesi ve ilkokulların öğrenciler için anlamlı, eğlenceli ve yaratıcı deneyimlerle dolu mekanlara dönüştürülmesi, ebeveynlerin ve öğretmenlerin desteğini gerektirir. Öğretmenler ve ailelerin öğrencilere yardım eli uzatması, onların bu yeni dönemi daha kolay atlattıklarına ve başarılı olmalarına büyük katkı sağlar (Hayden 2009).

Türkiye'nin eğitim sisteminde önemli değişiklikler getiren 6287 sayılı kanun ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun tasarısı, 11 Mart 2012 tarihinde kabul edilmiştir. Bu yasa, Türkiye’de zorunlu eğitimin 8 yıldan 12 yıla çıkarılmasını ve eğitim sürecinin 4+4+4 olarak bölünmesini amaçlanmıştır. 6287 sayılı bu kanun, 11 Nisan 2012

tarihinde Resmî Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, halk arasında 4+4+4 düzenlemesi olarak da bilinmektedir.

Eğitim sistemini önemli ölçüde değiştiren bu düzenleme, 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanmıştır. Bu yeni sistem, temelde ilkokul, ortaokul ve lise düzeylerinin her birinin dört yıl olması esasına dayanmakta olup, öğrencilere daha yapılandırılmış ve kapsamlı bir eğitim süreci sunmayı amaçlamaktadır.

Bu kanundan önce, çocukların ilkokula başlamaları 72 ayını tamamladıklarında zorunlu idi. Ancak ilgili kanunun getirdiği yeni düzenlemelere göre, 60 aylık olan çocuklar ilkokula başlamalıydı. Ancak kamuoyunda bu konuda çıkan yoğun tartışmalar sonucu, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından okula başlama yaşında değişikliğe gidildiğine dair bir genelge yayımlanmıştır. Bu genelge ile yapılan değişiklikler doğrultusunda, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında uygulama, 66 ayını dolduran çocuklar için ilkokul kayıtları Millî Eğitim Bakanlığı'nın e-okul sistemi üzerinden gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, 60-65 ay arasındaki çocukların, eğer velileri talep ederse ilkokul kayıtları yapılabiliyordu. Buna ek olarak, 66-71 ay arasındaki öğrencilerin okula kayıt olmaları zorunluluk altına alınırken, bu grup içerisinde yer alan öğrencilerin ancak sağlık raporuyla okula hazır olmadığı belgelenirse ilkokula başlamalarının bir yıl ertelenebileceği ifade edilmiştir (28735 sayılı Resmî Gazete.)

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde değişikliğe gidilmiş ve bu değişiklikte birlikte 2013-2014 eğitim-öğretim yılı esas alınarak okula başlama yaşı ile ilgili uygulama yeniden düzenlenmiştir. Düzenlemede;

- “66, 67, 68 aylık (2008 Yılı Ocak-Şubat-Mart doğumlular) çocuklar 1. sınıfa kaydedilecek ancak velisinin yazılı talebi doğrultusunda, rapor istenmeksizin kayıtları 1 yıl ertelenebilecek veya okul öncesi eğitime yönlendirilebilecek.”
- “69, 70, 71 aylık (2007 Yılı Ekim-Kasım-Aralık doğumlular) olup, e-okul sistemi üzerinden 1. sınıfa kaydedilen çocuklardan okula hazır olmayanların kayıtları, alınacak sağlık raporu doğrultusunda 1 yıl ertelenebilecek veya okul öncesi eğitime yönlendirilebilecek.” hükümlerine yer verilmiştir.

Araştırmanın öğrencilerin eğitim sistemindeki mevcut ihtiyaçlarını ve eksikliklerini belirleyerek bu sorunların çözümüne, sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 sistemine bakış açıları ve karşılaştıkları zorlukların çözümü ve mesleki yeterliliklerine, okulların fiziksel kapasiteleri

ve kaynaklarının verimli kullanımına yönelik katkılar sunacağı düşünülmüştür. Ayrıca politika yapıcılara eğitim politikalarının daha etkili bir şekilde geliştirilmesi ve stratejik planlamalar için somut veriler sağlayacak olması, EPÖ ve sınıf eğitimine müfredat tasarımlarının etkili ve kapsamlı olması, yapılan uygulamaların etkisinin araştırılmasında katkı sunması beklenmektedir. Toplumsal boyutunda bakıldığında ise eğitim sistemindeki eksikliklerin giderilmesine katkı sunacağı için önemli görülmektedir.

Bu bilgiler ışığında bu çalışmada, 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkokul 1.sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda öğretmenlerin, 4+4+4 eğitim sistemi hakkında ne düşündükleri, öğrencilerinin hazırbulunuşlukları hakkındaki görüşleri ve öğrencilerin okula uyum ile ilgili yaşantıları, fiziksel olarak okula hazır olma durumları ve uygulanan öğretim programı ile ilgili görüşleri irdelenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkokul 1.sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimlerinin incelenmesidir. Bu kapsamda öğretmenlerin, 4+4+4 eğitim sistemi hakkında ne düşündükleri, öğrencilerinin hazırbulunuşlukları hakkındaki görüşleri ve öğrencilerin okula uyum ile ilgili yaşantıları, fiziksel olarak okula hazır olma durumları ve uygulanan öğretim programı ile ilgili görüşleri irdelenmiştir.

2012-2013 eğitim-öğretim yılı ile birlikte uygulanmaya başlanılan 4+4+4 sisteminde, sınıf öğretmenlerinin eğitim programını uygularken karşılaştığı problemler ve öğrencilerin yaşı ile okula hazırbulunuşluk düzeyleri nedeni ile sınıf yönetiminde karşılaştıkları durumlar eğitim politikalarının uygulanması ile ilgili sonuçların ortaya konması noktasında araştırılması gereken bir konudur. 4+4+4 olarak ifade edilen, zorunlu ve kesintili eğitimi 12 yıla çıkaran 6287 sayılı kanunla eğitimde yeni bir döneme girilmiştir. MEB (2012), bu yeni sistemin temel amaçlarını, ülkede halihazırdaki ortalama eğitim süresini yukarılara çıkarmak ve eğitim sistemini, bireysel ilgi, ihtiyaç ve yeteneklere göre gerekli ayarlamalara izin verecek şekilde tasarlamak olarak ifade etmektedir. Türkiye’de 1997 yılında uygulanmaya başlanılan 8 yıllık kesintisiz zorunlu eğitim sistemi, çıkarılan 6287 sayılı kanunla 2012-2013 eğitim-öğretim yılı itibari ile ilkokul 4, ortaokul 4 ve lise 4 yıl olmak üzere 12 yıl olacak şekilde düzenlenmiştir (MEB, 2012a). 4+4+4 olarak bilinen 6287 sayılı kanundan önce okul

öncesi eğitim için yaş sınırı, 37-72 ay aralığı iken bu kanunla zorunlu eğitime başlama yaşı düşürülmüş ve daha önce okul öncesi eğitim çağındaki 60-72 ay aralığındaki çocukların ilkokula başlayacağı değişikliğine gidilmiştir. 2012-2013 eğitim-öğretim yılı ile birlikte ilkokula başlayacak öğrencilerde, 30 Eylül 2012 tarihi itibarı ile 60 ayı doldurma şartı aranmıştır. Fakat alınan bu karar daha sonra çeşitli değerlendirmeler sonucunda 30 Eylül 2012 tarihinde 66 ayını dolduran çocukların ilkokula başlaması yönünde revize edilmiştir. Araştırmada yaşanan bu değişim karşısında eğitim ve öğretimin en önemli paydaşı ve uygulayıcısı olan öğretmenlerin bu değişiklikler hakkında ne düşündüklerinin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir.

Araştırma, ilkokul 1.sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemi, öğrencilerinin okula hazırbulunuşlukları, öğrencilerin fiziksel olarak okula hazır olma durumları ve uygulanan öğretim programı ile ilgili görüşlerini belirleyecek olması açısından önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın amacı, 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkokul 1.sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimlerinin incelenmesidir. Bu kapsamda öğretmenlerin, 4+4+4 eğitim sistemi hakkında ne düşündükleri, öğrencilerinin hazırbulunuşlukları hakkındaki görüşleri ve çocukların okula uyumu, fiziksel gelişimi ve uygulanan program ile ilgili görüşleri irdelenecektir. Bu amaçlar doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. 4+4+4 olarak bilinen 6287 sayılı yasanın düzenlenme süreci hakkında düzenleme süreci hakkında öğretmenlerin düşünceleri nelerdir?
2. Kamuoyu tarafından 4+4+4 olarak bilinen 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulanmaya başlandığında, öğretmenlerin bu uygulamaya fiziksel olarak hazır olma durumları nelerdir?
3. Öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemi ile birlikte okula başlayan 60-72 ay arasındaki öğrencilerin okula hazırbulunuşlukları ve psikomotor gelişimleri hakkındaki düşünceleri nelerdir?
4. Sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemi ile birlikte karşılaştıkları güçlükler ve bu güçlüklerle çözüm önerileri nelerdir?
5. Öğrencilerin 60-72 ay yaş arasında ilkokula başlamaları hakkında öğretmenlerin düşünceleri nelerdir?

6. 4+4+4 'ün ilkokul eğitimine yansımaları hakkında öğretmenlerin düşünceleri nelerdir?

7. 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkokul 1. sınıf öğretmenlerinin görüşleri arasındaki farklılıklar nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırmada, 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkokul 1.sınıfı okutmuş sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemi, öğrencilerinin okula hazırbulunuşlukları, öğrencilerin fiziksel olarak okula hazır olma durumları ve uygulanan öğretim programı ile ilgili görüşleri ile 4+4+4 eğitim sisteminin uygulanmasında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri araştırılmıştır. Ulaşılabilen alanyazına ait çalışmalar incelendiğinde yurt içinde 4+4+4 eğitim sisteminin yasallaşp uygulanmaya başlandığı yıllara ait öğretmenlerin mesleki deneyimleri üzerine yapılmış çalışmalar arasında Zelyurt ve Özel (2015), Sağlam (2014) ve Erçaçan (2014)'ün çalışmalarının olduğu görülürken bu sayısının az olduğu değerlendirilmiştir. Bu nedenle bu eğitim sistemi ile ilgili sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimleri ile ilgili alanyazına katkı sunabileceği düşünülmektedir. Ayrıca, araştırmadan elde edilen sonuçların sınıf öğretmenlerine eğitim-öğretim sürecinde kullanmaya yönelik katkılar sağlayamada, daha verimli ve kaliteli bir eğitim verilme çabasında ve mevcut sorunlara çözüm üretmede yol göstermesi bakımından, MEB politika yapıcılara yeni düzenleme ile ilgili öneri sunacak olması, TTKB program geliştirme uzmanlarına gelişim psikolojisi verilerine uygun karar alma konusunda yol gösterecek olması ve sınıf öğretmenlerine sınıfında hazırbulunuşluğu yerine olmayan öğrencilerle ilgili öneriler sunacak olması bakımından da önemli olduğu düşünülmektedir.

1.4. Sınırlılıklar

- Bu araştırma 2012-2013 ve 2013-20214 eğitim öğretim yılı ile sınırlandırılmıştır.
- Bu araştırma Yozgat ilinde bulunan, araştırmacı tarafından belirlenen okullarda görev yapan öğretmenler ile sınırlıdır.
- Bu araştırmada toplanan veriler, görüşme formuna verilen cevaplardan elde edilen bilgilerle sınırlıdır.

1.5. Tanımlar

Sınıf Öğretmeni: İlkokul 1.sınıfa başlayan öğrencilere okuma ve yazma ile temel matematik, 2.sınıf, 3.sınıf ve 4.sınıftaki öğrencilere bunların yanında sosyal bilgiler, fen bilgisi ve el becerisi gibi eğitimleri veren görevlidir.

Mesleki Deneyim: Bireylerin belirli bir meslek veya sektörde edindikleri pratiğe dayalı öğrenmeleri ifade eder.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Gelişim ile İlgili Temel Kavramlar

Bu bölümde gelişim ile ilgili temel kavramlar incelenmiştir.

2.1.1. Gelişim

Gelişim, insanların doğumdan ölüme kadar süren süreç içindeki düzenli ve sürekli değişimleri ifade eder. Bu değişimler, biyolojik, kişisel, duygusal, bilişsel ve dil gelişimi gibi çeşitli alanlarda gerçekleşir. Gelişim, canlının kendi beklenen görevleri yapabilme yeteneği kazanması ve bu görev için tüm birimlerin iş birliği içinde çalışmasıdır. Gelişimle ilgili çalışmalar genellikle davranışa yansıyan değişimleri inceleyerek bilgi sağlar. Araştırmacılar, gözlem yaparak, davranışı ölçmeyi amaçlayan çalışmalar yaparak ve elde ettikleri sonuçları yayımlayarak insan gelişimi hakkında bilgi edinirler.

2.1.2. Büyüme

Biyolojik bir kavram olarak büyüme, bir organizmada meydana gelen niceliksel değişikliklerin (sayısal olarak ölçülebilen değişikliklerin) incelenmesi sürecidir. Bu kavram, genellikle bireyin fiziksel özelliklerindeki artışı ve nicel değişiklikleri ifade eder. Örneğin, bireyin kilo alması veya vermesi, boy uzaması gibi durumlar büyüme sürecine örnek olarak verilebilir. Bu sayısal yöndeki değişiklikler, bireyin fiziksel görüntüsünde zamanla meydana gelen artışları temsil eder. Büyüme, genellikle organizmanın yaşam süreci içinde gözlemlenebilen ve ölçülebilen bir biyolojik süreçtir (Yeşilyaprak ve Aslan, 2004).

2.1.3. Olgunlaşma

Olgunlaşma, organizmanın çevresine karşı daha etkili bir şekilde uyum sağlaması ve potansiyelini en üst düzeye çıkarması için gerekli olan biyolojik ve psikolojik gelişim süreçlerini kapsar" (Sollecito, 2011). Piaget (1972)'ye göre olgunlaşma, organizmanın biyolojik, psikolojik ve sosyal işlevlerini daha karmaşık bir şekilde yerine getirme yeteneği kazandığı süreçtir. Bu süreç, bireyin bedensel ve zihinsel olarak yetkinlik kazandığı bir dönemi kapsar. Örneğin, bir çocuğun anal kaslarının olgunlaşmasıyla tuvalet kontrolünü sağlaması, bu biyolojik evre içinde gerçekleşen bir olgunlaşma örneğidir.

Olgunlaşma süreci genellikle bireyin genetik yapısı tarafından belirlenir ve bireyin biyolojik olarak gelişimini tamamlamasını içerir. Bu süreç, çevresel etkenlerden bağımsız olarak

gerçekleşebilir; ancak çevresel faktörler zaman zaman olgunlaşma sürecini hızlandırabilir veya yavaşlatabilir. Olgunlaşma, bireyin yaşamındaki farklı dönemlerde çeşitli özelliklerin ortaya çıkmasını ve gelişmesini içerir. Sonuç olarak, olgunlaşma bireyin genetik planına uygun olarak, sayısal olarak ölçülemeyen nitel bir değişim sürecini ifade eder ve bireyin biyolojik olarak belirli bir seviyeye ulaşmasını içerir (Özarslan ve Ozan, 2014). Olgunlaşma, bireyde var olan organizmada gizli güçlerin açığa çıkması veya organizmanın varlığının belirgin hale gelmesi olarak nitelendirilen bir süreçtir. Bu, bireyin içsel potansiyelini ortaya çıkararak veya var olan bir özelliği geliştirerek kendini göstermesi anlamına gelir. Bu durum, bireyin mevcut durumdan farklı bir duruma geçişini içerir ve nitel bir değişimi ifade eder.

Bir olgunluk örneği olarak, bebeklikten itibaren ayağa kalkıp ilk adımlarınızı atabildiğinizde hayatınız bu yeni duruma göre şekillenir. Bu süreç, organizmanın içsel olarak taşıdığı yeteneklerin ve potansiyellerin zamanla açığa çıkmasıyla gerçekleşir. Bu, bireyin gelişiminde doğal bir süreçtir ve kendiliğinden ortaya çıkar. Olgunlaşma süreci genellikle beklenen bir evrimi temsil eder ve bireyin yaşamındaki farklı aşamalarda gerçekleşebilir. Bu süreç, bireyin genetik yapı ve içsel kapasiteleriyle uyumlu olarak ilerler. Olgunlaşma, bireyin potansiyelini tam anlamıyla realize etmesi ve belirli bir olgunluk düzeyine ulaşması anlamına gelir. (Bacanlı,2003).

2.1.4. Hazırbulunuşluk

Hazırbulunuşluk, bireyin belirli bir davranışı gerçekleştirmek için gerekli olan biyolojik, bilişsel, duygusal ve sosyal yeteneklere sahip olma durumunu ifade eden bir kavramdır. Bu kavram, sadece biyolojik olgunluğu değil, aynı zamanda davranışı gerçekleştirmek için gerekli olan diğer faktörleri de içerir. Örneğin, keman çalmak için yeterli hazırbulunuşluk düzeyinde olan bir çocuk, sadece kaslarının ve diğer organlarının keman çalmak için uygun olgunluğa ulaşmış olması anlamına gelmez. Aynı zamanda bu çocuğun keman çalmaya karşı bir ilgisi olmalı, gerekli bilişsel yeteneklere sahip olmalı, belirli bir öğrenme sürecini takip edebilmeli ve müzikle ilgili temel bilgilere sahip olmalıdır. Hazırbulunuşluk, bir davranışı gerçekleştirmek için gereken tüm unsurların bir araya gelmesini ifade eder. Bu kavram, biyolojik, bilişsel, duygusal ve sosyal faktörleri içerdiği için davranışın başarıyla gerçekleştirilmesini destekler.

Hazırbulunuşluk, bireyin tüm yaşantılarının bir sonucu olarak ortaya çıkan öğrenme aşamalarını içerir. Aynı zamanda, bireyin yeni bir öğrenme seviyesine uygun şartlara sahip

olması, bireysel yeterliliklerin tamamını içeren bir durumu ifade eder. Bu kavram, öğrenmeyi etkileyen bir dizi faktörü içerir ve bireyin öğrenme süreçlerine daha etkili bir şekilde katılabilmesi için gereken hazırbulunuşluğu anlamak önemlidir (Aydın vd., 2001). Hazırbulunuşluk, olgunlaşma ile karıştırılabilen ancak farklı bir kavramdır. Olgunlaşma genellikle biyolojik bir süreci ifade ederken, hazırbulunuşluk bireyin genel öğrenme kapasitesini, deneyimlerini ve psikolojik durumunu kapsar. Bu nedenle, bir bireyin öğrenme süreçlerine aktif bir şekilde katılabilmesi için hem olgunlaşma düzeyinin hem de hazırbulunuşluğunun dikkate alınması önemlidir (Kaya,2011).

2.1.5. Öğrenme

Demirel (2003)'in tanımına göre öğrenme, bireyin çevresiyle iletişimi ve etkileşimi sonucunda ortaya çıkan, yaşanmış deneyimlerin bireyin davranışlarında kalıcı olarak istenilen yönde değişimlere neden olan bir süreçtir. Bu tanım, öğrenmeyi sadece bilgi kazanma süreci olarak değil, aynı zamanda düşünceler, duygular ve davranışlar üzerinde kalıcı etkiler bırakan bir süreç olarak ele almaktadır. Öğrenme süreci, bireyin çevresiyle etkileşim halinde olduğu, deneyimlediği durumlar sonucunda gerçekleşir. Bu süreç, bireyin zihinsel, duygusal ve davranışsal düzeyde değişim yaşamasına olanak tanır. Öğrenme, yaşantılar sonucunda kazanılan bilgilerin ötesine geçerek bireyin genel davranış kalıplarını etkileyebilir.

Demirel (2003, öğrenmenin sadece bilgi kazanmakla sınırlı olmadığını, aynı zamanda bireyin düşünce yapılarına, duygusal durumlarına ve davranış kalıplarına yönelik kalıcı değişikliklere neden olduğunu vurgulamaktadır. Beyaztaş ve Senemoğlu (2013)'nın öğrenme tanımı, bireyin çevresiyle ilişkileri sonucunda ortaya çıkan nispeten kalıcı izli davranış değişimini vurgular. Bu tanım, öğrenmeyi sadece bilgi kazanma değil, aynı zamanda davranış değişimiyle ilişkilendirir. Öğrenme sürecinin kalıcılığını vurgulayarak, bireyin deneyimleri ve çevresiyle etkileşimi sonucu kazandığı davranış değişikliklerini kapsayan bir tanımdır. Açıklamada geçen örnek de bu tanımı destekler niteliktedir. Çocuğun fiziksel olgunluğu, futbol oynamak veya koşmak gibi belirli faaliyetleri gerçekleştirebilmesi için önemlidir. Ancak bu becerileri daha da geliştirmek ve kalıcı hale getirmek istiyorsa, profesyonel bir eğitmen veya antrenör rehberliğinde sürekli ve düzenli bir eğitim sürecine ihtiyaç duyar. Bu süreç, çevreyle etkileşim halinde olan bireyin davranışlarında kalıcı değişiklikler yaratmayı amaçlar. Bu ifade, yetenek ve alışkanlıkların olgunlaşmanın

karmaşıklığını yansıtan bir parçası olduğunu vurgular. Yetenekler ve alışkanlıklar, bireyin kendi gözlemleri, çevresiyle etkileşimi ve deneyimleri üzerinden şekillenir. Özellikle aile, öğretmenler ve diğer önemli bireylerle iletişim ve etkileşim içinde bulunmak, bireyin duygusal, bilişsel ve sosyal gelişimini etkileyen önemli faktörler arasındadır.

Shaffer & Kipp (2007)'in belirttikleri gibi, bu süreç, bireyin duygularını anlama, düşünce süreçlerini geliştirme ve belirli davranışları benimseme yeteneğini içerir. Yetenek ve alışkanlıkların oluşumu genellikle karmaşık bir etkileşim ağına dayanır ve bireyin çevresiyle olan ilişkileri, öğrenme sürecini şekillendirir.

2.2. Türkiye ve Dünyada Okula Başlama Yaşı

Dünyada zorunlu eğitim süresi ve okula başlama yaşı konusunda farklılıklar bulunmaktadır. Eurydice (2012), Compulsory Education in Europe (2011/12) ve Murray (2006), yaptıkları çalışmalarda gelişmiş ülkelerdeki zorunlu eğitim sürelerinin 11-12 yıl olduğunu ifade etmişlerdir. Bu süre, öğrencilerin temel eğitimi almasını ve kültür, bilgi ve becerilerini geliştirmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Okula başlama yaşı ise ülkeler arasında değişiklik göstermektedir. Birçok ülkede okula başlama yaşı 6 (72 ay) olarak belirlenmişken yaklaşık kırk ülkede okula başlama yaşı 72 ay öncesi olarak uygulanmaktadır. Bu farklılıkların sebepleri, ülkelerin eğitim sistemleri, kültürel değerleri, ekonomik durumları ve sosyal koşullarıyla ilgilidir. Bazı ülkeler erken yaşta eğitime başlama konusunda esnek bir politika izlerken, bazı ülkeler ise çocukların daha geç zorunlu eğitime başlamasını uygun görmüşlerdir. Bu durum, her ülkenin kendi eğitim hedefleri ve değerleri doğrultusunda şekillenmektedir. Zorunlu eğitim süreleri dünya genelinde büyük çeşitlilik göstermektedir. Dünyada zorunlu eğitime başlama yaşı, 44 ülkede 7 yaş, 113 ülkede 6 yaş, 33 ülkede 5 yaş, 4 ülkede 4 yaş ve 1 ülkede 3 yaş olarak uygulanmaktadır. Bu durum, ülkeler arasında eğitim politikaları, kültürel farklılıklar, ekonomik koşullar ve sosyal gereksinimler gibi birçok etmene bağlı olarak değişmektedir. Ayrıca, zorunlu eğitim süreleri de ülkeler arasında farklılık göstermektedir. Dünyada 197 ülkeden 60'ında zorunlu eğitim süresi 8 yıl veya daha azdır. 137 ülkede ise 8 yıldan daha uzun süren bir zorunlu eğitim uygulanmakta iken zorunlu eğitimin süresi 12 yıla kadar çıkmaktadır (Güneş, 2013). Bu çeşitlilik, ülkelerin eğitim sistemlerine ve hedeflerine yönelik farklı yaklaşımları yansıtmaktadır. Ülkeler arasında ilköğretim süreleri de farklılık göstermektedir. Örneğin, Almanya, Avusturya, Brezilya, Bulgaristan, Macaristan ve Rusya'da ilköğretim 4 yıl iken, İrlanda'da 8 yıl olarak

uygulanmaktadır. Diğer ülkelerde ise bu süre 5 ila 7 yıl arasında değişmektedir. Bu farklılıklar, ülkelerin eğitim sistemlerindeki farklı yaklaşımları, kültürel değerleri ve toplumsal ihtiyaçları yansıtmaktadır (Güven, 2012).

Unesco'nun 2011 verilerine göre, Türkiye'deki zorunlu eğitim sistemi 8 yıl olarak belirlenmiştir, ancak dünya genelinde bu sürenin daha uzun veya daha kısa olduğu birçok farklı örnek bulunmaktadır (Unesco, 2011). Farklı ülkelerde zorunlu eğitim başlama yaşı ve eğitim süreleri üzerindeki çeşitlilik, ülkelerin eğitim sistemlerine ve kültürel değerlerine bağlı olarak değişmektedir. Bazı ülkelerin uygulamalarına bakıldığında;

- Almanya, Avustralya, Avusturya, ABD, Belçika, Çek Cumhuriyeti, Danimarka Estonya, Fransa, İrlanda, İtalya, Japonya, Kore, Polonya, Portekiz ve Romanya'da, zorunlu eğitime başlama yaşı olarak genellikle 6 yaş kabul edilmiştir.
- Bulgaristan, Finlandiya ve İsveç, zorunlu eğitime başlama yaşı olarak genellikle 7 yaşını kabul etmişlerdir.
- Hollanda, Macaristan ve Malta, zorunlu eğitime başlama yaşı olarak genellikle 5 yaş kabul etmişlerdir.
- İngiltere çocukların genellikle 4 ila 5 yaşları arasında zorunlu eğitime başlamasını öngörmüştür.

Türkiye'de okula başlama yaşı tarih boyunca çeşitli değişikliklere uğramıştır. Osmanlı İmparatorluğu döneminde, çocukların ilkokula başlama yaşı genellikle 5-6 olarak belirlenmiştir. Bu dönemde, sıbyan mektepleri veya mahalle mektepleri adı verilen, temel dini bilgilerin öğretildiği ve basit okuma-yazma ile aritmetiğin öğretildiği okullar bulunmaktaydı. Tanzimat Dönemi'nde, okula başlama yaşı 6 olarak belirlenmiş ve 6 yaşını tamamladığı halde çocukların okula gönderilmemesi durumunda cezai yaptırımlar öngörülmüştür (Özveren, 2008). 1913 yılında kabul edilen “Tedrisat-i İptidaiye Kanuni Muvakkati” olarak adlandırılan İlköğretim Geçici Kanunu, ilköğretimin Osmanlı İmparatorluğu'nda 7-13 yaşları aralığındaki erkek ve kız çocuklar için zorunlu ve ücretsiz olduğunu belirtmiştir. Bu kanun, 1913'ten itibaren geçerli olmuş ve birtakım değişikliklere rağmen 1961 yılına kadar kullanılmış, 1961'de çıkarılan “İlköğretim ve Eğitimi Kanunu” ile yürürlükten kalkmıştır (Soydan, 2013). Bu dönemde, ilköğretim zorunlu ve ücretsiz hale

getirilmiş ve belirli bir yaş aralığında olan çocuklar için eğitim alma yükümlülüğü getirilmiştir.

1961 yılında çıkarılan İlköğretim ve Eğitimi Kanunu, zorunlu olarak ilköğretime başlama yaşını altı yaşının doldurulduğu yılın Eylül ayında olarak öngörmüştür. Daha sonra 1973 yılında çıkarılan Milli Eğitim Temel Kanunu'nda temel eğitim, 7-14 yaş arasındaki çocukları kapsamıştır. Bu dönemde 1981 yılında toplanan 10. Millî Eğitim Şurası'nda okula başlama yaşının altıdan yediye çıkarılması önerilmiştir. 1983 yılında çıkarılan "Millî Eğitim Temel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile ilköğretim, 6-14 yaş arası çocukların eğitim-öğretimi olarak ifade edilmiştir. Altı yaşındaki çocukların okula başlaması kararı 1983-1984 eğitim-öğretim yılında başlamış ancak program, materyal, öğretmen eğitimi vb. konularda gerekli hazırlıkların yapılamaması nedeniyle bu uygulama başarısızlıkla sonuçlanmış ve uygulama sonlandırılmıştır. (Aktaran: Akbaşlı ve Üredi, 2014). Bu süreçte yapılan değişiklikler, eğitim sisteminin ihtiyaçlarına ve toplumdaki değişen beklentilere uyum sağlama amacını taşımaktadır. Okula başlama yaşı konusundaki düzenlemeler, çocukların eğitimine ve gelişimine uygun bir şekilde yapılmasını sağlamak adına yapılmıştır. 1988 yılında 12.'si gerçekleştirilen Millî Eğitim Şurası'nda alınan karara göre, velisinin talebi doğrultusunda okul hazırlanışına ulaşan çocukların okula kayıtlarının yapılabilmesi öngörülmüştür. Ancak, bu kayıtların yapılabilmesi için çocukların 5,5 yaşını doldurmuş olmaları gerektiği belirtilmiştir. Buna ek olarak, 66-72 aylık çocukların okula kayıt edilmesiyle ilgili herhangi bir düzenleyici çalışmanın yapılmadığı ifade edilmiştir.

2013 yılında yayımlanan İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde, ilkokul 1. sınıfa içinde bulunulan yılın 31 Aralık tarihine 6 yaşını tamamlamış olan çocukların kayıt olabileceği belirtilmiştir. Ancak, bu tarih itibarıyla okula kayıt olabilecek yaşta olmasına rağmen bedensel gelişimlerinin yeterli olmadığı görülen öğrencilerin, velilerinin yazılı isteği ile çocukların okul öncesine devam edebileceği ve kayıtlarının bir yıl ertelenebileceği hükme bağlanmıştır. Bu düzenleme, çocukların bireysel gelişim düzeylerine ve okula hazır oluşlarına uygun bir şekilde eğitim almalarını sağlamaya yönelik esneklik sağlamayı amaçlamaktadır (Resmî Gazete, 2012). Millî Eğitim Bakanlığı tarafından çıkarılan ve 30.03.2012 tarihinde yayımlanan 6287 sayılı kanun, Türkiye'deki okula başlama yaşını düzenleyen önemli bir düzenlemeyi içermektedir. Bu kanuna göre, zorunlu ilköğretim yaşı, 6 yaşından 13 yaşına kadar olan çocukları kapsayacak şekilde belirlenmiştir. Bu

düzenlemeye göre, okula başlama yaşı 60 ay olarak belirlenmiş ve çocukların o yılın Eylül ayı sonu itibariyle okula başlamalarına izin verilmiştir.

2014 yılında Resmî Gazete'nin 26.07.2014 tarihli yayınında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde değişiklik yapılarak, okula başlama yaşına ilişkin yeni düzenlemeler getirilmiştir. Bu düzenlemeye göre, okula başlama yaşına yönelik bazı değişiklikler yapılmış ve çocukların eğitim sürecine uyum sağlamaları için velilere ve öğrencilere daha fazla esneklik tanınmıştır. Yayınlanan yeni yönetmeliğe göre, 66, 67 ve 68 aylık öğrencilerin veli isteği ile okula başlamaları bir yıl ertelenebileceği 69, 70 ve 71 aylık öğrencilerin ise sağlık raporu almaları kaydı ile okul öncesi eğitime yönlendirilebileceği veya kayıtlarının bir yıl ertelenebileceği ifade edilmiştir. 60-66 ay arasında bulunan çocuklar ise, veli isteği ile okula başlayabileceklerdir. Bu değişikliklerle birlikte, okula başlamak istemeyen çocuklar için sağlık kurulu raporu alma zorunluluğu üç ay ertelenmiş ve bu uygulama 2017 yılında, "Eylül ayı itibari ile 72 ayını dolduran çocukların okula başlaması zorunludur" şeklinde değiştirilmiştir.

2.3. 4+4+4 Uygulaması

Millî Eğitim Bakanlığı'nın 9 Mayıs 2012 tarihinde yayımladığı 2012/20 sayılı ve "12 Yıllık Zorunlu Eğitime Yönelik Uygulamalar" konulu genelgesinde 4+4+4 eğitim sisteminin uygulamasına yönelik açıklamalara yer verilmiştir. Bu genelge ile; zorunlu eğitim süresi 12 yıla çıkarılmış ve ilkokul eğitim süresi 4 yıl, ortaokul eğitim süresi 4 yıl ve ortaöğretim eğitim süresi 4 yıl olmak üzere üç aşamaya ayrılmış, okul öncesi eğitimde, 48-66 ay arasındaki çocuklar için okullaşma hedefi yükseltilmiş ve 37-66 ay arasındaki çocukların anaokulunda, 48-66 ay arasındaki çocukların ise anasınıflarında eğitim alacağı, ilkokul ve ortaokul ile ilgili olarak ilkokulun 4 yıl, ortaokulun 4 yıl olmak üzere ayrı eğitim kademeleri olarak belirlenmesinin yanında fiziki şartlar el verdiği takdirde okul binalarının ayrılması, aksi durumda aynı binada farklı katlarda veya farklı zamanlarda eğitim almaları, ortaöğretim için 8. sınıf seviye belirleme sınavı (SBS) sonuçlarına göre öğrenci yerleştirmesi yapılacağı, ancak sınava girmeyen veya yerleşemeyen öğrencilerin de tercihleri doğrultusunda bir okula yerleştirileceği, yatılı ilköğretim bölge okullarında sadece ortaokul öğrencilerinin yatılı kalabileceği, ilkokul öğrencilerinin ise gündüzlü olarak eğitim göreceği, zorunlu durumlarda ilkokul 1, 2, 3 ve 4. sınıflar için birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılabileceği, ancak taşıma merkezi olan okullarda bu uygulama yapılmayacağı, ilköğretimi tamamlayanlara diploma

verilmeyeceği, 12 yıllık zorunlu eğitim sonunda ortaöğretim diploması verileceği, öğrenci kayıt işlemlerinin merkezi olarak e-Okul sistemi üzerinden yapılacağı, imam-hatip ortaokullarının bağımsız okullar olarak kurulmasına öncelik verileceği, ancak şartlar uygun değilse imam-hatip liseleri ile birlikte de kurulabileceği, eğitimde daha etkin bir yönetim sistemi oluşturmak istendiği, öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun eğitim ortamları sağlamak amaçlandığı, okul öncesi eğitime katılımı artırmanın hedeflendiği, ortaöğretime geçişı kolaylaştırarak tüm öğrencilerin 12 yıllık kesintili zorunlu eğitimi tamamlamaları, yatılılık sisteminin daha etkin hale getirilmesi gerektiği ifade edilmiştir (EK 5:2012/20 sayılı genelge).

2012 yılında Türkiye'nin eğitim sistemi, önemli yapısal değişikliklerle kapsamlı bir dönüşüm geçirmiştir. Bu değişiklikler, 652 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Millî Eğitim Bakanlığı'nın yapı ve görevlerinde yapılan düzenlemelerle başlatılmış ve 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile ilgili diğer kanun değişiklikleriyle de pekiştirilmiştir. Bu yasal düzenlemeler, eğitim sisteminde bir dizi yenilik ve revizyonu beraberinde getirmiştir. Söz konusu yeniliklerin en belirgin özelliği, özellikle dezavantajlı bölgelerde yaşıyan ve ailelerince eğitim almalarına sıcak bakılmayan kız öğrenciler başta olmak üzere tüm öğrenciler için eğitim süresinin 12 yıl olarak zorunlu hale getirilmesidir. Bu değişiklikle, tüm bireylerin eğitim sürecine katılımı güvence altına alınmış ve eğitimde fırsat eşitliği sağlanmaya çalışılmıştır. 12 yıllık zorunlu eğitimi tamamlayan her bireye, ortaöğretim diploması verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu düzenleme, eğitim sisteminin erişilebilirliğini artırırken, aynı zamanda eğitim kalitesini ve vatandaşların eğitim seviyesini yükseltmeyi hedeflemiştir (Çoruk, 2013). 2012-2013 eğitim-öğretim yılında, 18. Millî Eğitim Şurası'nın almış olduğu karar doğrultusunda, Türkiye'de 4+4+4 eğitim sistemi getirilmiştir. Bu sistem, daha önceki ilkokul-ortaokul 8 yıllık zorunlu eğitim sistemini, 12 yıla çıkararak yeniden yapılandırmıştır. Yeni düzenlemeye göre, ilk dört yıl ilkokul, ikinci dört yıl ortaokul ve üçüncü dört yıl lise öğrenimi olarak belirlenmiştir. Bu model, eğitim süresinin uzatılmasının yanı sıra, öğrencilerin daha erken yaşıta eğitim hayatına başlamalarını da sağlamayı amaçlamıştır. Eğitim sistemindeki bu değişiklikle, ilkokul ve ortaokula başlama yaşı 6 ay daha erken bir yaşıta çekilmiştir. Bu düzenleme, öğrencilerin daha verimli bir şekilde okul hayatına başlamalarını, temel eğitim süreçlerine daha erken adapte olmalarını hedeflemiştir (MEB, 2012). Bu değişiklik, eğitimde erken yaşıta kazanılacak becerilerin ve bilgi birikiminin, öğrencilerin genel gelişimlerine önemli katkılar sağlayacağı düşüncesiyle

gerçekleştirilmiştir. 4+4+4 sistemi, eğitimde sürekliliği sağlamak ve öğrencilerin daha geniş bir akademik perspektif kazanmalarını amaçlayan önemli bir reform olarak görülmüştür.

Eğitim sistemleri, ülkelerin yaşadıkları gelişme ve değişimlere bağlı olarak sürekli olarak değişikliklere uğramaktadır. 1997 yılında geçilen 8 yıllık kesintisiz eğitimden vazgeçilmesi de ilk olarak 2010 yılında toplanan 18. Milli Eğitim Şûrası'nda gündeme gelmiş ve zorunlu eğitim, öğrencilerin bireysel farklılıkları ile birlikte içinde bulundukları yaş dönemlerinin de göz önünde bulundurularak, 1+4+4+4 olarak düşünülmüştür (MEB 2010). Alınan kararlar doğrultusunda, 2012-2013 eğitim-öğretim yılına eğitim sistemimizde kapsamlı değişiklikler yapılarak başlanmıştır. Bu değişiklik sürecinde, okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin en büyük kaygısı, öğrencilerin okula erken yaşta başlayacak olması ve okula hazırbulunuşlukları olmuştur.

2012-2013 eğitim-öğretim yılında eğitim sistemimizde 4+4+4 eğitim sistemi olarak ifade edilen 12 yıllık kademeli zorunlu eğitim uygulamasına geçilmiştir. 4+4+4 eğitim sisteminin, Türkiye'de zorunlu eğitim süresinin dünyanın önde gelen ülkelerindeki zorunlu eğitim süresine kıyasla daha az kısa olması, Türkiye'deki ortaöğretim mezunu öğrenci oranının düşük olması ve ülkemizdeki okullaşma oranlarında bölgesel farklılıklar olması gibi nedenlerden dolayı önerildiğini ifade edilmiştir (MEB, 2012). 4+4+4 eğitim sistemi, öğrencilerin eğitim hayatına bir yıl daha erken başlamalarını sağlamayı ve böylece daha erken yaşlarda yetenek ve ilgilerine göre tercih yapma fırsatı sunmayı amaçlamaktadır. Bu yaklaşım, öğrencilerin eğitim süreçlerine daha erken adapte olmalarını ve gelişimlerini desteklemeyi hedeflemiştir. Ayrıca, bu sistem ile okullarda küçük yaş grubundaki öğrenciler ile büyük yaş grubundaki öğrencilerin aynı ortamda bulunmalarından kaynaklanabilecek olumsuz sosyal ve psikolojik etkilerin önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Yeni düzenleme ile, 66 ayını dolduran çocuklar ilkokula başlama hakkına sahip olacakken, 60 ayını dolduran çocuklar, velilerinin izniyle ilkokula başlayabilecektir. Bu değişiklik, öğrencilerin olgunlaşma düzeylerine göre daha uygun bir eğitim ortamı sunmayı ve her çocuğun gelişimsel ihtiyaçlarını göz önünde bulundurmaya hedeflemektedir. Böylece, erken yaşta eğitim alacak öğrenciler için hem akademik hem de sosyal açıdan daha verimli bir okul deneyimi sağlanması amaçlanmıştır.

Bir ülkede yenilik hareketlerini başlatabilecek en etkin meslek grubu öğretmenlerdir (Eurydice, 2008, s. 54). Öğretmenlerin eğitimin kalitesi üzerindeki etkisi, diğer eğitim

unsurlarına kıyasla daha büyük ve belirleyicidir. Bunun nedeni öğretmenlerin yenilikleri özümseyerek toplumla paylaşımları ve toplumun da bu yeniliklere ayak uydurmalarını sağlamalarıdır. Öğretmenler vasıtasıyla bu yenilikler eğitim kurumlarında uygulamaya geçmektedir. Eğitim ve öğretimde gerçekleştirilen reform çabaları, ancak bu reformları hayata geçirecek öğretmenlerin nitelikleri doğrultusunda etkili bir şekilde uygulamaya konulabilir. Eğitim sisteminde amaçların belirlenmesi, ders içeriklerinin çeşitlendirilmesi, içeriklerin öğrencilerin yaş ve gelişim düzeyine uygun hale getirilmesi, amaçlara ulaşmayı destekleyecek materyallerin kullanılması ve eğitimin teknoloji ile entegrasyonu gibi reformlar, öğretmenlerin pedagojik bilgi ve becerilerine dayanır. Barber ve Mourshed (2007: 12) tarafından da ifade edildiği üzere uygulanan bir eğitim sisteminin kalitesi, öğretmenlerin profesyonel nitelikleri ve uygulama becerileriyle doğrudan ilişkilidir. Başka bir deyişle, bir eğitim sistemi ne kadar kapsamlı ve güçlü olursa olsun, öğretmenlerin bu sistemi ne kadar etkin ve doğru bir şekilde hayata geçirebildiği ile sınırlıdır.

İlkokula başlama yaşının belirlenmesi sürecinde, ülkelerin eğitim sistemlerini kademelendirme yaklaşımları, uygulanan eğitim politikaları, geliştirilen öğretim programlarının yapısı ve bu programlara katılım için gerekli olan öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri önemli bir rol oynamaktadır. Okula başlama yaşının belirlenmesinde farklı yöntemlere başvurulsa da çoğunlukla iki farklı yöntem benimsenmektedir. Birinci yöntem, doğum yılını esas alarak yaş grubunun takvim yılına göre tanımlanmasıdır. Örneğin, “2023-2024 eğitim-öğretim yılında ilkokul birinci sınıfa kayıt olabilmek için 2018 yılı doğumlu olmak şartı aranacaktır” ifadesi bu yöntemle örnek olarak gösterilebilmektedir. İkinci yöntem ise belirli bir kesme tarihinin temel alınmasıyla yaş grubunun belirlenmesidir. Bu yöntemle örnek olarak, “2023-2024 eğitim-öğretim yılında, 30 Eylül 2023 itibarıyla 60 ayını doldurmuş çocukların ilkokul birinci sınıfa kaydı yapılacaktır” ifadesi verilebilir. Her iki yöntemde de, aynı yıl içerisinde ilkokula başlayan öğrenciler arasında ay bazında yaş farklarının oluşması kaçınılmazdır. Örneğin, doğum yılı esas alınarak öğrenci kaydı yapıldığında, 1 Ocak 2018 doğumlu bir öğrenci ile 31 Aralık 2018 doğumlu bir öğrenci aynı sınıfta yer alabilir. Benzer şekilde, kesme tarihi yönteminde, 30 Eylül 2024 itibarıyla 60 ayını doldurmuş çocukların kaydı yapıldığında, 1 Ekim 2018 doğumlu bir çocuk ile 30 Eylül 2019 doğumlu bir çocuk aynı sınıfta öğrenim görebilmektedir. Bu durum, aynı sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında göreceli yaş farkı olarak adlandırılan bir yaş farklılığının oluşmasına yol açmaktadır. Sınıftaki en küçük ($G=0$)

ve en büyük (G=11) çocuklar arasında 11 ay gibi bir fark ortaya çıkması, bu göreceli yaş kavramını somutlaştırmaktadır (Wienen vd., 2019; Baker vd., 2010; Bedard ve Dhuey, 2006; Thompson vd., 1999).

Aynı sınıfta bulunan öğrenciler arasındaki yaş farklılığının, farklı eğitim kademelerinde öğrencilerin akademik başarıları (Diris, 2017; Kawaguchi, 2011; Yavuz, 2019; Bedard ve Dhuey, 2006), benlik algıları (Thompson ve diğerleri, 2004), zihinsel ve bilişsel gelişimleri (Solli, 2017) ile motor becerileri (Roberts ve Fairclough, 2012) üzerinde anlamlı etkiler oluşturduğunu ortaya koyan birçok uluslararası araştırma bulunmaktadır. Bu araştırmalar, etkilerin öğrenci deneyimlerinde ve gelişim süreçlerinde kritik bir role sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle göreceli yaş etkisi, bireylerin okula başlama zamanlamasıyla ilişkili olarak, yaşı daha küçük olan öğrencilerin genellikle akademik, sosyal ve psikolojik gelişim alanlarında yaşı daha büyük olan akranlarıyla karşılaştırıldığında dezavantajlı durumda olabileceğine işaret etmektedir (Musch ve Grondin, 2001; Ponzo ve Scoppa, 2014). Yeni sistemde eğitim basamakları ayrı ayrı belirlenmiş olup, ilkököl (1, 2, 3, 4. sınıf), ortaokul (5, 6, 7, 8. sınıf) ve lise (9, 10, 11, 12. sınıf) olarak düzenlenmiştir. Bu düzenleme, öğrenciler için daha kolay ve demokratik bir sistem oluşturmayı amaçlamıştır. Ancak, okulların fiziksel koşullarının yetersiz olduğu durumlarda ilkököl-ortaokul ve lise kademesinin eğitim binasının kullanılması öngörülmüştür. Sistem değişikliği sadece bilişsel açıdan değil, duyuşsal açıdan da verimliliği hedeflemiştir. Ancak, öğrenciler arasındaki hazırbulunuşluk farkları ve fiziksel farklılıklar, yeni sistemin getirdiği başlıca zorluklardan biridir. Okula başlama yaşı konusunda esnek programlar yapılarak, bu farkların azaltılması amaçlanmıştır. Ancak, her okul ve bölge için bu uygulanabilirliği belirlemek için değerlendirmeler yapılması gerekmektedir (MEB, 2012). 2012-2013 eğitim-öğretim yılında, 30 Eylül 2012 tarihi esas alınarak 66 ayını doldurmuş olan çocukların ilkököl 1. sınıfa kayıtları gerçekleştirilmiştir. Bu dönemde, ikinci kademe (ortaokul) eğitim gören 5., 6. ve 7. sınıf öğrencileri ise eğitimlerine ikinci kademe okullarında devam etmişlerdir. Seçmeli dersler ortaokul ve liselerde uygulanmış, öğrencilere ilgi alanlarına göre seçme fırsatı tanınmıştır.

Öğrencilere sağlanan bu seçme özgürlüğü, öğrencilerin daha verimli ve özgüvenli bireyler olmalarına olanak sağlayabilir. Ancak, başarı düzeyi, bu uygulamaların uygulanabilirliği ile yakından ilişkilidir. 2012-2013 eğitim-öğretim yılında pilot uygulamalar yapılmadan kademeli olarak başlatılan 4+4+4 eğitim sisteminin, uygulanması ile birlikte hangi

sonuçların ortaya çıkacağı beklenmiştir MEB, 2012a). Yapılan değişiklikle, ilkokula başlama yaşı 72 aydan 60 aya indirilmiş ve seçmeli derslere ağırlık verilmiştir. Ancak, her sistemin getirdiği avantajlar ve dezavantajları olduğu gibi, bu sistemin de belirli bir süre sonra ortaya çıkacak sonuçları göstermesi beklenmektedir. Bu değişikliklerle birlikte, Millî Eğitim Bakanlığı, 12 yıllık zorunlu eğitime geçişin çeşitli yararlar sağlayacağını ifade etmiştir (MEB, 2012). Millî Eğitim Bakanlığı'na göre bu uygulamanın yararlarına bakıldığında:

- Türkiye’de, yetişkin nüfusun ortalama eğitim süresinin artırılması ve okullaşma oranındaki bölgesel farklılıkların azaltılması ile eğitim seviyesinin yükseltilmesi ve bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi için çeşitli politika ve programlar uygulanmak,
- Türkiye'deki nüfusun ortaöğretimden mezun olma oranının ile daha nitelikli iş gücüne sahip olmak,
- Farklı alanlarda yetenekli öğrencilerin, ortaokul düzeyinden itibaren yetenek ve ilgi alanlarına uygun şekilde yönlendirilerek gelişimlerinin desteklenmesi ile hem kişisel hem de akademik gelişimlerine katkıda bulunarak, kendilerini tanımalarını sağlamak,
- Öğrencileri erken yaşlarda kendi yetenekleri doğrultusunda yönlendirmek ve mesleki tercihini daha erken yaşlarda yaparak daha iyi kariyer planlaması yapmalarına yardımcı olmak,
- Okula başlama yaşının 60 aya düşürülmesi, çocukların erken yaşta ilkokula başlamalarına olanak tanınması ve öğrencilerin hayata bir yıl erken atılmaları,
- Bu uygulamanın yönelik getirilen eleştirilere bakıldığında ise:
- Okula başlama yaşının 60 aya düşürülmesi konusunda, 60-66 aylık çocukların fiziki yapılarının ve bilişsel hazırbulunuşluk düzeylerinin ilkokula hazır olmadığı ve özellikle okul öncesi eğitim alınmadıkça uygulamanın çocuklara hem gelişimsel hem de duygusal olarak zarar verebileceği,
- Sınıf öğretmenlerinin beş yaşındaki çocuklara eğitim vermelerinin pedagojik olarak da uygun olmadığıdır.

Bu eleştiriler, özellikle çocuk gelişimi, pedagoji ve eğitim bilimleri açısından önemli konulara değinmektedir. Bu noktalarda dikkate alınması gereken faktörler, eğitim

politikalarının oluşturulmasında ve uygulanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Bazı öğretmenler, beş yaşındaki çocukların ilkokula kaydedilmesinin pedagojik açıdan sakıncalı olduğunu belirtmişlerdir (Kartal, 2013). Ayrıca, ilkokulda uygulanan eğitim programlarının aşamalı olarak yenilenmesi ve 1. sınıfta uygulanan eğitim programının yeni düzenlemelere uygun hale getirilmesi sürecinde, hızlı bir kabul ve uygulama süreci eleştirilere neden olmuştur. Ayrıca, eleştiriler arasında öğrencilerin yaş gruplarına uygun program eksikliği, öğrencilerin temel eğitimden yoksun bırakılması, bilimsel verilere uygun olmayan değişikliklerin yapılması gibi konular da yer almaktadır. Bu eleştiriler, eğitim sisteminin daha dengeli ve bilimsel temellere dayalı bir şekilde düzenlenmesi ihtiyacını ortaya koymaktadır. 4+4+4 kanun teklifi döneminde yapılan eleştiriler çeşitli alanlarda odaklanmıştır.

Üniversite ve sivil toplum kuruluşlarının görüşlerine bakıldığında, Ankara Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, ODTÜ gibi üniversiteler ve eğitimle ilgili sivil toplum kuruluşları, önerilen değişikliklere karşı çıkmış ve bilimsel temellere dayanmayan bir uygulama olduğunu savunmuşlardır (Ankara Üniversitesi, 2012; Boğaziçi Üniversitesi, 2012; ERG, 2012; ODTÜ, 2012). Ankara Üniversitesi'nin (2012) görüşüne göre, sınıf öğretmenlerinin pedagojik açıdan beş yaşındaki çocuklara eğitim vermeleri sakıncalı olarak değerlendirilmiştir.

Eğitim bilimleri alanındaki ilerlemeler, bireylerin meslek seçimine hazır olmadıklarını ve bu sürecin daha ileri yaşlara kaydırılması gerektiğini vurgulamaktadır. Gelişimsel olarak, on yaşındaki çocukların henüz meslek seçimine hazır olmadığı, bu nedenle belirli bir mesleğe yönlendirilmelerinin uygar toplumlardaki eğitim ve mesleki kariyer gelişimi prensiplerine aykırı olduğu belirtilmektedir. “Gecikmiş ergenlik” ve “uzatılan gençlik” gibi kavramlarla ifade edilen bu durum, meslek seçimlerinin ve mesleki tercihlerinin daha ileri yaşlara kaydırılmasını gerektirmektedir (Ankara Üniversitesi, 2012; Boğaziçi Üniversitesi, 2012; Koç Üniversitesi, 2012; ODTÜ, 2012). Bu konudaki eleştiriler, öğrencilerin daha fazla deneyim kazanmalarına ve ilgi alanlarını daha iyi keşfetmelerine olanak tanınması gerektiğini savunmaktadır. Öğrencilerin bireysel, toplumsal ve mesleki gelişimlerine yönelik örgün eğitim kurumlarına devam etmeleri önemlidir. Ancak, önerilen 4+4+4 eğitim sistemi, öğrencilere farklı kademelerde eğitim alma seçeneği sunarak, açık öğretim, mesleki eğitim, evde eğitim gibi farklı kavramlar altında çocukların temel eğitimden yoksun bırakılmasına olanak tanımaktadır. Bu şekilde zorunlu eğitimi esnekleştirmenin, özellikle alt

sosyo-ekonomik düzeyden gelen kız ve erkek çocuklar için eğitimde eşitsizliği arttırabileceği düşünülmüştür. Çünkü farklı kademelerde eğitim alma imkânı, ekonomik durumu iyi olmayan ailelerin çocuklarının temel eğitimden mahrum kalmasına neden olabilir. Bu durum, gerçekte zorunlu eğitimi 12 yıla çıkarmak yerine eğitimde eşitsizliği derinleştirebilir (Ankara Üniversitesi, 2012; Boğaziçi Üniversitesi, 2012; ODTÜ, 2012). Öğrencilerin eşit ve kaliteli bir eğitime erişimini sağlamak için eğitim politikalarının daha dikkatli bir şekilde değerlendirilmesi ve uygulanması önemlidir. Bu kanun için sivil toplum örgütlerinin eleştirilerine rağmen kabul edilmiştir. 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim kararıyla birlikte, ilkokul programlarında kademeli olarak güncelleme yapılacağı ve 1. sınıf eğitim programının yapılan yeni düzenlemelere uygun hale getirileceği açıklanmıştır. Bu çerçevede, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile TÜBİTAK arasında imzalanan protokol ile “Uyum ve Hazırlık Çalışmaları” adlı öğretmen ve öğrenci çalışma kitapları yayımlanarak öğrenci ve öğretmenlere sunulmuştur. Ancak, 1. sınıf programının kademeli olarak düzenlenmesi yerine bir etkinlik kitabının hazırlanması ve bu kitabın “program” adı altında uygulanması eğitim camiasında eleştirilere yol açmıştır. Birinci sınıf öğretmenleri ile yapılan araştırmalardan elde edilen veriler, uyum programının öğrencilere temel becerileri kazandırma noktasında yetersiz kaldığını, öğrencilerin okula alışmasını desteklemediğini ve okula karşı olumlu bir tutum geliştirmelerine katkı sağlamadığını ortaya koymuştur. Bu durum, programın uygulanabilirliği ve etkili bir müfredat tasarımının gerekliliği konularında ciddi bir yeniden değerlendirme ihtiyacını gündeme getirmiştir (Peker Ünal, 2013). Özgür (2013), çalışmalarında okula yeni başlayan öğrencilerin, okula, arkadaşlarına, öğretmene ve öğretim etkinliklerine uyumunu kolaylaştırmadığı yönündeki bulgulara ulaşırken, eğitim programına yönelik önemli eleştirilerin ortaya çıkmasına neden olduğunu ifade etmişlerdir. Bu durum, uyum programının amacına ulaşmadığına dair öğretmenleri gözlemleri ile de paralellik göstermiştir.

Eğitimin genel işlevleri, bireyin topluma uyumunu sağlamak, istidat ve yeteneklerini geliştirmek, gerekli davranış biçimlerini kazandırmak ve bireyin potansiyelini üst sınıra kadar geliştirmek şeklinde özetlenebilir (Varış, 1998). Bir eğitim sistemi, bu temel işlevleri yerine getirerek yetiştirdiği bireyleri toplumsal yaşamda başarılı, etkin ve sorumlu bireyler haline getirmeyi amaçlar. Bu bağlamda, eğitim sisteminin hedefi, bireylerin topluma uyumlu olmalarını sağlamak ve toplumsal normlara uygun davranışlar sergilemelerini

desteklemektir. Eğitim, kişilerin elinde bulundurduğu istidat, ilgi ve yetenekleri maksimum düzeyde kullandırmayı amaçlar. Bu sayede bireyin potansiyelini tam anlamıyla kullanmasını sağlar. İdeal bir eğitim sistemi, bireyin sadece bilgi ve beceri kazanmasını değil, aynı zamanda sorumluluk sahibi, etkin iletişim kurabilen, üretken, hoşgörülü ve toplumsal sorumluluklarına duyarlı bir vatandaş olmasını da hedefler. Bu, eğitimin sadece akademik başarıları değil, aynı zamanda karakter gelişimini de desteklemesi anlamına gelir.

Eğitim süreci, okul öncesi eğitim kurumlarından başlayarak yükseköğretim seviyesine kadar devam eder. Bu süreç boyunca bireylerin sosyal, duygusal, bilişsel ve fiziksel gelişimine katkıda bulunarak onları toplumsal yaşama hazırlamak ve üst düzeyde yetiştirmek hedeflenir. Başarılı bir eğitim sistemi, bireyleri toplumsal yaşama uyumlu, yasalara saygılı ve bu değerleri içselleştirip uygulayan kişiler olarak yetiştirmeyi amaçlar. Ayrıca, kendini gerçekleştirmiş, sorumluluk sahibi, etkili iletişim becerilerine sahip, üretken, ekonomik bağımsızlığı olan ve kendi yaşamlarını yönlendirebilen bireyler olmasını da hedefler. Bu sistem, aynı zamanda hoşgörülü, toplumsal sorumluluklar konusunda duyarlı ve katılımcı bireyler yetiştirmeyi ön planda tutar. Eğitim sistemi, okulöncesi eğitim kurumlarından başlayarak yükseköğretimin sonuna kadar bu genel işlevi gerçekleştirmeye çalışır. Bu süreçte, öğrencilere akademik bilgilerin yanı sıra karakter gelişimi, sosyal beceriler, kültürel değerler, vatandaşlık görevleri ve yaşam becerileri gibi çeşitli alanlarda eğitim verilir. Böylece, bireyler sadece bilgi sahibi olmakla kalmaz, aynı zamanda etik değerlere uygun davranışlar sergileyerek toplumlarına olumlu katkılarda bulunacak donanıma sahip olurlar.

2.4. 12 Yıllık Zorunlu Eğitime (4+4+4) Geçişe Duyulan İhtiyaç

MEB gidilen yeni düzenleme hakkında “12 Yıl Zorunlu Eğitim Sorular-Cevaplar” kılavuzu yayınlamış ve bu kılavuz ile kafalardaki soru işaretlerinin giderilmesi hedeflenmiştir. Yeni sisteme geçildiğinde Millî Eğitim Bakanlığı görevini yürüten Ömer Dinçer, 4+4+4 eğitim sistemine duyulan ihtiyacı “Kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen ve zorunlu eğitimi 12 yıla çıkaran kanunla eğitim sisteminde başlayan yeni dönemin iki temel amacından biri toplumun ortalama eğitim süresini yükseltmek, diğeri ise eğitim sisteminin bireylerin ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerinin gerektirdiği yönlendirmeyi mümkün kılacak şekilde düzenlenmesidir” diyerek ifade etmiştir. Yine aynı kılavuza bakıldığında 4+4+4 eğitim sistemi ile,

- Dünya genelinde ülkelerin ortalama eğitim süresini artırma ve nüfusunun büyük bir bölümünü lise veya üniversite mezunu olarak yetiştirme hedefleri bulunduğu belirtilirken,

Türkiye'nin de eğitim süresinin diğer ülkelerle uyumlu hale getirilmesi ve eğitim süresinin arttırılmasının bir gereklilik olarak görüldüğü belirtilmiştir. 4+4+4 uygulamasıyla, eğitim kademesi 12 yıla çıkarılmış, böylece öğrencilere daha fazla eğitim fırsatı sunarak genel eğitim kalitesinin arttırılması,

- Eğitim sisteminde demokratikleşme ve esnekleşme düşüncesi ile Türkiye genelinde okullaşma oranlarındaki bölgesel farklılıkları azaltmak ve zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılmasıyla, özellikle alt sosyo-ekonomik düzeyden gelen bölgelerdeki okullaşma oranlarının arttırılması,
- 60 aylık çocukların ilkokula başlamasına imkân verilerek, dünya genelindeki uygulamalarla paralellik sağlamayı ve çocuklara erken yaşta ilkokula başlama fırsatı verilmesi,
- Daha önceki sistemde farklı kademelerdeki öğrencilerin aynı binalarda eğitim alması, yaş ve gelişim farklarından kaynaklanan olumsuzluklara neden olmaktaydı. Yeni sistemle, farklı kademelerdeki öğrencilerin ayrı binalarda eğitim alması sağlanarak, ortak mekânlardan daha iyi yararlanmaları,
- Bu değişikliklerle birlikte, Türkiye'nin eğitim sistemini uluslararası standartlarla uyumlu hale getirmek ve öğrencilere daha etkili, kaliteli ve kişiselleştirilmiş bir eğitim sunulması, amaçlanmıştır (MEB, 2012).

2.5. 4+4+4 Eğitim Sistemi ile İlgili Yapılan Araştırmalar

Bu bölümde 4+4+4 eğitim sistemi ile birlikte gündeme gelen okula başlama yaşı, fiziksel ve ruhsal olarak gelişim, okula hazırbulunuşluk ve kas becerilerini kullanabilme becerileri ile ilgili yapılmış olan yurtiçi ve yurtdışı tarih sırasına göre önceden sonraya doğru araştırmalara yer verilmiştir. Konu ile doğrudan ve dolaylı olarak ilgili olan çalışmalar şunlardır:

Karbuğa (2011) çalışmasında, ilkokula başlama yaşının belirlenmesinde sadece takvim yaşının değil, öğrencinin fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişiminin de dikkate alınması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Bu çalışma, ilkokula başlama yaşının belirlenmesinde tek bir kriter olarak takvim yaşının yeterli olmadığını ve daha kapsamlı bir değerlendirme yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

Örs, Erdoğan ve Kipici (2013) tarafından gerçekleştirilen araştırma, Türkiye'de büyük tartışmalara neden olan 12 yıllık zorunlu eğitim sisteminin, özellikle de ilkokul birinci sınıfa

başlama yaşının 60 aya düşürülmesi kararının, eğitim yöneticilerinin gözünden nasıl değerlendirildiğini incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada, sistemin uygulanmasında yaşanan aksaklıklar ve özellikle ilkokul birinci sınıfa başlama yaşının 60 aya düşürülmesinin eğitim paydaşları arasındaki ilişkileri olumsuz etkilediği yönünde bulgulara ulaşılmıştır.

Boz (2013), 4+4+4 eğitim sisteminin ilkokul birinci sınıf düzeyindeki etkilerini ve öğretmenlerin bu süreçte yaşadıkları zorlukları incelediği çalışmasında, 60-65 aylık çocukların okula erken başlamaları nedeniyle daha fazla sorun yaşadıkları yönünde bulgulara ulaşmıştır.

Çalışkan ve Gündüz (2013) tarafından gerçekleştirilen araştırma, farklı yaş gruplarındaki (60-66, 66-72, 72-84 aylık) çocukların okul olgunluğu ve okuma yazma becerileri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır. Araştırma sonuçlarına göre, 60-66 aylık çocukların hem okul olgunluğu hem de okuma yazma becerileri diğer yaş gruplarına kıyasla daha düşük seviyelerde bulunmuştur. Ayrıca, bu yaş grubundaki çocuklarda kas yorulması ve çabuk sıkılma gibi durumların daha sık gözlemlendiği belirtilmiştir.

Peker Ünal (2013), “Sınıf Öğretmenlerinin 4+4+4 Uygulamasına Yönelik Görüşleri” isimli çalışmasında sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre 4+4+4 süreci ile ilgili Millî Eğitim Bakanlığı'nın yeterli araştırma yapmadığı, basılı ve görsel materyal ve eğitim içeriğinin yetersiz olduğu, eğitimlerin zamanlamasının uygun olmadığı, fiziki altyapının hazır olmadan uygulandığını sonuçlarına ulaşmıştır.

Tutal (2013), “İlk Okuma-Yazma Öğrenmede Okula Başlama Yaşının Okuma-Yazma Başarısına Etkisi” adlı çalışmasında ilkokula 60-66 ayda başlayan öğrencilerin 67-72 aylık başlayan öğrencilere göre daha düşük performans gösterdiklerini ortaya koymuştur. Çalışma, daha ileri yaşta ilkokula başlayan öğrencilerin, ilkokula 60-66 ayda başlayan öğrencilere göre okuduğunu anlamada daha başarılı olduğu sonucuna varmıştır.

Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013), 4+4+4 uygulamasının okul yöneticilerinin gözünden incelenmesini amaçlamışlardır. Araştırma, okul idarecilerinin bu uygulamaya ilişkin hem olumlu hem de olumsuz görüşlerini ortaya koyarak, sistemin farklı yönlerden değerlendirilmesine katkı sağlamıştır. Özellikle ilkokul birinci sınıfa başlama yaşının 72 aya çıkarılması gerektiği yönündeki görüş, çalışma bulgularının en önemlilerindendir.

Öztürk ve Uysal (2013), ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin okuma yazma süreçlerini takvim yaşı açısından karşılaştırarak önemli bulgular sunmuştur. Özellikle 60-66 aylık çocukların düşük görsel algı düzeylerinin okuma yazma öğrenme süreçlerini uzattığı ve diğer yaş gruplarının da bu durumdan etkilendiği belirtilmiştir. Bu çalışma, okuma yazma güçlüklerinin yaşa bağlı farklılıklarını ve görsel algının önemli olduğunu ifade etmiştir.

Boz ve Yıldırım (2014), 4+4+4 eğitim sisteminin uygulanmasıyla birlikte ilkokul birinci sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı zorlukları incelediği araştırmalarında 60-65 aylık öğrencilerin öğretiminde yaşanan güçlükler, öğrencilerin küçük kas becerilerinin yetersizliği ve öz bakım becerilerinin gelişmemiş olması bulgularına ulaşmışlardır.

Durna (2014) yaptığı araştırmada, 4+4+4 eğitim sistemine geçiş sürecinde 60-66 aylık ve 66 ay ve üzerindeki çocukların okula başlama yaşlarının, ilk okuma yazma başarıları üzerindeki etkilerini incelemiştir. Araştırma, özellikle yaş faktörünün bu süreçteki önemini ve MEB müfredatının uygulanabilirliğini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Ayrıca, veli, öğretmen ve öğrencilerin bu süreçteki deneyimlerini ve karşılaştıkları zorlukları ortaya koyarak, eğitim sisteminin farklı paydaşlarının perspektiflerini bir araya getirmiştir.

Dirlik (2014), “4+4+4 Eğitim Sisteminde 60-66 Aylık Öğrencilerin Okula Hazırbulunuşluklarının Sosyal Uyum Düzeylerinin İncelenmesi” başlıklı çalışmada, karma sınıflarda 60-66 ay arası öğrencilerin sosyal-duygusal uyum sorunları yaşadığı sonucuna ulaşmıştır.

Aslan (2014), “60-72 aylık çocukların ilkokula başlama durumları üzerine araştırma” isimli yüksek lisans tezinde 60-72 aylık dönemde ilkokula başlayan öğrencilerin büyük ve küçük kas becerilerinin yeterli olmadığını ortaya koymaktır. Bu çalışma, çocukların okula gidebilecek olgunluğa sahip olması gerektiği ve takvim yaşının ilkokula başlama için tek başına bir kriter olarak kullanılmaması gerektiği sonucuna varmıştır. Ayrıca öğretmenler 60-66 ay arasında okula başlayan çocuklardan okul öncesi eğitim alanların almayanlara göre büyük ve küçük kas becerilerini daha iyi kullandıklarını ifade etmişlerdir.

Özarslan (2014), “Birinci Sınıfta Öğrenim Görmekte Olan (60-71 ve 72-84 Aylık) Öğrencilerin Okul Olgunluğu Düzeyleri ve Bu Öğrencileri Okutmakta Olan Öğretmenlerin Gözlediği Okula Uyum ve Sınıf Yönetimi Sorunları” başlıklı çalışmada, ilkokula 72-84 aylıkken başlayan öğrencilerin, 60-71 aylıkken başlayan öğrencilere kıyasla daha başarılı olduklarını ortaya koymuştur. Çalışmada ayrıca, 72-84 aylık öğrencilerin okula

hazırbulunuşluk düzeylerinin 60-71 aylık öğrencilere göre daha yüksek olduğu bulgularına da ulaşılmıştır.

Sağlam (2014), “Yozgat merkezdeki ilkokul öğretmenlerinin 4+4+4’ün yasallaşma süreci ile ilgili anlatıları” adlı çalışmasında öğretmenlerin 4+4+4’ün yasallaşma sürecinde bilgi sahibi olmadıkları ve uygulanmasında bazı problemler ve endişeler yaşadıkları sonuçlarına ulaşmıştır.

Sirem (2014), 4+4+4 eğitim sisteminin uygulanmaya başlamasıyla birlikte, özellikle 60-66 aylık çocukların okula uyum sorunları yaşadıklarını ve bu durumun sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretimi sürecinde karşılaştıkları zorlukları artırdığını ortaya koymuştur. Bu çalışma, yeni eğitim sisteminin uygulanmasıyla ortaya çıkan pratik sorunlara dikkat çekmesi açısından önemlidir.

Yoleri ve Tanış (2014), ilkokul birinci sınıfa başlama yaşının öğrencilerin okula uyum düzeyleri üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmalarında, 7 yaşında okula başlayan öğrencilerin, 5 yaşında başlayan öğrencilere göre okula daha kolay uyum sağladıklarını, okul öncesi eğitim almanın önemini ve çocukların gelişimsel hazır olma durumunun eğitim süreçlerindeki önemini ifade etmişlerdir.

Bayat (2015), 4+4+4 eğitim sisteminin uygulanmaya başlanması ile birlikte ilkokula başlama yaşı düşürülen çocukların karşılaştığı zorluklar ve 60-66 aylık öğrencilerin okul olgunluğu ve karşılaştıkları güçlükler konusundaki öğretmen görüşlerini incelemiş, 66 aylık çocukların okul olgunluğu düzeylerinin düşük olduğu, bu nedenle okuma yazma öğreniminde zorluklar yaşadıkları ve sosyal uyum sorunları yaşadıkları sonuçlarına ulaşmıştır.

Dağlı (2015), ilkokula başlama yaşının öğrencilerin 3. sınıflardaki başarıları üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmasında ilkokula normal yaşta başlayan öğrenciler arasında yaşın artmasının başarıyı artırdığı, ancak 81 aylık ve üzerindeki yaşlarda bu durumun tersine döndüğü ve en yüksek başarının 78-80 aylık yaş grubunda olduğunu düşünmüştür.

Arı (2014), ilkokula başlama yaşı ile ilgili öğretmen görüşlerine başvurduğu araştırmasında 6 yaşın ilkokula başlama yaşı olarak kabul edilmesinin daha uygun olacağı sonucuna ulaşmıştır.

Gedik (2015) “Öğretmen Algılarına Göre 60-66 Aylık Çocuklarda Okula Uyumun İncelenmesi” isimli çalışmasında öğrencilerin ilkokul birinci sınıftaki uyumları üzerinde okulöncesi eğitim alıp almamanın etkisini araştırmış, ilkokula başlamadan önce okulöncesi eğitim alan öğrencilerin, okulöncesi eğitim almadan okula başlayan öğrencilere göre okula daha iyi uyum sağladığı sonucuna varmıştır.

Çakıcı (2015) çalışması, 60-72 aylık çocukların okula hazır bulunuşluk düzeylerini öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda değerlendirmeyi amaçlamıştır. Araştırma sonuçları, bu yaş grubundaki çocukların bilişsel, öz bakım, dil, sosyal ve duygusal gelişim alanlarında genel olarak ortalama bir düzeyde olduğunu göstermiştir. Ancak motor gelişim alanında ortalama seviyenin üzerinde oldukları belirtilmiştir. Öğretmenlerin deneyimlerinin, çocukları daha iyi gözlemlemede etkili olduğu vurgulanmıştır. Genel olarak, öğretmenler bu yaş grubundaki çocukların okula hazır bulunuşluk düzeylerinin "bazen" olduğunu belirtmişlerdir.

Ercan (2016), 4+4+4 eğitim sisteminin uygulanması sürecinde ilkokula başlama yaşının 60 ay olarak öngörülmesi konusundaki görüşleri incelemiştir. Çalışmanın bulguları hem ilkokul hem de ortaokul öğretmenlerinin büyük bir kısmınca 60 ayın ilkokula başlamak için uygun bulunmadığını göstermiştir. Özellikle ortaokul öğretmenleri, ilkokul öğretmenlerine göre bu konuda daha esnek bir yaklaşım sergilemişlerdir. Öğretmenlerce genel kabul ise ilkokul birinci sınıfa başlama yaşının 72 ay olmasıdır.

Dağ (2017), “Farklı Yaşlarda İlkokula Başlayan Çocukların Akademik Başarı ve Sosyal Beceri Düzeylerinin Karşılaştırılması” isimli farklı yaş gruplarında ilkokula başlayan öğrenciler üzerinde yaptığı çalışmasında, ilkokula 60-66 aylık başlayan öğrencilerin akademik başarıları ilkokula 69 ay ve üzeri başlayan çocukların öğrencilerin akademik başarılarını karşılaştırmış ve 60-66 aylık okula başlayan öğrencilerin akademik başarılarının 69 ve üzeri ay okula başlayan çocuklara göre anlamlı düzeyde düşük olduğu sonucuna ulaşmıştır. Aynı zamanda öğretmenlerin de ilkokula 60-66 aylık başlayan öğrencilerin 69 ve üzeri ayda başlayan öğrencilere göre sosyal olarak geri olduğu fikrine sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Cimem (2017), “Okula Başlama Yaşına Göre İlkokul İkinci Sınıf Öğrencilerinin Okuma Becerilerine Dair Bir Araştırma” başlıklı yüksek lisans tezinde farklı yaş gruplarında ilkokula başlayan öğrencilerin 2.sınıftaki okuma becerileri üzerine yaptığı çalışmasında, 72-

77 aylık çocuklar arasında okuma ve okuduğunu anlamada anlamlı farklılıklar bulmuştur. İlkokula başlama yaşı ile okuma hızının okuduğunu anlama ile doğru orantılı olduğunu sonucuna ulaşırken, öğretmenlerin de öğrencilerin 72 aydan önce ilkokula başlamalarını uygun görmediğini ifade etmiştir.

Lois (1996), okula başlama yaşı ile okuma hazırlığı ve okuma başarısı arasındaki ilişkiyi incelemiş, okula başlama yaşının çocukların okuma becerilerinin gelişimi üzerindeki etkisini vurgulamıştır.

Stipek & Byler (2001), okul öncesi eğitime başlama yaşının çocukların akademik başarıları, sosyal becerileri ve benlik gelişimi üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmalarında, okul öncesi eğitime daha büyük yaşta başlayan öğrencilerin, daha küçük yaşta başlayan öğrencilere göre üçüncü sınıfa kadar daha başarılı oldukları sonucuna ulaşmışlardır.

Mcbryde, Ziviani ve Cuskelly (2004), ilkokul öncesi dönemde okul olgunluğunu etkileyen faktörler üzerine yaptıkları çalışmalarında ebeveynlerin okul olgunluğundaki etkisine dikkat çekmişlerdir.

3. YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın sistemi, evren ve örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizine yönelik bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma nitel bir araştırma olup araştırma yöntemi sözlü tarih yöntemidir. Sözlü tarih; bireylerin ve toplumun farklı kesimlerinin yaşam tarzları, tarihsel çalışmalarda sosyalleşmelerindeki etkenler ve toplumsal tarihe katkıları ile ilgilenen disiplinler arası bir tarihsel yaklaşımdır (İlyasoğlu, 2006; Thompson, 2017). Sözlü tarih, insanların geçmişi nasıl hatırladıklarını inceleyen bir yöntem ve araştırma alanıdır. Tarih geçmiş olayları incelerken sözlü tarih kişisel, çağdaş anlatılarda geçmişin nasıl hatırlandığına odaklanır (Hoopes, 1979). Hatırlamak subjektif bir süreçtir ve her birey yaşadıklarını hikâyeler aracılığıyla kendine özgü bir şekilde anlamlandırır. İnsanların hikayeleri anlamlandırdıkları gerçekliği bildirdiği ölçüde gerçektir (Portelli, 1991). Bu bireysel hikayeler tarihsel ve kültürel bağlamdan izler taşıyor ve bu bağlamda şekilleniyor. Tarih yazımı gibi geçmişin bireysel hikâyeleri ve bunlara dayalı sözlü tarih yazımı da bir inşa ve yorumlama sürecinin ürünleridir (Sarı, Türküresin ve Özdemir, 2024). Bu yöntem, ana akım tarihin dışında kalan insanların yaşamlarına ilişkin detayların ortaya çıkarılmasında ve tarihe entegre edilmesinde önemli bir işleve sahiptir (Tan, 2000). Sözlü tarih metodolojisi, geçmişteki olaylar ve yaşam tarzlarındaki kişiler, topluluklar ve katılımcılarla kaydedilmiş görüşmeler yoluyla tarihi bilgileri toplama, koruma ve yorumlama yöntemidir. Sözlü tarih sosyologlar, antropologlar, tarihçiler, edebiyat, kültür ve eğitimciler için kesişme alanı olan disiplinler arası bir yöntemdir. Bu disiplinlerin her biri, görüşme sanatı hakkında önemli bilgiler sağlamış ve araştırmacılar tarafından kullanılan yöntemleri zenginleştirmiştir (Thompson, 2006: 23).

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu belirlemede amaçlı örneklem yöntemlerinden olan kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi kullanılmıştır. Kolay ulaşılabilir örneklem zaman, maddiyat ve emekten tasarrufu sağlayan örnekleme yöntemidir (Patton, 2005). Bu örneklem yönteminin tercih edilmesinin sebebi 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkokul 1.sınıfı okutmuş sınıf öğretmenlerinden en kolay ulaşılabilceği düşünülen öğretmenlerin tercih edilmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu Yozgat ilinde 2012-2013 ve

2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkokul 1.sınıfı okutmuş sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışma grubunun 30 sınıf öğretmeninden oluşması planlanmıştır.

Tablo 3.1. Öğretmenlere Ait Demografik Bilgiler

Değişken		Frekans (f)
Cinsiyet	Kadın	10
	Erkek	20
Yaş	30-40	7
	41-50	12
	51 ve üzeri	11
Kıdem	10-20 yıl	7
	21-30 yıl	13
	31 ve üzeri yıl	10
Mezuniyet	Yüksek Okul	1
	Lisans	26
	Yüksek Lisans	3

3.3. Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanması aşamasında görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan görüşme formu yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Görüşme, en az iki birey arasında sözlü olacak şekilde sürdürülen iletişim süreci ile veri toplanmasına dayalıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Yarı yapılandırılmış görüşme formunda, katılımcılara araştırmanın konusu ile ilgili önceden belirlenmiş sorular yer almaktadır (Şahin ve Gürbüz, 2018).

Araştırmalarda kullanılan veri toplama araçlarının geçerliliği ve güvenilirliği, elde edilen sonuçların bilimsel doğruluğu açısından önemlidir. Bu nedenle, veri toplama aracının geliştirilmesi sürecinde uzman görüşü almak, aracın kapsam geçerliliğini artırmak ve araştırma amacına uygunluğunu sağlamak için önemli görülmektedir (Büyüköztürk, 2018). Uzman görüşü, özellikle ölçek geliştirme, anket veya mülakat formu tasarımı gibi süreçlerde, maddelerin anlaşılabilirliğini, içerik uygunluğunu ve ölçülmek istenen değişkenleri temsil etme yeterliliğini değerlendirmek amacıyla kullanılır. Uzmanlar tarafından sağlanan geri bildirimler doğrultusunda, eksik veya anlaşılması zor ifadeler düzeltilerek aracın daha işlevsel hale getirilmesi sağlanır (DeVellis, 2017). Bu kapsamda eğitim programları ve öğretim alanında bir öğretim üyesinden uzman görüşü alınarak görüşme formunun ilk hali oluşturulmuştur. Bu görüşme formlarının geliştirilmesi aşamasında iki öğretim üyesi,

MEB'e bağı okullarda görev yapan üç sınıf öğretmeni ve iki Türkçe öğretmeninden uzman görüşü alınmıştır. Görüşme formunun geliştirilmesi aşamasında uzmanlar ile yüz yüze görüşme yapılmıştır. Uzmanlardan sorularla ilgili dil, ifade ve kapsam değişkenleri açısından dönüt vermeleri istenmiş, atılması ve geliştirilmesi gereken soru maddeleri tekrar incelenerek son hali verilmiştir. Veri toplama aracı olan yarı yapılandırılmış görüşme formu Ek-1 olarak sunulmuştur.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkokul 1.sınıfı okutmuş sınıf öğretmenlerinden yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkokul 1.sınıfı okutmuş sınıf öğretmenleri ile yüz yüze görüşme gerçekleştirilmiş ve araştırmaya katılma isteğinde olanlardan veriler toplanmıştır. Araştırma verileri, en kolay ulaşılabilceği düşünölen sınıf öğretmenleri ile randevu alınarak görev yaptıkları okullarda okul rehberlik servislerinde yapılan görüşmeler ile toplanmıştır. Yapılan görüşmelerin en kısası 4 dakika 24 saniye, en uzun 13 dakika 14 saniye sürede gerçekleştirilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Bu çalışmada elde edilen veriler, betimsel analiz yöntemi ile incelenmiştir. Betimsel analiz, verilerin anlamlı bir biçimde özetlenmesini, yorumlanmasını ve belirli desenlerin ortaya çıkarılmasını amaçlayan bir analiz yöntemidir. Veriler üzerinde herhangi bir değişiklik veya müdahale yapmaksızın, mevcut durumu değiştirmeden betimlemeyi amaçlar (Yıldırım & Şimşek, 2018). Nicel ve nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan betimsel analiz, özellikle sosyal bilimlerde ve eğitim araştırmalarında önemli bir yere sahip olan betimsel analiz, araştırmacının belirlediği temalar doğrultusunda verileri sistematik bir biçimde organize etmesine olanak tanır (Creswell, 2013). Bu süreçte, verilerin belirli kategorilere ayrılması, sınıflandırılması ve özetlenmesi sağlanır. Betimsel analizde elde edilen bulgular, önceki çalışmalarla karşılaştırılarak tartışılır ve literatür bağlamında değerlendirilir (Patton, 2015).

4. BULGULAR

Bu bölümünde, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerin 4+4+4 olarak bilinen 6287 sayılı yasa hakkındaki düşüncelerinin analizine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

4.1. 4+4+4 Olarak Bilinen 6287 Sayılı Yasanın Düzenlenme Sürecine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Sınıf öğretmenlerine “4+4+4 olarak bilinen 6287 sayılı yasanın düzenlenme süreci hakkında anımsadıklarınız nelerdir?” sorusu yöneltilmiş ve alınan cevaplara ilişkin betimsel analizler Tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1. 4+4+4 Olarak Bilinen 6287 Sayılı Yasanın Düzenlenme Sürecine İlişkin Öğretmen Görüşleri Betimsel Analizleri

Düşünce	Frekans (f)
Fikirlerinin alınmadığı	12
Yasa hakkında bilgilendirme eksikliği	14
Norm fazlalığı	8

Tablo 4.1’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinden 12’si 4+4+4 olarak bilinen 6287 sayılı yasanın düzenlenme süreci hakkında fikirlerinin alınmadığını ifade etmektedir. 4+4+4 eğitim sistemi Türkiye’de 2012 yılında yürürlüğe giren bir yasa ile eğitimin sisteminin yeniden şekillendirilmesi sürecidir. Bu süreçte öğretmenlerin fikirlerinin dikkate alınmadan yasa tasarısının hazırlanıp yürürlüğe girdiği düşünülmektedir. Bu konuda bazı öğretmenler ve eğitim paydaşları, bu değişikliğin eğitim sistemi üzerindeki etkileri konusunda endişelerini dile getirmişlerdir. Ancak, genel olarak, yasanın hazırlanma sürecinde öğretmenlerin fikri alınması ve katılımı sınırlı kalmıştır. K-1 bu konuda:

Bu süreçte yasa düzenlenirken tabanda bizim fikrimiz alınmadı. Yani akademik düzeyde yapılan çalışmalar sonucunda yasa düzenlendi. Sadece bize uygulanmamız söylendi. Yani yukarıdan bir emir olarak gelirken, paydaşlar ile bir çalışma yapılmadı. Direkt akademisyenlerden oluşturulan komisyonca yapıp onaylandı. Bizim de bir bilgimiz yoktu. Yasa hakkında herhangi bilgiye sahip değilken, bir anda kendimizi bu sistemin içinde bulduk.

şeklinde görüş bildirmiştir. Eğitim reformları genellikle hükümetin ve eğitim politikasını belirleyenlerin inisiyatifi altında gerçekleşirken, öğretmenlerin ve eğitim paydaşlarının fikirlerinin tam olarak dikkate alınması her zaman önemlidir. Bu nedenle, 4+4+4 eğitim

sistemiyle ilgili olarak, öğretmenlerin değişikliklerin planlanması ve uygulanması sürecinde etkili bir şekilde yer almadığı veya görüşlerinin yeterince alınmadığı yönünde eleştiriler oldukça fazladır. K-4 bu konu hakkındaki eleştirilerini:

Benim anımsadım bize önceden herhangi bilgi verilmeden akşam haberlerde seyrettik, sabah uygulamaya başlandı. Bir de o zamanki Millî Eğitim Bakanının özellikle söylediği bir söz vardı, ben 5 yaşında okula başladım, okudum şimdi bakan oldum. Demek ki her çocuk 5 yaşında eğitim alabilir gibi bir söylemi vardı. O aklımda kalan en önemli sözlerdi. Direkt merkezden taşraya uygulanan sistem gibi hatta merkez bile değil, direk bakandan gelen siyasi bir şey olarak görüyorum ben.

şeklinde ifade etmiştir. Özellikle, eğitim reformlarının doğrudan öğretmenlerin çalışma koşullarını, müfredatı ve öğrenciye erişimini etkilemesi nedeniyle, öğretmenler görüşlerinin önemli olmasını beklemişlerdir. Bu durum, eğitim sistemine getirilen değişikliklerin bazen üst düzey yöneticiler veya politikacılar tarafından belirlenip ve uygulanması ile açıklanabilmektedir. Yapılacak büyük ölçekli eğitim reformlarında, öğretmenlerin ve eğitim paydaşlarının katılımı ve görüşleri önemlidir. Çünkü bu değişiklikler doğrudan öğretmenlerin çalışma koşullarını ve öğrencilerle etkileşimlerini etkilemektedir. Sonuç olarak, 4+4+4 eğitim sistemine geçilirken öğretmenlerin fikri yeterince alınmadığı ve sürece katılımlarının sınırlı kaldığı söylenebilir.

Tablo 4.1 görüldüğü üzere araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinden 14'ü 4+4+4 olarak bilinen 6287 sayılı yasanın düzenlenme sürecinde yasa hakkında bilgi sahibi olmadıklarını ifade etmektedir. Eğitim sisteminde yaşanan değişiklik geniş çaplı bir değişiklik olmuştur. Tüm paydaşların bu değişiklikler hakkında tam olarak bilgilendirilmesi önemli görülmelidir. Ancak, birçok öğretmen 4+4+4 eğitim sistemine geçiş sürecinde yeterince bilgilendirilmediği konusunda eleştirilerde bulunmuşlardır. Eğitim sistemine yönelik önemli değişikliklerin planlandığı zamanlarda öğretmenlerin bilgilendirilmesi ve bu değişikliklerin öğretmenler üzerindeki etkilerinin de düşünülmesi sistemin başarısı açısından önem arz etmektedir. 4+4+4 eğitim sistemi MEB tarafından bir reform olarak görülürken bu süreçte öğretmenlerin katılımının yetersiz olduğu ve bu nedenle bilgi düzeylerinin sınırlı kaldığı dile getirilebilir. Bu tür değişikliklerin başarıyla uygulanması ve olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi için öğretmenlerin, velilerin, öğrencilerin ve diğer eğitim paydaşlarının katılımı ve geri bildirimleri önemlidir. Bu sayede, yapılan değişiklik daha etkili ve toplumun

ihtiyaçlarına daha uygun olacak şekilde planlanıp uygulanabilirdi. K-11 süreç ve yasa hakkındaki düşüncelerini:

Süreç daha önceden planlansa daha uygun olurdu. Yani bir pilot uygulama vesaire yapılısaydı, ona göre olumlu ve olumsuz tarafları düşünülürdü. Öğretmenlerin görüşleri alınmış, veliler de için içine katılmış olsaydı, ğretmen, ğrenci üzerinde gözlem yapılısaydı sistemin daha başarılı olacağına inanıyordum.

şeklinde ifade etmiştir. Açıklamalara bakıldığında öğretmenlerin görüşlerinden yeterince faydalanılmadığı görülmektedir. Özellikle, yapılan değişikliğin etkileri ve uygulanması konusunda öğretmenlerin eksik veya yanlış bilgilendirilmiş olması, bu değişikliklere uyum sağlama sürecinde zorluklar yaşanmasına neden olmuştur. Bu tür bir değişimin başarılı bir şekilde uygulanması ve olumlu sonuçlar elde edilmesi için, eğitim paydaşlarının (ğretmenler, okul yöneticileri, veliler, sivil toplum kuruluşları vb.) sürece aktif olarak dahil edilmesi ve bilgilendirilmesi önemlidir. Bu sayede, amaçlanan sonuçlara daha etkili bir şekilde ulaşılabilir.

Tablo 4.1 incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinden 8'i, 4+4+4 olarak bilinen 6287 sayılı yasanın düzenlenme süreci hakkında birçok sınıf öğretmenin norm fazlası olduğunu ifade etmiştir. 4+4+4 eğitim sistemi Türkiye'de uygulanmaya başladığında birçok ğretmen norm fazlası durumuna dşmştir. Bu durum, özellikle ilkokulda eğitim süresinin kısaltılmasıyla birlikte ortaya çıkmıştır. Yeni eğitim sistemiyle birlikte, ğrenci sayısında azalma yaşanmış ve buna bağlı olarak daha az sınıf öğretmenine ihtiyaç duyulmuştur. Bu durum özellikle öğretmenlerin istihdam durumunu etkilemiş ve birçok öğretmenin norm fazlası pozisyonuna düşmesine yol açmıştır. Norm fazlası durumunda olan öğretmenlerin iş güvencesi, kariyer planlamaları ve çalışma koşulları gibi konularda belirsizlik yaşamalarına neden olmuştur. Bu durum, eğitim sistemi ve öğretmenler üzerindeki etkileri nedeniyle tartışmalara yol açmıştır. K-10 bu konu hakkındaki fikirlerini açıklarken:

Normal fazlası olmuştum. En çok anımsadığım oydu. Birden çok fazla sınıf öğretmeninin norm fazlası olduğunu, bazılarının alan değiştirdiklerini anımsıyorum. Sonradan da diğer süreçleri yaşamıştık. Normal fazlası olup başka ilçeye gitmiştim. Oradan biraz kaygı vardı. Nasıl olacak, nasıl yapacağım gibi. 4+4+4 eğitim sisteminin uygulamaya konmasıyla birlikte, sınıf öğretmenleri norm fazlası durumuyla karşı karşıya kaldı. Bu durum, binlerce sınıf öğretmeninin branş

öğretmenliğine geçiş yapmasına yol açtı. Ancak bu geçişin bazı olumsuz sonuçları da oldu. Özellikle yan alanı olmayan ve geçtiği alanda hiç eğitim almayan öğretmenlerin öğrencilere ders vermesi, eğitim kalitesini olumsuz etkiledi. Ayrıca, bazı sınıf öğretmenlerinin ortaokullarda derse girmeye başlaması da tepkilere yol açtı. Ortaokul müfredatı ve öğrenci profili, ilkokuldan oldukça farklı olduğu için, bu durum da eğitimde aksaklıklara neden oldu.

şeklinde açıklama yapmıştır. Yaşanan değişim sürecinin öğretmenler üzerinde de bazı olumsuzluklara neden olduğunu bu ifade ile görülmüştür.

4.2. Sınıf Öğretmenlerinin 4+4+4 Uygulamasına Hazır Olma Durumları

Sınıf öğretmenlerine “Kamuoyu tarafından 4+4+4 olarak bilinen 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulanmaya başlandığında, kendinizi bu uygulamaya hazır hissediyor muydunuz?” sorusu yöneltilmiş ve alınan cevaplara ilişkin betimsel analizler Tablo 4.2’de verilmiştir.

Tablo 4.2. Sınıf Öğretmenlerinin 4+4+4 Uygulamasına Hazır Olma Durumlarına İlişkin Betimsel Analizleri

Düşünce	Frekans (f)
Hazır olmadıkları	16
Yetersiz bilgilendirme	8

Tablo 4.2 incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 16’sı kamuoyu tarafından 4+4+4 olarak bilinen 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulanmaya başlandığında, kendisini bu uygulamaya hazır hissetmediğini ifade etmiştir. 4+4+4 olarak bilinen 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulanmaya başladığında, öğretmenlerin birçoğu kendilerini bu uygulamaya hazır hissetmiyordu. Bu uygulama, ilkokul eğitiminin 4 yıl, ortaokul eğitiminin 4 yıl ve lise eğitiminin 4 yıl olarak düzenlenmesini öngörüyordu. Bu yeni sistem ile mevcut öğretmenlerin, müfredatın, ders kitaplarının ve okul altyapısının hazırlanması ve uygulanması gibi pek çok alanda büyük bir değişiklikler ortaya çıkmıştı. Bazı öğretmenler, bu değişikliklerin uygulanmasının hızlı ve etkili bir şekilde gerçekleştirilememesi veya değişikliklerin uygulanmasına ilişkin yeterli destek ve kaynak sağlanmamasından dolayı problem yaşamışlardır.

Öğretmenler, daha küçük yaşlardaki öğrencilerin eğitime başlamak için gerekli hazırlıkların yapılmadığını, bu öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimlerinin yanında hazırbulunuşluklarının da düşünülmesi gerektiğini ifade etmişler, küçük yaş grubu ile çalışmamanın ve ilk defa böyle bir grupla çalışacak olmanın tedirginliği ile yeni eğitim

öğretim yılına başlamışlardır. Bu öğrencilerle çalışma konusunda hazır olup olmama konusunda K-26, “kesinlikle hayır hissetmiyordum. 1.sınıflara öğretmenliğe başlayacaktım ve ne yapacağımı nasıl yapacağımı hiç bilmiyordum. O çocuklar okumaya geçebilecek miydi, geçemeyecek miydi? Halen anasınıfı düzeyinde olan çocukların birinci sınıf sürecinin nasıl olacağı hakkında hiçbir bilgim yoktu. Hiç hazır değildim.” şeklinde görüşlerini ifade etmiştir. Ayrıca, bu küçük yaş grubundaki öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarına ve davranışlarına uygun sınıf yönetimi ve pedagojik yaklaşımların geliştirilmesi gerektiği konusunda da öğretmenler arasında endişeler olmuştur.

4+4+4 eğitim sistemi ile birlikte sınıflarda hem 60 aylık hem de 84 aylık öğrencilerin bulunması, öğretmenlerin sınıf yönetimi ve öğrenciye özgü eğitim ihtiyaçlarını karşılama konusunda zorluklar yaşanmasına neden olmuştur. Bu sistemde, daha önceki eğitim sistemlerinden farklı olarak, öğrenciler daha erken yaşlarda okula başlamış ve bu durum farklı yaş grubundaki öğrencileri aynı sınıflarda bir araya getirmiştir. K-28:

5-6-7 yaş grubundaki öğrencilerin aynı sınıflarda eğitim görmesi, bu yaş grubundaki öğrencilerin farklı gelişimsel ihtiyaçları ve öğrenme hızları göz önüne alındığında çeşitli sorunlara yol açmıştır. Bu sorunlar, öğrencilerin bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini olumsuz etkilemiştir. 5 yaşındaki çocuklar, 7 yaşındaki çocuklara göre daha az olgunlaşmış beyinlere sahiptir ve soyut kavramları anlamakta güçlük çekebilirler. Aynı sınıftaki 7 yaşındaki öğrencilerin daha hızlı ilerlemesi ve daha karmaşık materyalleri öğrenmesi, 5 yaşındaki öğrencilerde algılama sorunu yaratmıştır. 5 yaşındaki öğrenciler, 7 yaşındaki öğrencilere kıyasla daha az deneyimli ve daha az beceriye sahiptir. Aynı sınıftaki 7 yaşındaki öğrencilerin daha başarılı olması, 5 yaşındaki öğrencilerde yetersizlik duygusu ve düşük özgüven gelişmesine yol açmıştır. 5 yaşındaki çocuklar, 7 yaşındaki çocuklara göre daha fazla ilgiye ve desteğe ihtiyaç duyarlar. Aynı sınıftaki 7 yaşındaki öğrencilerin daha fazla ilgi görmesi ve daha fazla destek alması, 5 yaşındaki öğrencilerin duygusal ve sosyal gelişiminin gerilemesine neden olmuştur. 5 yaşındaki çocuklar, 7 yaşındaki çocuklara göre daha küçük bedenlere sahiptir. Sınıflarda kullanılan sıralar, masalar ve lavabolar gibi mobilyaların 5 yaşındaki öğrenciler için uygun olmaması, bu öğrencilerin öğrenme ortamında rahat hissetmelerini zorlaştırmıştır.

cümleleri ile o dönem yaşantılarını ifade etmektedir. 60 aylık ve 84 aylık öğrencilerin aynı sınıfta bulunması, öğretmenlerin sınıf içinde farklılaştırılmış öğretim yöntemleri ve öğrenciye özgü destek sağlama gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bazı öğrenciler daha hazır olabilirken, diğerleri daha fazla destek ve rehberliğe ihtiyaç duyabilmiştir. Farklı yaş gruplarından gelen öğrencilerin aynı sınıfta bir arada olması, öğretmenler için sınıf yönetimi açısından zorluklar doğurmuştur. Farklı yaşlardaki öğrencilerin akademik yetenekleri, sosyal ve duygusal gelişim seviyeleri farklılık gösterdiğinden bu durum, öğretmenlerin ders planlaması, öğretim stratejileri ve sınıf içi etkinliklerin düzenlenmesi konularında ek zorluklar oluşturmıştır. K-14, farklı yaş grubundaki öğrencilerin aynı sınıfta olması ile ilgili:

Birinci sınıfta o dönemde çok güçlükle karşılaştık, çünkü sanki iki ayrı sınıfla eğitim görüyormuş gibiydik. Önceki yıllarımda yaşamış olduğum meslek hayatımda birleştirilmiş sınıf uygulamasını o sınıflarda yapmaya çalıştım. Okul idaresinin yapmadığını biz sınıfımızda yapmaya çalıştık. 60-66 aylıkları bir bölümde 66- 72 aylıkları farklı bir bölümde seviye grupları oluşturarak sınıf içinde birleştirme sınıf mantığıyla bir çözüm bulmaya çalıştık. O şekilde ilerlemeye devam ettik.

sözleri ile yaşadığı sıkıntıları dile getirmiştir. K-14'ün ifadeleri irdelendiğinde her yaş grubunun kendine özgü gelişim özellikleri olduğu ve eğitim-öğretim faaliyetlerinde de bu özelliklerin dikkate alınması gerekliliği anlaşılmaktadır. Bu konu ile ilgili zorlukların üstesinden gelmek için öğretmenlerin esnek olması, öğrencilere bireysel olarak odaklanması ve ihtiyaçlarına uygun destek sağlama önemli görülmüştür. K-3:

72 aydan küçük çocukların okula başlaması çocuğa aşırı zararlı, sınıf ortamına aşırı zararlı, çocuklar kesinlikle belirli bir seviyeye çıkamıyorlar. Çıkamadıkları için geri kalıyorlar ve bu gerilikleri de eğitim-öğretim hayatları boyunca devam ediyor. Normalde bir yıl geç başlasa çocuğun eğitim öğretim hayatı çok başarılı geçecekken başarısız duruma düşüyor. Diğer öğrenciler de yaşı büyük öğrenciler de çocuklar da çocuk olduğu için biraz acımasızdırlar. Onların da tembel yaftasını yapıştırdıkları bu çocuklar bir daha toparlanamıyor. Beden becerileri, el becerisi ve anlaması gelişim düzeyi çok farklıydı. 80 aylıktaki çocuğa bir harfi, bir kere söylemeyle, birkaç söylemeyle kavratırken 60 aylık çocuğa bir ay bir harfi vermekte zorladık. Yani bir

yıl içerisinde okuyamayan çocuklar çok fazlaydı. Benim gözümde o dönem başlayan çocukların hepsi kayıptır.

ifadeleri ile o dönemde içerisinde bulunduğu durumu açıklamıştır. Söylenenlerden farklı yaş gruplarındaki öğrencilerin aynı ortamda bulunmasının sakıncalı olduğu görülmüştür.

Tablo 4.2 incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 8'i kamuoyu tarafından 4+4+4 olarak bilinen 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulanmaya başlandığında, yasa ile ilgili yeterince bilgilendirme yapılmadığını ifade etmiştir. K-4:

Bu uygulamanın ne olduğundan bile haberimiz yoktu. Sadece haber. Sosyal medya o zaman bu kadar gelişmiş değildi. Televizyon haberlerinden duyduğumuz şeylerdi, başka da hiçbir şey yoktu. Biz, okullar açıldıktan çok sonra bu 4 +4+4 ile ilgili bilgiler gelmeye başladı. Net bilgiler, yönetmelikler zaten 4+4+4 olayı çıktıktan bir hafta sonra hazırlanmaya başladı. Onun dışında bize hiçbir bilgi verilmedi. Herhangi bilgi verilmediği için hazırlıksız yakalandık.

ifadeleri ile sistem hakkındaki eleştirilerini dile getirmiştir. Bu durum özellikle eğitim sistemindeki hızlı değişiklikler ve uygulamadaki zorluklarla birleştiğinde, öğretmenlerin bu değişikliklere uyum sağlamasını zorlaştırmıştır. Yeni müfredatın getirdiği değişikliklerin ve beklentilerin öğretmenlere yeterince açıklanmamış olması, öğretmenlerin zorlanmalarına neden olmuştur.

Bazı öğretmenler ve eğitim paydaşları, yeni müfredatın yeterince net ve detaylı bir şekilde iletilmediğini ve öğretmenlerin yeni müfredata uyum sağlama sürecinde yetersiz destek aldıklarını belirtmişlerdir. K-25, “gerekli bilgilendirme ne öğretmenlere ne öğrencilere ne de topluma yapıldı. Gerekli şekilde yapıldığını düşünmüyorum. O yüzden de hazır mıydık? Hazır değildik yeteri kadar bence.” diyerek görüşlerini ifade ederken bu konudaki eleştirilerini dile getirmiştir.

4.3. Sınıf Öğretmenlerinin 60-72 Aylık Çocukların Hazırbulunuşluk Düzeyleri ve Psikomotor Gelişimleri Hakkında Anımsadıkları

Sınıf öğretmenlerine “Sizler 60-66 / 66-72 aylık çocuklara öğretmenlik yapmıştınız. Bu çocukların hazırbulunuşluk düzeyleri ve psikomotor gelişimleri hakkında neler anımsıyorsunuz ve bu gelişim durumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş ve alınan cevaplara ilişkin betimsel analizler Tablo 4.3'te verilmiştir.

Tablo 4.3. Öğretmenlerin 60-72 Aylık Çocukların Hazırbulunuşluk Düzeyleri ve Psikomotor Gelişimleri Hakkında Neler Anımsadıklarına İlişkin Betimsel Analizleri

Düşünce	Frekans (f)
Düşük hazırbulunuşluk	12
Gelişmemiş ince motor beceriler	10
Bireysel farklılıklar	14
Öz bakım yetersizliği	11

Tablo 4.3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 12'si 60-66 / 66-72 aylık öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri ve psikomotor gelişimleri hakkında hazırbulunuşluklarının düşük olduğunu ifade etmiştir. K-15:

60-66 aylık çocukların hazırbulunuşluklarının yeterli olmadığını düşünüyorum. Öncelikle oyun çağına oldukları için çok çabuk sıkılıyolar. Dikkat süreleri çok kısa, yönergeleri takip etmekte zorlanıyorlar. Okula uyumda arkadaş edinmede psikososyal becerilerde zorluklar yaşıyorlar, okumayı geç öğreniyorlar. Özellikle matematikte çok zorlanıyorlar. 66, 72 aylık çocuklar bu sürece daha iyi geçiriyor. Ama en iyi, en başarılı olan çocuklar hazırbulunuşlukları en iyi olan çocuklar, 72 ay ve üstü olan çocuklar.

şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir. Küçük yaşlardaki öğrencilerin okula başlaması, bazı öğrencilerin okula hazırbulunuşluk düzeylerinin düşük olabileceği anlamına gelmektedir. Bu durumdan, öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal gelişimlerinin okula başlama yaşlarına uygun olmadığını sonucu çıkarılabilmektedir. Küçük yaşta okula başlayan öğrencilerin hazırbulunuşluk, bilişsel, fiziksel, duygusal ve sosyal gelişim düzeyleri düşük olmuştur. Ayrıca okul öncesi eğitim almamış veya oyun temelli öğrenme modeli ile eğitim almamış ve aile desteğinden de mahrum kalmış öğrenciler bu süreçte daha fazla sıkıntı yaşamıştır. Öğrenciler, akademik ve duygusal ihtiyaçlarını karşılama noktasında da problemler yaşamıştır. Bu problemler için öğretmenlerce uygun eğitim materyalleri, oyun tabanlı öğrenme etkinlikleri ve bireysel öğrenme planları geliştirildiği dile getirilse de tüm öğrencilerde işe yaradığı söylenememektedir.

Tablo 4.3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 10'u, 60-66 / 66-72 aylık öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri ve psikomotor gelişimleri hakkında ince motor becerilerinin gelişmediğini ifade etmiştir. 4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte Türkiye'de küçük

yaşta okula başlayan öğrencilerin ince motor becerilerinin gelişmemiş olduğu gözlemlenmiştir. K-26:

60-66 ay arası çocuklar bilişsel, duygusal, sosyal ve psikomotor açıdan hazır değildi. Tabii ki öyle ki kalem tutmayı bile beceremiyorlardı. Altına kaçırarak öğrenciler bile oluyordu. Dikkat süreleri çok kısaydı. Yazı yazarken çok çabuk yoruluyor ve sıkılıyorlardı. Hatta elim ağrıdı diye ağlayan öğrencilerim bile çok fazla olmuştu.

ifadeleri ile görüşlerini açıklamıştır. İnce motor beceriler, el ve parmakların koordinasyonu ile gerçekleştirilen ince hareketlerdir. Bu beceriler, yazı yazma, çizim yapma, düğme ilikleme, makas kullanma gibi aktivitelerde ortaya çıkmaktadır. Küçük yaşta okula başlayan bazı öğrencilerin okula başlama yaşı itibarıyla ince motor becerilerinin yeterince gelişmemiş olması, bu öğrencilerin bazı aktivitelerde zorluk yaşamalarına neden olmuştur. Yine ince motor becerilerinin gelişmemiş olması, öğrencilerin el-göz koordinasyonunu ve parmak kaslarını kontrol etme yetenekleri üzerinde de etkili olmuştur.

Tablo 4.3 incelendiğinde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 14'ü, 60-66 / 66-72 aylık öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri ve psikomotor gelişimleri hakkında öğrenciler arası bireysel farklılıkların çok fazla olduğunu ifade etmiştir. 4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte sınıflarda hem 60 aylık hem de 84 aylık öğrencilerin bulunması, sınıf içi uyumu güçleştirmiştir. Bu durum, öğrencilerin yaş, gelişim düzeyi, beceri seviyesi ve sosyal olgunluk açılarından büyük farklılıklara yol açmıştır. Bireysel farklılıklara, sınıf içindeki öğrenme hızları, ilgi alanları, güçlü ve zayıf yönleri eşlik etmiştir.

Bazı öğretmenlere göre 4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte erken yaşta okula başlayan çocukların hazırbulunuşlukları üzerinde sosyal çevre etkili olmuştur. K-2, “buradaki çocuklara baktığımız zaman çocuklar bulunduğu çevreye göre farklılık oluyordu. En büyük nedenlerinden birisi eğer çocuğun geldiği ortam, aile yapısı, çevresi, eğitim seviyesi ve ekonomik seviyesi yüksekse çocuklarda hemen hemen bir sıkıntı yaşanmıyordu.” görüşlerini paylaşırken sosyal çevreye vurgu yapmıştır. Daha önce okul öncesi eğitim alma, evde edindikleri deneyimler ve etkileşimler, okula başlama hazırbulunuşluklarını etkilemiştir. Sosyal çevre, çocukların duygusal ve sosyal gelişimlerinde önemli bir rol oynamıştır. Evde, aileleri ve yakın çevrelerinde edindikleri sosyal beceriler, çocukların okula başlama sürecinde önemli bir temel oluşturmuştur.

Tablo 4.3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 8'i, 60-66 / 66-72 aylık çocukların hazırbulunuşluk düzeyleri ve psikomotor gelişimleri hakkında öğrencilerin öz bakım becerilerinin düşük olduğunu ifade etmiştir. 4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte erken yaşta okula başlayan öğrencilerin bazılarının öz bakım becerilerinin düşük olduğu görüşmecilerce gözlemlenmiştir. Öz bakım becerileri, günlük yaşam aktivitelerini bağımsız olarak yerine getirebilme yeteneğini içerir ve çocukların kişisel bakım, beslenme, giyinme, tuvalet alışkanlıkları gibi konularda kendilerine bakabilme becerilerini ifade eder. Erken yaşta okula başlayan öğrenciler arasında öz bakım becerilerinde farklılık görülmüştür. Bazı öğrenciler, evde veya okul öncesi eğitim programlarında bu becerileri öğrenmişken, bazıları için bu beceriler henüz gelişmemiş veya yeterince güçlenmemiştir. K-5:

Bunların bir arada bulunması, çocuklar arasındaki arkadaşlık ve oyun ilişkilerini de olumsuz etkiliyor. Örneğin erkek çocuklardan biraz daha iri yarı kaba olan çocuklar diğerlerine baskı kurabiliyor, gruplaşmalar olabiliyor. Küçük çocuklar biraz daha pasif kalıyor, çabuk yoruluyor, uykusu geliyor, çabuk acıkıyor. Özellikle tuvaletler konusunda bazen altına kaçırabiliyor, bunları yapamayabiliyor veya tuvalete tek başına gitme alışkanlığı kazanamamış çocuklar da var. Yani olumsuz yönleri daha fazla diye düşünüyorum küçük yaşta başlayanların.

ifadeleri ile bu farkı açıklamaya çalışmıştır. Özellikle çocukların evdeki sosyal çevrelerinde, ailelerinin bu becerileri destekleyici şekilde öğretme ve teşvik etme durumu, çocukların öz bakım becerilerini etkileyebilir. Erken yaşta okula başlayan öğrencilerin bazıları, özellikle evde veya önceden katıldıkları eğitim programlarında bu becerileri yeterince geliştirememiş olabilirler. Bu durum, öğrencilerin okulda karşılaştıkları yeni ortama uyum sağlamalarını ve okul rutinlerine adapte olmalarını zorlaştırabilir. Ayrıca, bazı öğrenciler öz bakım becerilerini kazanmak için daha fazla zamana ve desteğe ihtiyaç duyabilirler.

4.4. Sınıf Öğretmenlerinin İlkokul 1.Sınıfta Karşılaştıkları Güçlükler

Sınıf öğretmenlerine “İlkokul 1.sınıfta ne tür güçlüklerle karşılaştınız? Bu güçlüklerle çözümler üretebildiniz mi? Bu güçlük ve onlara yönelik çözümlerden söz edebilir misiniz?” sorusu yöneltilmiş ve alınan cevaplara ilişkin betimsel analizler Tablo 4.4’de verilmiştir.

Tablo 4.4. Öğretmenlerin İlkokul 1.Sınıfta Karşılaştıkları Güçlüklerle İlişkin Betimsel Analizleri

Düşünce	Frekans(f)
Okula başlama yaşına bağlı ayrışmalar	9
Düşük psikomotor beceriler	13
Düşük hazırbulunuşluk düzeyleri	8
Yönerge takip güçlüğü	9
Kalem tutamama	8

Tablo 4.4’te incelendiğinde 4+4+4 eğitim sistemi ile birlikte öğretmenlerin ilkokul 1. sınıfta karşılaştıkları bazı güçlükler olmuştur. Bu güçlüklerden önde gelenleri 66 aydan küçük okula başlayan öğrenciler ile 72 ay ve üzeri okula başlayan öğrencilerin ayrışması, küçük yaşta okula başlayan öğrencilerin psikomotor becerilerin ve hazırbulunuşluklarının düşüklüğü, yönergeleri uygulayamama ve alamama ile kalem tutma becerilerin gelişmemiş olmasıdır. Farklı hazırbulunuşluk seviyesine sahip öğrencilerin aynı sınıfta yer alması bazı öğretmenlerce sanki iki sınıfı aynı anda okutuyor hissi oluşturmuştur. Yapılan görüşmelerde öne çıkan en önemli çıkarım, yaşanan problemlerin çoğunun yaşı küçük okula başlayan öğrencilerle yaşandığıdır. Bazı öğrencilerin okula başladıklarında öz bakım becerilerini tam olarak kazanamamaları, tuvalet alışkanlıkları, giyinme ve yeme becerileri gibi günlük yaşam aktivitelerini oturtamamış olmaları öğretmenlerin yaşadığı sıkıntıların başını çekmiştir. Daha küçük yaşta okula başlayan öğrenciler sosyal ve duygusal açıdan da problemler yaşarken, arkadaşlarıyla etkileşime girmekte veya kurallara uymakta da zorlanmışlardır. Daha büyük yaşta okula başlayan öğrenciler ise genellikle daha fazla sosyal deneyime sahip olmaları nedeniyle aynı problemleri yaşama konusunda daha iyi durumda olmuşlardır. K-22 yaşadığı problemler üzerine anımsadıklarını:

Ben köydeydim, şimdi anımsıyorum. Çocuklar çok küçüktü, ilk önce aileleriyle konuştum. Şimdi çocuklar o kadar küçük ki konuşmaları bebeksi ve bazıları hala tuvalet eğitimini net olarak oturtturamamıştı. Sınıfta oturma düzenlerini bilmiyorlar, kuralları bilmiyorlar. Tamam her ne kadar onlara yardımcı olmaya çalışsak da bir de taşıma merkezindeydim. Ben ve çocuklar hemen evlerinin yakınlarında değillerdi. Bizim okulumuz maalesef servisle geliyordu ve ilk defa şey böyle bir şeyle karşılaşmıştım. Veli toplantısı yapmıştım. Kesinlikle yedek çamaşır yanımızda bulunsun diye konuşmuştum ve bu süreç beni çok yıpratmıştı. Birkaç ay boyunca yıpratmıştı. Daha sonra dilekçe verip en az birkaç tane öğrencim dilekçe ile birinci

sınıfı ertelemeyi göze aldılar. Yani konuşmuşlardı, birlikte karar vermiştik. Psikomotor olarak da el becerilerini, kas gelişimlerini tam tamamlamadıklarını düşünüyorum ben. Çok fazla oyunlar oynadık, hamurlar sıktık, kalem tutma becerilerini tam geliştirememişlerdi. Bununla ilgili sıkıntılar yaşadık. Kum havuzları oluşturduk. O zamanki müdürümüzle bu tarz etkinlikleri çok fazla yaptık ama kurallara uyma konusunda sıkıntı yaşadık. Dediğim gibi tuvalet sorunu yaşadık. Sınıfta, 60 aylık çocuk da vardı, sınıfın içerisinde 72 aylık çocukta vardı. Yani bir yaş büyük çocukta vardı. Dolayısıyla akademik olarak bilişsel durum olarak da çocuklar birbirleriyle tamamen heterojen yani homojenliği biz hiçbir zaman yakalayamadık. Yani bir türlü ortayı bulamadık. Dolayısıyla da bu öteki çocuk hemen kavriyordu, 72 aylık çocuk hemen tepki veriyordu. 60 aylık ilk önce bir duruyordu, duraksıyordu, anlamlandırmaya çalışıyordu. Bu duruma da ben çok üzülüyordum. O zaman hep de ezildiklerini düşünüyordum. Bu durum ortaokulda bence sıkıntı. İlkokulda değil de ortaokulda bence bunun sıkıntısının daha çok çıktığını düşünmüşümdür.

şeklinde ifade ederken daha küçük yaşta okula başlayan öğrencilerin ince motor becerilerinin daha az gelişmiş olduğunu bu durum da, kalem tutma ve yazma gibi aktivitelerde de zorluklar yaşamalarına neden olduğunu söylemiştir.

Tablo 4.4 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin 9'u 66 aydan küçük okula başlayan çocukların kalem tutma onuşunda sıkıntı yaşadıklarını ifade etmiştir. 4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte öğretmenler ilkokul 1. sınıfta bazı öğrencilerin kalem tutma becerisinde güçlük çektiğini gözlemlemiştir. Bu durum, öğrencilerin el kaslarının yeterince gelişmemiş olmasından ve ince motor becerilerini yeterince kullanamamalarından kaynaklanmıştır. K-23 bu problemi:

Evet, çocuklar bir yıl kadar önce okula gelmiş oldular. Bunda tabii ki sıkıntıları vardı. Annesi ile gelen çocuklar da var, gelmeyen çocuklar da vardı. Bu öğrenciler açısından bir sıkıntıydı. Buna bağlı olarak da psikomotor olarak el kasları gelişmediği için kalem tutmakta ya da güzel yazı yazmakta sıkıntı yaşadık. Yine bu dönemde el yazısı bir sıkıntı oldu çünkü yani kalem tutma yeteneği gelişmemiş çocuklarda el yazısı ve el yazını desteklemesi ayrı bir sıkıntı olarak karşıma çıktı.

cümleleri ile ifade etmiş ve henüz fiziksel olarak da okula hazır olmayan öğrencilerin okula başladığını aktarmıştır. Yine K-24:

Birinci sınıfta öncelikle ince motor kaslarıyla ilgili 60-66 aylık öğrencilerin ince motor kaslarının daha zayıf olduğunu, bu nedenle de kalem tutma ve yazmada çok zorlandığımızı hatırlıyorum. Onun dışında dikkat süreleri çok kısaydı, sürekli oyun oynamak istiyorlardı. En ufak sorunda ağlıyorlardı. Annesini babasını istiyordu.

ifadeleriyle bu probleme dikkat çekmiştir. Yine 66 aydan küçük okula başlayan öğrencilerin psikomotor becerilerinin düşük olduğu da bir başka problem olarak görülmüştür. Psikomotor beceriler, fiziksel aktivitelerle ilişkili olan ve zihinsel süreçlerle birlikte çalışan motor becerilerdir. Bu beceriler, çocukların bedensel hareketleri planlama, koordinasyon, denge, kesinlik, hız ve güç gibi alanlarda gelişimini içermektedir. Okula başlayan bazı öğrenciler psikomotor becerilerde gelişim gösterme konusunda diğerlerinden daha geride kalmışlardır. Bu duruma çeşitli faktörler etki etmiştir. Genetik faktörler, çevresel faktörler, çocukların erken çocukluk döneminde aldıkları destek ve deneyimler bunlardan bazılarıdır. Özellikle okul öncesi eğitim almayan öğrenciler daha dezavantajlı olarak ilkokula başlamışlardır. K-24 bu konu hakkındaki düşüncelerini ifade ederken:

İlk anımsadığım sınıfta bir 65 aylık öğrenci vardı veya daha düşük olabilir. 80 aylık üstü bir arkadaşına abi diyordu. O benim çok tuhafıma gitmişti. Yani dönem sonuna kadar abi diye hitap etmişti. Akran olduğunu veya dememesi gerektiğini falan söylediğim halde de çocuğa bunu yapamamıştım. Büyük farklar vardı yani yaş arasında psikomotor gelişimleri hakkında.

cümlelerini kullanarak psikomotor gelişime dikkat çekmiştir. K-18 ise:

Yani zorlanma hep yaşayacaklar. Küçük yaşta başlayan çocuklar hep zorlanma yaşayacak. Özellikle matematik ve işlemsel alanda. Şimdi okuma yazmayı öğrenebiliyor ama diğer büyük olan çocuklara göre belki biraz geç öğreniyor ama ileriki sınıflarda işte ikinci, üçüncü, dördüncü sınıfta matematiksel işlemlerde sıkıntı yaşayabiliyorlar. Soyut düşünme kısmı evet orada bir sıkıntı kesinlikle ortaya çıkıyordu.

açıklamalarıyla hazırbulunuşluk düzeyine dikkat çekmiştir. Her çocuğun bireysel özellikleri ve gelişim hızı farklıdır. Bazı çocuklar diğerlerine kıyasla daha hızlı veya daha yavaş

gelişebilirler. Bu nedenle, okula başladıklarında hazırbulunuşluk seviyeleri de farklılık gösterebilmektedir.

Öğretmenler, öğrencilerin yönergeleri alma ve uygulama konusunda da sıkıntı yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu durum, öğrencilerin bilişsel, dil, dikkat ve duygusal becerileri düzeyleriyle doğrudan ilişkilidir. K-4 görüşme sorusuna verdiği cevapta:

Okul ortamına uyum sağlayamadılar. Yani düşünün ki 20 kişilik bir sınıfta çocukların birkaçı orada arkada ağlıyor, birkaçı anne diye başka şey yapıyor birkaçının sınıfla hiç alakası yok, ilgisiz, oyuncakla oynuyor. Bu şekilde sınıf ortamı düzeni sağlanamadı. Çocuklar çok küçük olduğu için söylenileni de algılayamadılar. Henüz yönergeleri alacak düzeyde değillerdi. Hatta bir arkadaşımız benzetme yapardı. Kemal Sunal'ın filminde Kemal Sunal'ın karısı gidiyor. Çocuklara o bakarken ninni söylerken Kemal Sunal da ağlıyor, çocuklar da ağlıyor. Okulda da biz ağlıyoruz, çocuklar da ağlıyor derdi. Yani çok zorlandık.

sözleriyle öğrencilerin verilen talimatlara uyamadığını ifade etmiştir. Henüz bu gelişim düzeyinde olmadıkları düşüncesindedir.

4.5. Sınıf Öğretmenlerinin 60-72 Aylık Çocukların İlkokula Başlamasına İlişkin Görüşleri

Sınıf öğretmenlerine “60-72 aylık okula başlayan çocuklarla ilgili, deneyimlerinize bağlı olarak çocukların bu yaş grubunda ilkokula başlamalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş ve alınan cevaplara ilişkin betimsel analizler Tablo 4.5’te verilmiştir.

Tablo 4.5. Sınıf Öğretmenlerinin 60-72 Aylık Çocukların İlkokula Başlamasına İlişkin Görüşlerine Ait Betimsel Analizleri

Düşünce	Frekans (f)
Okula başlamamalı	24
Okula başlayabilir	6

Tablo 4.5 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir kısmı, 72 ay altındaki çocukların okula başlamamaları gerektiğini ifade etmiştir. Sınıf öğretmenlerinin büyük bölümü, 72 ay altındaki çocukların okula başlamamasını tavsiye etmiştir. Bu duruma bakıldığında genellikle öğrencinin fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal gelişim düzeyleri ön plana çıkmıştır. Çocukların bu alanlardaki gelişim düzeyleri, okula başlamaları için önemli bir faktördür. K-5:

60-66 aylık hatta bazı 72 aylık çocukların, hatta diyorum bu yaştaki küçük çocukların okula başlaması hataydı. Yazı yazmada ve okumada çok fazla zorlanılmasa bile de özellikle üçüncü ve dördüncü sınıflara geldiklerinde soyut ağırlıklı dersler başladığında hep bir adım geri kalıyorlar. Bunların zekalarının gelişmediğinden değil, çünkü soyut olarak henüz daha hazırbulunuşluk düzeyleri zamanında yerine gelmediği için. İlkokul birinci sınıfta gerçekten de çok büyük sıkıntılar yaşadık. Çocuklar çok küçüktü. Zaman olarak mesela 6 saatlik bir derse dayanamıyorlardı. Çünkü yaşları çok küçüktü. Hazırbulunuşlukları yoktu. Henüz daha anasınıfı seviyesindeler. Onlara sonuç olarak okuma yazmayı öğretebildik. Ancak söylediğim gibi üçüncü sınıfta özellikle dördüncü sınıfta soyut ağırlıklı dersler başladığında oldukça zorlandılar ve bana göre benim fikrime göre kayıp bir dönemdi o 66 aylıklar için.

açıklamaları ile 72 ay altında okula başlayan çocuklara karşı düşüncelerini ifade etmiştir. K-5'in açıklamalarından özellikle 60-66 aylık okula başlayan öğrenciler henüz birinci sınıf düzeyinde olmayıp okul öncesi eğitime devam etmelidir düşüncesinde olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin bir kısmı ise bu dönemde çeşitli değişkenler de göz önünde bulundurularak çocukların ilkokula başlayabileceğini ifade etmiştir. K-11 bu konu ile ilgili düşüncelerini ifade ederken “başlayabilir ama bir ön bir eğitim alınsaydı, daha önceden bilgi verilseydi başlanabilir. Zekiler her zaman götürüyor ama diğerleri zaten yaşları da büyük olsa zorlanabiliyorlar. Öğretmen bilgilendirilerek ve program da ona göre seyretilerek serpiştireler verilirse bu çocuklar yapabilir.” sözleri küçük yaşta okula başlanabileceğini açıklamıştır. K-12 ise çocukların bu yaşta okula başlayıp başlamamasında okul öncesi eğitim almasının önemli olduğunu düşünmektedir. Bu düşüncelerini:

Burada önemli olan şey aslında bence yaş değil de ana sınıfı eğitimi görüp görmemesi. Anasınıfı göremiyor çocuk. Kalem tutmayı bilmeyen çocuklar n vardı ama anasınıfı görseydi bu durum daha farklı olabilirdi. Bu yaş aralığındaki çocuklar genelde parmak kasları gelişmemiş oluyor. Anasınıfı eğitimi alarak okula başlayan çocuklarda bu durum sorun teşkil etmiyor ya da daha az sorun oluyordu.

şeklinde açıklamış ve okul öncesi eğitimin, çocukların akademik ve sosyal gelişimlerini destekleyerek ilkokula daha hazır olmalarını sağladığı görüşünü paylaşmıştır.

4.6. Sınıf Öğretmenlerinin 4+4+4 'ün İlkokul Eğitimine Yansımaları Hakkındaki Düşünceleri

Sınıf öğretmenlerine “4+4+4’ün ilkököl eğitime yansımaları hakkında neler düşünüyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş ve alınan cevaplara ilişkin betimsel analizler Tablo 4.6’da verilmiştir.

Tablo 4.6. Öğretmenlerin 4+4+4’n İlkokul Eğitimine Yansımaları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Betimsel Analizleri

Düşünce	Frekans (f)
Başarı kaygısı ve olumsuz etkilenme	9
Ortaokula geçişe hazır olmama	9
Ortaokulda uyum zorlukları	9
Beşinci sınıfın ortaokula dahil edilmesi	8

Tablo 4.6 görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin 9’u, 4+4+4’ün ilkököl eğitime yansımaları hakkında öğrencilerin ileriki eğitim kademelerinde olumsuz etkilendiklerini ve başarısızlık kaygısı yaşadıklarını ifade etmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlere göre 4+4+4 eğitim sisteminin ilkököl eğitime olan etkileri, ileriki eğitim kademelerinde de etkisini gösterecek ve öğrencilerde başarısızlık kaygısı ortaya çıkacaktır. Ayrıca öğrencilerin ilkökulda temel akademik becerilerin yeterince kazanamama, okuma, yazma, matematik ve diğer akademik becerilerin eksikliğinin bu öğrencilerde ileriki yıllarda da problem olarak ortaya çıkacaktır. Bu durumun öğrencilerin başarısızlık kaygısı yaşamalarına yol açacağı da ifade edilmiştir. Başarısızlık kaygısının öğrencilerin özgüven kaybına uğramasında da etkili olduğu söylenebilir. İlkokul döneminde başarısızlık ve zorluklarla karşılaşan öğrencilerde özgüven kaybı yaşanabilmektedir. Bu durum, ileriki eğitim kademelerinde öğrenme motivasyonunu azaltabilirken ve başarısızlık kaygısını artırabilmektedir. K-14:

O dönemin çocukları, daha doğrusu yaşı küçük olan 60-66 aylık öğrenciler bana göre kayıp nesildir, yani kendini kurtaran mutlaka oldu. İyi yerlere gelenler oldu. Ama genel itibariyle o öğrencilerde istenilen düzeye ulaşamadı, ulaşamadık öğrencilerle ilgili olarak diye düşünüyorum. Yani bir nesli, bir neslin bir kısmını bana göre kaybettik. 2 türlü kayıp var. Çocuklar hem kendini geliştiremedi hem öğretmenler daha kalabalık sınıflarda iki senenin öğrencisi bir sene içerisinde eğitim gördüğü için

sınıflarda kalabalık oldu. Öğretmenin öğrenciye ulaşması daha zor oldu şeklinde sıkıntılar yaşandı diye düşünüyorum.

ifadeleriyle yaşanan durumu özetlemiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden, 4+4+4 'ün ilkökul eğitime yansımaları hakkında 5+3 eğitim sisteminin devam etmesi gerektiğini ve çocukların beşinci sınıfı ilkökulda tamamlamaları gerektiğini düşüncesi de ön plana çıkmıştır. Eğitim sisteminin 4+4 yerine, eski hali ile 5+3 olarak devam etmesi gerektiğine dair görüşler bildirilmiştir. K-1:

Bu konuda benim önerim ilkökulun 5 yıl olması, ortaokulun 3 yıl olması lisenin de 4 yıl değil, 3 yıl olması benim için en makul eğitim modelidir. Bence 4+4+4 olarak bölünme yerine ilkökullar 3 + 2 olarak da bölünebilirdi, İlk 3 yıl okutup sonra dördü ve beşi okutmak. Ama 1-2-3' ü ayrı ve 4 ile 5'i ayrı bir öğretmen okutmalıydı. Öğretmenin bir tanesi üçe kadar okutur, 4 ve 5 başka bir öğretmen tarafından okutulacak şekilde bölünebilirdi. Ama ben ilkökulun her durumda 5 yıl olmasından yanayım. Çünkü 5 yıl gerçekten sağlıklı, tecrübenize dayanarak 20, 23 yıllık bir sınıf öğretmen olarak bunu söylüyorum.

şeklinde anımsadıklarını ve düşüncelerini aktarmıştır. Daha uzun bir ilkökul eğitimi, çocukların akademik, sosyal ve duygusal becerilerini güçlendirme fırsatı sağlayabilmektedir. Araştırmada öne çıkan bir başka düşünce ise, 4+4+4 'ün ilkökul eğitime yansımaları hakkında öğrencilerin ortaokula geçtiklerinde uyum problemleri yaşadıklarıdır. 4+4+4 sistemi ile okula başlayan öğrencilerin ortaokula geçişlerinde uyum problemleri yaşamaları oldukça yaygın bir durumdur. İlkokul ve ortaokul arasında eğitim ortamları genellikle farklıdır. Öğrencilerin, yeni bir okula, yeni öğretmenlere ve farklı bir öğrenme ortamına adapte olacak olmaları uyum problemlerini ortaya çıkarmıştır.

Bazı sınıf öğretmenlerine göre ise öğrencilerin 5. sınıfta ortaokula geçmeleri ve derslere branş öğretmenlerinin girmesi daha doğrudur. Branş öğretmenlerinin derslere girmesi, öğrencilerin daha iyi bir eğitim almasını sağlayacakken, her branşın kendi uzmanlık alanı ve pedagojik yaklaşımı olduğundan, branş öğretmenleri öğrencilere derinlemesine bilgi ve beceri kazandırabilir. Derslerin daha nitelikli ve etkili olması, öğrencilerin konuları daha iyi anlamalarını ve öğrenmelerini sağlayacaktır. Branş öğretmenleri, kendi alanlarında uzman oldukları için, alanlarını öğrencilere daha etkili bir şekilde öğretebileceklerdir. K-5;

Çocuk normalde beşinci sınıfı ilkokulda bitirecekken artık beşinci sınıftan itibaren ortaokula geçti. İlkokul bir sene kısaldı. Ortaokul bir yıl arttı. Bunu olumlu değerlendiriyorum. Yani fen bilgisi, sosyal ve Türkçedeki dil bilgisi vb. konuların ortaokullarda verilmesinin daha doğru olduğunu düşünüyorum. Fen bilgisi ve sosyal bilgiler konularının da ilkokulda biraz daha sadeleştirilmesi gerekir. Çünkü çocukların branş öğretmenleri tarafından bu eğitimleri alması daha doğru diye düşünüyorum.

şeklinde düşüncelerini açıklarken, 5. sınıftan itibaren branş öğretmenlerin derslere girmesini desteklemiştir. Bu noktada en önemli durumun öğrencilerin dersleri alana hakim bir öğretmenden derinlemesine alacak olmasıdır.

4.7. 2012-2013 ve 2013-2014 Eğitim-Öğretim Yıllarında İlkokul 1. Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin Karşılaştırılması

Türkiye'de 2012-2013 eğitim-öğretim yılıyla birlikte 4+4+4 adı verilen eğitim sistemi uygulanmaya başlandı. Yasal düzenlemeyle öğrencilerin okula başlama yaşı 66 aya düşürülürken, 60-66 ay arasındaki çocuklar için okula başlama velilerin inisiyatifine bırakıldı. 14 Ağustos 2013 tarihli ve 28735 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 11. maddesinde değişiklik yapıldı. Yönetmelik değişikliğiyle 2013-2014 eğitim-öğretim yılı için kayıt yaşının belirlenmesi usulü değiştirildi. Bu değişiklikte 66, 67, 68 aylık (2008 Ocak-Şubat-Mart aylarında doğanlar) çocukların 1. sınıfa kayıt yaptırmaları zorunlu tutulmuş, ancak 69, 70 ve 71 aylık (2007 Ekim-Kasım-Aralık aylarında doğan) ve e-okul sistemi üzerinden 1. sınıfa kayıt yaptıran ve okula hazır olmayan çocukların kayıtlarının 1 yıl ertelenmesine izin verilmiştir. Ayrıca 72 aylık ve üzeri çocukların okula başlaması zorunlu tutulmuştur. Yaşanılan değişiklik sonrası iki gruba öğretmenlik yapmış sınıf öğretmenlerinin araştırma konusundaki görüşleri arasındaki farkları görmek hedeflendi. Araştırma bulguları incelendiğinde 2012-2013 eğitim-öğretim yılında ilkokul 1.sınıfı okutan sınıf öğretmenlerinin yaşadığı sorunlar, hazırbulunuşluk düzeyi düşük öğrencilerin okula başlaması, ince motor becerileri gelişmemiş öğrenciler, öz bakım becerilerine sahip olmayan öğrenciler, okula uyum sıkıntıları bulgularına ulaşılmıştır. Yayınlanan genelge sonrası 2013-2014 eğitim öğretim yılında okula başlama yaşında yapılan değişiklik sonrası okula başlama yaşının 72 aya çıkarılması ile bu dönemdeki öğrencilere öğretmenlik yapan sınıf öğretmenleri özellikle

gelişim kaynaklı yaşanan problemleri yaşamamışlar ve deneyimlerine bağlı olarak ilkokula başlama yaşının 72 ayda kalması önerisinde bulunmuşlardır. K-30 konu hakkındaki görüşlerini:

Okula başlama yaşının tekrar 72 aya yükseltilmesine sevinmiştim. Çünkü 60-66 aylık öğrencileri okutan arkadaşların yaşadıkları sıkıntıları görmüştük ve dinlemiştik. Aynı sıkıntıları yaşamaktan korkmuştum. Ayrıca 66-71 aylık çocukların okula başlamasının veli isteğine bırakılmasını da olumlu karşılamıştım. Çoğu veli çocuğu için erken olduğunu ve çocuğunun okula başlamaya hazır olmadığını düşündüğünden okula kayıt yaptırmamıştı.

ifadeleri ile açıklamış ve yapılan düzenlemeyi olumlu karşılamıştır. Yine K-2 :

Yaş sınırının 72 aya çıkarılması benim psikolojik ve mental anlamda rahatlamamı sağlamıştı. Bu şekilde düzenleme yapılmamış olsaydı sınıfta ister istemez olumsuzluklar yaşayabileceğimizi tahmin ediyordum. Sınıftaki çocuklar arasındaki ay farklarının olması onların sınıfa uyumu ve birbirleriyle anlaşması bakımından ister istemez sorun oluştuyordu.

derken 72 ay altındaki öğrencilerle çalışmanın kendisi üzerindeki etkilerini ifade etmiştir. 2012-2013 eğitim-öğretim yılında ilkokul 1.sınıfı okutan sınıf öğretmenler, bu öğrencilere “kayıp nesil” benzetmesi yaparken, bu öğrencilerin ileriki eğitim kademelerinde de başarısızlık yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

5. TARTIŞMA

Bu araştırmanın amacı, 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkökul 1.sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimlerinin incelenmesidir. Bu kapsamda öğretmenlerin, 4+4+4 eğitim sistemi hakkında “ne düşündükleri, öğrencilerinin hazırbulunuşlukları hakkındaki görüşleri ve çocukların okula uyumu, fiziksel gelişimi ve uygulanan program” ile ilgili görüşleri irdelenmiştir elde edilen bulgular aşağıda tartışılmıştır.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinden, yasanın düzenlenme sürecinde fikirlerinin alınmadığını, yasa hakkında bilgi sahibi olmadıkları ve bazı sınıf öğretmeninin yasadaki kaynaklanan nedenlerden dolayı norm kadro fazlası olduğu sonucuna ulaşılmıştır. 4+4+4 eğitim sistemiyle alakalı olarak, sınıf öğretmenlerinin değişikliklerin planlanması ve uygulanması sürecinde etkili bir şekilde yer almadığı veya görüşlerinin yeterince alınmadığı görülmüştür. Sonuç olarak, 4+4+4 eğitim sistemine geçilirken öğretmenlerin fikri yeterince alınmadığı ve sürece katılımlarının sınırlı kaldığı konusunda yaygın bir görüş bulunmaktadır. Bulunan sonuçlar, Başaran (2016)’nın “4+4+4 eğitim sisteminde yöneticilerin ve öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar” konulu yüksek lisans tezinde elde ettiği bulgular ile paralellik göstermektedir. Başaran (2016), yapmış olduğu çalışmada sistem hakkında öğretmen-öğrenci-veli denkleminde herhangi bir kesimin bilgilendirilmediği, sistem ile birlikte norm fazlası öğretmenler olduğu ve yasa ile ilgili görüşlerinin alınmadığı sonuçlarına ulaşmıştır. Özel ve Zelyurt(2015), “İlkokul Birinci Sınıfı Okutan Sınıf Öğretmenlerinin Eğitimde 4+4+4 Düzenlemesine İlişkin Görüşleri” isimli çalışmalarında sınıf öğretmenlerine 4+4+4 düzenlemesiyle alakalı olarak gerekli düzeyde bilgi verilmediği sonucuna ulaşmışlardır. Külekçi (2013), “4+4+4 Eğitim Sistemi Kapsamında Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi” isimli çalışmada benzer sonuçlara ulaşırken, öğretmenlerin süreç hakkında yeterince bilgilendirilmediğini belirtmiştir. Peker Ünal (2013), “Sınıf Öğretmenlerinin 4+4+4 Uygulamasına Yönelik Görüşleri” isimli çalışmada 4+4+4 süreci ile ilgili Millî Eğitim Bakanlığı’nın yeterli araştırma yapmadığı ve sistemin uygulayıcısı öğretmenlerin süreçten habersiz olduğu sonuçlarına ulaşmıştır. Sonuç olarak araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin yasanın düzenlenme süreci hakkında fikirlerinin alınmadığını, yasa hakkında bilgi sahibi olmadıklarını ve birçok sınıf öğretmeninin norm fazlası durumuna düştüğüne dair

anımsamalar yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenleri kamuoyu tarafından 4+4+4 şeklinde ifade edilen 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulanmaya başlandığında, kendilerini bu uygulamaya hazır hissetmediğini ifade etmişlerdir. Uzun ve Alat (2014) yaptıkları çalışmalarında araştırma bulguları ile paralel sonuçlara ulaşmışlardır. Araştırma bulgularına göre ilk defa aralarında bu kadar yaş farkı olan bir öğrenci grubuyla karşılaşan öğretmenler, uygulamada farklı sorunlar yaşarken hem öğrencilerin hem okulların hazır olmamasından kaynaklanan hem de kendilerinin okul için yeteri kadar hazır olmamalarından kaynaklanan sorunlar yaşadıkları sonucu çıkarılmaktadır. Özel ve Zelyurt(2015)'un araştırmasında ise araştırma bulgularının aksine öğretmenlerin kendilerini yeni sisteme hazır hissettikleri sonucu çıkmıştır. Bu durumun araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki deneyim ve kıdemlerinin daha fazla olması ile açıklandığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin 1. sınıf öğrencilerinin hazırbulunuşluk düzeyleri ve psikomotor gelişimleri hakkında neler anımsadıklarına dair bulgulara bakıldığında, öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin düşük olduğu, ince motor becerileri gelişmemiş olduğu, bireysel farklılıkların çok fazla olduğu, sosyal çevrenin hazırbulunuşluk üzerinde etkili olduğu ve öğrencilerin öz bakım becerilerinin düşük olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarına paralel olarak Özden, Kılıç ve Aksu (2014) yapmış oldukları çalışmalarında, öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin düşük olduğu, sınıf ve okula uyumda güçlük yaşadıkları, öz bakım becerileri konusunda problem yaşadıkları bulgularını ulaşmışlardır. Durmuşçelebi ve Bilgili (2014) ise çalışmalarında öğretmenlerin daha çok farklı hazırbulunuşluk düzeyine sahip öğrenci grubuyla çalışmaktan dolayı sıkıntı yaşadığı bulgusuna ulaşmıştır. Şahin ve arkadaşları (2022), Ekiz ve Bakkaloğlu (2021), Yavuz, (2019) yapmış oldukları çalışmalarda 4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte Türkiye'de küçük yaşta okula başlayan çocukların hazırbulunuşluk düzeylerinin düşük olduğu yönünde sonuçlar elde etmiş ve raporlar şeklinde kamuoyuna sunmuşlardır. Araştırmalar, 60 aylık olarak ilkokula başlayan çocukların 72 ay ve üzeri okula başlayan öğrencilere göre akademik olarak geride olduklarını, okula uyum sağlama konusunda problem yaşadıklarını ve davranış problemleri ile daha çok uğraştıklarını ortaya koymuştur (Kapçı vd., 2013). Küçük yaşlardaki çocukların okula başlaması, bazı çocukların okula hazırbulunuşluk düzeylerinin düşük olduğu ve öğrencilerin akademik, sosyal ve duygusal gelişimlerinin okula başlama yaşlarına uygun olmadığını yapılan çalışmalarla görülmüştür (Yavuzer, 2006). Sosyal çevre,

öğrencilerin bilişsel, sosyal ve duygusal gelişiminde önemli bir rol oynar. Evde, aileleri ve yakın çevrelerinde edindikleri deneyimler, ilişkiler ve etkileşimler, çocukların okula hazır bulunuşluklarını etkileyebilir. Örneğin, evde sağlanan destek, sevgi, güvenlik ve teşvik, çocukların okula başlama sürecinde kendilerini daha güvende hissetmelerine ve yeni deneyimlere daha hazır olmalarına yardımcı olabilir. Olumlu ve destekleyici bir sosyal çevre, çocukların kendilerini ifade etmelerine, empati kurmalarına, iş birliği yapmalarına ve sorun çözmelerine yardımcı olabilir. Ancak, olumsuz veya destekleyici olmayan bir sosyal çevre, çocukların okula başlama sürecinde zorluklar yaşamalarına neden olabilir. Örneğin, aile içi stres, ayrılık, ekonomik zorluklar veya sosyal izolasyon, çocukların duygusal ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanmalarına ve okula uyum sağlamalarını engelleyebilmektedir (Sarı, & Karataş, 2015).

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin ilkökul 1. sınıfta karşılaştıkları bazı güçlüklerle bakıldığında, farklı hazırbulunuşluk seviyeleri, dikkat dağınıklığı ve odaklanma güçlükleri, okuma ve yazma beceri, dikkat süreçleri, öz bakım becerileri ve yönergeleri alamama, kalem tutma gibi alanlarda güçlükler yaşadıkları bulgularına ulaşılmıştır. Öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlarla başa çıkmak için, “yönergeleri basitleştirmek ve adım adım açıklamak, görsel destekler kullanmak, örneğin resimler veya işaretler, öğrencilere farklı öğrenme stillerine uygun olarak yönergeleri sunmak, grup çalışmaları ve iş birliği aktiviteleri düzenlemek, öğrencilerin duygusal ihtiyaçlarını anlamak ve onlara duygusal destek sağlamak” gibi stratejiler kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yine araştırmaya katılan öğretmenler, 72 ay altındaki çocuklar okula başlamamaları gerektiğini ifade ederken, öğretmenlerin bu süreçte çok yıprandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma bulgularına paralel olarak, Epçaçan (2014), yapmış olduğu araştırmasında okul öncesi eğitimin zorunlu hale getirilmesi ve öğrencilerin ilkökula başlama yaşının yükseltilmesi gerektiği bulgularına ulaşmıştır. Özel ve Zelyurt (2015), 72 aydan küçük öğrencilerin tuvalet ihtiyaçlarını gideremedikleri, kendi kıyafetlerini çıkaramadıkları, belirli kuralları (sıra bekleme vb.) bilmedikleri, görsel hafızalarının eksik olduğu, dikkatlerinin kolay dağıldığı, birbirleriyle iletişim kuramadıkları, öğretmenler açısından kaslarının yeterince gelişmediği, talimatları anlamada sorun yaşadıkları, kurallara uymada sorun yaşadıkları, sınıf içinde ve dışında yapılan etkinliklere katılamadıkları ve arkadaş edinmede sorun yaşadıkları sonucuna ulaşmışlardır.

Araştırmaya katılan öğretmenler, 4+4+4’ün ilkökul eğitime yansımaları hakkında

çocukların ileriki eğitim kademelerinde olumsuz etkilendiklerini ve başarısızlık kaygısı yaşadıklarını bu durumun ise, temel becerilerin yeterince kazanılmaması, öğrenci çeşitliliği ve bireyselleştirme, sınav baskısı ve performans endişesi, özgüven kaybı gibi faktörlerden kaynaklanabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin bir kısmı 4+4+4 'ün ilkököl eğitime yansımaları hakkında 5+3 eğitim sisteminin devam etmesi gerektiğini ve çocukların beşinci sınıfı ilkökölde tamamlamaları gerektiğini ifade etmişlerdir. Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013) okul yöneticileri ile yaptıkları çalışmalarında, eğitim sisteminin 5+3+4 olması ve okula başlama yaşının 72 ay olması gerektiğine sonucuna vardıklarını ifade etmişlerdir. Bazı sınıf öğretmenleri ise çocukların 5. sınıfta ortaokula geçmelerini ve derslere branş öğretmenlerinin girmesini daha doğru bulurken, bu durumun uzmanlık alanlarına odaklanma, akademik başarıyı artırma, hazırlık süreci, daha etkili öğretim gibi faktörlerden kaynaklanabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Yıldırım, Elma, Yazıcı, Öcal ve Zabun (2016), çalışmalarında 4+4+4 olarak uygulanan sisteminden 5+3+4 olarak 12 yıl şeklinde eğitime geçilmeli bulgusuna ulaşmışlar, 5. sınıflarda derslere branş öğretmenlerinin girmesinin olumlu bulunduğu sonucuna da varmışlardır. Epçaçan (2014) ise, çalışmasında 4+4+4 eğitim sisteminin güçlü yönlerini 5.sınıftan başlayarak derslere branş öğretmenlerinin girmesi ve öğretim kademesinin ilk ve ortaokul şeklinde ayrılması olarak ifade ederken araştırma bulgularıyla paralel sonuçlara ulaşmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenler, 4+4+4 'ün ilkököl eğitime yansımaları hakkında sistemin başarısız olduğunu ve uygulanmasının güç olduğunu ifade etmiştir. Bu durumun ise, uygulama zorlukları, hazırbulunuşluk düzeyi, akademik başarı, uyum problemleri gibi faktörlerden kaynaklanabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Şahin, İşler ve Zoraloğlu (2022), 2012-2013 eğitim öğretim yılında birinci sınıfa sınıf arkadaşlarına göre daha küçük yaşta başlayan öğrencilerin ders başarıları bakımından dezavantajlı oldukları, bu durumun ilkökolden sonra ortaokulda da sürdüğü bulgusuna ulaşmışlardır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerden ilkököl 1.sınıfı 2012-2013 eğitim öğretim yılında okutanların hazırbulunuşluk düzeyi düşük öğrencilerin okula başlaması, ince motor becerileri gelişmemiş öğrenciler, öz bakım becerilerine sahip olmayan öğrenciler ve okula uyum sıkıntıları ile ilgili bulgulara ulaşılırken 2013-2014 eğitim öğretim yılında 1.sınıfı okutanlarda ise 66-72 ay arasında veli isteği ile okula başlayan öğrenciler ile ilgili problemler yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Sirem (2014), yapmış olduğu araştırmasında benzer bulgulara ulaşmış ve 4+4+4 eğitim sisteminin ilkökölde ilk okuma yazma sürecini

olumsuz etkilediğini ve 60-66 aylık öğrencilerin okula uyum sağlama konusunda zorluklar yaşadığını ortaya koymuştur. Soleri ve Tanış (2014), ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin okula uyum düzeylerini etkileyen değişkenler üzerine yaptıkları araştırmalarında ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin yaşları ile okula uyum düzeyleri arasında anlamlı farklılık olduğunu görmüşlerdir. Bu farklılık, 72 ay ve üzeri yaşta okula başlayan öğrenciler lehine olup, erken yaşta okula başlayan öğrencilerin uyum süreçlerinde daha fazla zorluk yaşadıkları sonucunu ortaya koymaktadır.

Literatür incelendiğinde, araştırma sonucunu destekleyen çalışmaların bulunduğu görülmüştür. Alanyazındaki çalışmalar incelendiğinde, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında uygulama konan 4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte zorunlu eğitim süresi, okula başlama yaşı ve eğitim kademelerinde değişiklikler yapıldığı görülmektedir (Akpınar, Dönder, Yıldırım ve Karahan, 2012). Sınıf öğretmenleri yaşanan sistem değişikliği sonrasında altyapı eksikliği ve yeni sisteme dair yetersiz bilgi gibi sorunlar yaşadıklarını, ayrıca bazı öğrencilerin okula yeterince hazırlanamadığını belirtmektedir. 1997-1998 eğitim öğretim yılında yapılan değişiklikle sekiz yıllık kesintisiz eğitime geçildiğinde de benzer problemler yaşanmıştı. Kaplan (2000), bu dönemde fiziki imkân ve materyal eksikliğinin yaygın olduğunu, Mert (1999) ise öğretmen, veli ve öğrenci bilgilendirilmesinin yetersizliğine dikkat çekmiştir. Eğitim sistemlerinde benzer sorunların tekrar etmesi, değişikliklerin yeterli ön hazırlık yapılmadan uygulandığını düşündürmektedir. Uzun ve Alat (2014) yaptıkları çalışmada öğretmenlerin eğitim sistemini değerlendirmede farklı yollara sahip olduklarını, bazılarının gerekli altyapı olmadan uygulandığını düşünürken, bazılarının ise altyapı eksikliğinin farklı şekillerde ortaya çıktığını, okul öncesi eğitim almama veya akranlarına göre daha küçük yaşta okula başlama gibi sebeplerden dezavantajlı olarak okul eğitimine başlayan öğrencilerin duygusal, sosyal, bilişsel ve fiziksel bakımdan değişik problemler yaşadıklarını ve okuma-yazma öğrenmek amacıyla gerekli yetenekleri tam anlamıyla gösteremediklerini ortaya koymuşlardır. Bu bulgular 72 ay öncesi ve-72 ay sonrası okula başlayan öğrencilerin motor becerilerinin gelişiminde önemli farklılıklar olduğunu ve bu farklılıkların öğrenme kapasitesine de etki ettiğini göstermektedir. Dirlik (2014), 4+4+4 eğitim sistemi üzerine yaptığı araştırmasında, karma sınıflarda 60-66 ay arası öğrencilerin sosyal-duygusal uyum sorunları yaşadığı sonucuna ulaşmıştır. Tatal (2013), okuma yazma öğrenme durumları üzerine yaptığı araştırmasında ilkokula 60-66 ayda başlayan öğrencilerin okuduğunu anlamada ilkokula daha ileri yaşta başlayan öğrencilere göre daha az başarılı

olduğu sonucuna varmıştır. Aslan (2014) benzer bir çalışmada, çocukların okula gidebilecek olgunluğa sahip olması gerektiği ve takvim yaşının ilkokula devam için bir kriter olarak kullanılmaması gerektiği sonucuna varmıştır. Ayrıca ğretmenlerin 60 ay gibi küçük çocukların ilkokula başlaması sürecine dahil olmadıkları da gözlemlenmiştir. 4+4+4 eğitim sistemi kapsamında, çocuklar 60 aylık olduklarında velilerinin isteği doğrultusunda ilkokula başlayabilirken, 66 aylık olanlar “zorunlu olarak” başlamaktadır. Bu nedenle, bu yıl aynı sınıfta yaklaşık iki yaş farkı bulunan öğrenciler birlikte eğitim görmek durumunda kalmıştır. Bu durum, “daha önce bu kadar yaş farkı olan ğrenci gruplarıyla çalışmamış öğretmenlerin” çeşitli uygulama sorunları yaşamasına sebep olurken, öğrenciler de okulların kendileri için yeteri kadar hazır olmaması ve kendi hazırbulunuşluk seviyelerinin düşük olması nedeniyle sıkıntılarla karşılaşmıştır. Eğitim kurumlarının, öğrencilerin etkili bir şekilde öğrenmelerine ve gelişim sağlamalarına katkıda bulunmaları için, hem fiziksel koşullar açısından yeterli donanıma sahip olmaları hem de zengin bir öğrenme ortamı sunmaları gerektiği gerçeği herkesçe kabul gören bir durumdur (National Education Goals Panel, 1998). Ancak, yapılan araştırmalar çoğu katılımcının çalıştığı okullarda fiziksel altyapının ğrenci ihtiyaçlarına uygun olmadığını göstermektedir. Bu durum, pek çok eğitim kurumunda, öğrencilerin öğrenme ve gelişim süreçlerini destekleyecek nitelikte uygun öğrenme ortamlarının eksik olduğunun altını çizmektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada, 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim yıllarında ilkokul 1.sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimlerinin incelenmiştir. Bu kapsamda öğretmenlerin, 4+4+4 eğitim sistemi hakkında ne düşündükleri, öğrencilerinin hazırbulunuşlukları hakkındaki görüşleri ve öğrencilerin okula uyumu, fiziksel gelişimi ve uygulanan program ile ilgili görüşleri irdelenmiştir. Araştırma dahilinde yapılan analiz sonucunda elde edilen sonuçlar aşağıda belirtilmiştir.

Yapılan analizler sonucunda, öğretmenlerin 4+4+4 olarak bilinen 6287 sayılı yasanın düzenlenme sürecinde fikirlerinin alınmadığı, yasa hakkında bilgi sahibi olmadıkları ve birçok öğretmenin norm fazlası durumuna düştüğünü; kendilerini bu uygulamaya hazır hissetmedikleri ve eğitim sistemi ile yeterli bilgilendirme yapılmadığı; öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin düşük olduğu, ince motor becerilerinin gelişmemiş olduğu, bireysel farklılıkların fazla olduğu, öz bakım becerilerinin düşük olduğu; 66 aydan küçük okula başlayanlar ile 72 ay ve üzeri okula başlayanların ayrışması gerektiği, psikomotor becerilerinin düşük olduğu, yönergeleri uygulama ve alamama sorunu yaşadıkları, kalem tutma da sorun yaşadıkları, 72 ay altında bulunan öğrencilerin okula başlamaması gerektiği, öğretmenlerin bu süreç içerisinde çok yıprandığı görülmüştür. Bu durum ile ilgili öğretmenlerin düşüncelerine bakıldığında, öğrencilerin ileriki eğitim kademelerinde de olumsuz etkilendikleri ve başarısızlık kaygısı yaşadıkları, 5+3 sisteminin devam etmesinin gerekli olduğu, öğrencilerin 5.sınıfta ortaokula geçmeye uygun olmadıkları, ortaokula geçtiklerinde uyum problemleri yaşadıkları, sistemin başarısız olduğu ve uygulanmasının güç olduğu görülürken bazı öğretmenlere göre ise sistemin ortaokula öğrencileri 5. sınıfta alması olumlu görülmüştür.

Araştırmadan elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda aşağıda bulunan önerilere yer verilmiştir.

Uygulayıcılara Yönelik Öneriler:

- Öğretmenlerin 4+4+4 eğitim sisteminin detaylı ve doğru bir şekilde anlaşılması amacıyla gerekli eğitim ve seminerlerin programlanarak bütün sınıf öğretmenlerinin bu eğitim ve seminerlere katılımları sağlanabilir.

- 4+4+4 eğitim sisteminin öğrencilere uygulanması ile ilgili avantajlar ve dezavantajlar ile ilgili çalıştaylar organize edilip sınıf öğretmenleri de dahil edilip görüşleri de alınarak sistemin eksik yönleri giderilebilir.
- Öğrenciler arasında ortaya çıkan bireysel ve motorik farklılıkların öğrenme ortamını nasıl etkilediği konusunda öğretmenler tarafından rapor hazırlanması ile ilgili çalışma yapıp bu raporlar doğrultusunda farklılıkların en aza indirgenebilmesi amacıyla farklı çalışmaların önü açılabilir.
- 4+4+4 sistemiyle ortaya konan yeniliklerin hangi amaçlarla gerçekleştirildiği açık ve anlaşılır bir biçimde yöneticilere öğretmenlere ve velilere aktarılmalıdır.

Araştırmacılara Yönelik Öneriler:

- Araştırma ilkokula başlayan öğrenciler hakkındaki öğretmen görüşleri üzerine yapıldığından 4+4+4 eğitim sistemi ile birlikte ilkokula başlayan öğrencilerin okul öncesi eğitim alma durumunun, akademik ve sosyal uyum üzerindeki etkileri incelenebilir. Özellikle okul öncesi eğitim alan ve almayan öğrencilerin öğretmen görüşleri doğrultusunda karşılaştırılması, okul öncesi eğitimin çocukların okula başlama süreçlerindeki rolünü ve okula uyum düzeylerinin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olabilir.
- Bu araştırmanın örneklem büyüklüğünün 30 öğretmen ile sınırlı kalması, elde edilen bulguların genellenebilirliğini sınırlayabilir. Bu nedenle, daha geniş bir örneklem grubuyla yapılacak çalışmalar, sonuçların daha genellenebilir olmasını sağlayacaktır. Ayrıca, araştırmaya daha fazla değişkenin dâhil edilmesi (öğretmenlerin kıdemi, daha önce hizmetiçi eğitim alma durumu, okul öncesi eğitim durumu) öğrencilerin gelişimsel süreçlerine olan etkilerinin daha derinlemesine anlaşıldığını sağlayabilir.
- Araştırma öğretmen görüşleri ile sınırlı olduğu için 4+4+4 sisteminin uygulama sonuçları, öğrencilerin uzun vadeli akademik başarıları da incelenebilir. Bu incelemeler, eğitim sisteminin etkilerini daha net bir şekilde ortaya koyarak, gelecekte yapılacak eğitim politikası reformlarına katkı sağlayabilir.
- Bu araştırma nitel bir araştırma olup hem nitel hem de nicel yöntemlerle, geniş bir örneklem grubu kullanılarak yapılabilir. Bu tür çalışmalar, 4+4+4 sisteminin öğrencilerin gelişimsel, psikolojik ve akademik alanlardaki etkilerini daha kapsamlı bir şekilde değerlendirmesi sağlanabilir.

- Araştırma ilkokula başlayan öğrenciler ile sınırlı olduğu için 4+4+4 eğitim sisteminin öğrencilerin akademik başarıları üzerindeki etkilerini çok boyutlu bir şekilde inceleyerek, eğitim politikaları ve ğretim yöntemleri üzerindeki etkisi araştırılabilir.

7. KAYNAKLAR

- Akbaşı, S., & Üredi, L. (2014). Eğitim sistemindeki 4+4+4 yapılanmasına ilişkin öğretmen görüşleri. *Journal of Teacher Education and Educators*, 3(1), 109-136.
- Akpınar, B., Dönder, A., Yıldırım, B., & Karahan, O. (2012). Eğitimde 4+4+4 sisteminin (modelinin) karşıt program bağlamında değerlendirilmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 36, 25-39.
- Alisinanoğlu, F., ve Şimşek, Ö. (2012). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarının okul öncesi dönemdeki çocukların yazmaya hazırlık becerilerine etkisinin incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2(2), 1-14.
- Arı, A. (2014). Teacher views about the starting age of the first grade elementary school. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 14(3), 1043-1047.
- Aslan, M. (2014). 60-72 aylık çocukların ilkokula başlama durumlarının incelenmesi. [Basılmamış yüksek lisans tezi]. Fırat Üniversitesi.
- Aydın, A., Orhan, H., Sayal, A., Özata, M., Şahin, G., & Işimer, A. (2001). Oxidative stress and nitric oxide related parameters in type II diabetes mellitus: Effects of glycemic control. *Clinical Biochemistry*, 34(1), 65-70.
- Bacanlı, F. (2003). Mesleki grup rehberliğinin benlik ve meslek kavramlarının bağdaşımına etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 35(35), 336-359.
- Baker, J., Schorer, J., & Cobley, S. (2010). Relative age effects. *Sportwissenschaft*, 40(1), 26-30. <https://doi.org/10.1007/s12662-009-0095-2>
- Barber, M., & Mourshed, M. (2007). *Dünyanın en iyi eğitim sistemleri nasıl zirveye çıkıyor*. McKinsey & Company.
- Başaran, B.(2016). 4+4+4 Eğitim sisteminde yöneticilerin ve öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar. [Basılmamış yüksek lisans tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Bayat, S. (2015). İlk Okuma yazma öğretiminde 60-66 aylık çocuklar ile ilgili yaşanan güçlüklerle ilişkin öğretmen görüşleri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4, 172-185.

- Bedard, K., & Dhuey, E. (2006). The persistence of early childhood maturity: International evidence of long-run age effects. *Quarterly Journal of Education*, 121(4), 1437-1472. <https://doi.org/10.1093/qje/121.4.1437>
- Beyaztaş, D. İ., & Senemoğlu, N. (2015). Başarılı öğrencilerin öğrenme yaklaşımları ve öğrenme yaklaşımlarını etkileyen faktörler. *Eğitim ve Bilim*, 40 (179).
- Boz, T. (2013). *4+4+4 yeni eğitim sisteminde birinci sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları zorluklar*. [Basılmamış yüksek lisans tezi]. Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Boz, T., & Yıldırım, A. (2014). 4+4+4 eğitim sisteminde birinci sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı zorluklar. *Başkent University Journal of Education*, 1(2), 54-65.
- Cimem, Ö. (2017). *Okula başlama yaşına göre ilkokul ikinci sınıf öğrencilerinin okuma becerilerine dair bir araştırma*. [Basılmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Creswell, J. W. (2013). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (4th ed.). Sage Publications.
- Çakıcı, M. (2015). *60-72 aylık 1. sınıf öğrencilerinin okula hazır bulunuşluk düzeylerinin belirlenmesi (öğretmen görüşlerine göre)*. [Basılmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi.
- Çalışkan, M. & Gündüz F. (2013). 60-66, 66-72, 72-84 aylık çocukların okul olgunluk ve okuma yazma becerilerini kazanma düzeylerinin incelenmesi. *Journal of Turkish Studies*, 8, 379-398. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.5390>
- Çoruk, A. (2013). *Eğitim bilimine giriş*. Paradigma.
- Dağ, M. (2017). *Farklı yaşlarda ilkokula başlayan çocukların akademik başarı ve sosyal beceri düzeylerinin karşılaştırılması*. [Basılmamış yüksek lisans tezi]. Uşak Üniversitesi.
- Dağlı, Y. Ü. (2015). Çocukların ilkokul birinci sınıfa başlama yaşına göre üçüncü sınıf başarılarının incelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 33, 291-302.
- Decker, C. A. & Decker, J. R. (1992). *Planning and administering early childhood programs* (5th ed.). Merrill.

- Demirel, Ö. (2003). *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Öğretme Sanatı. Altıncı Baskı.* PegemA Yayıncılık.
- Diris, R. (2017). *Don't Hold Back? The Effect of Grade Retention on Student Achievement.* *Economics of Education Review*, 56, 312-324. <https://doi.org/10.1016/j.econedurev.2016.09.007>
- Dirlik, C. (2014). *4+4+4 eğitim sisteminde 60-66 aylık öğrencilerin okula hazırbulunuşlukta sosyal uyum düzeylerinin incelenmesi.* [Basılmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Arel Üniversitesi.
- Durmuşçelebi, M., & Bilgili, A., (2014). Yeni 12 yıllık eğitim sistemi karşılaşılan sorunlar ve dünyadaki uygulamalardan bazıları. *Türkish Studies*, 9, (2), 603-621.
- Durna, Y. (2012). *2013 eğitim-öğretim yılında 60-66 ay arasında ve 66. ay üzerinde okula kayıt yaptıran 1. sınıf öğrencilerinin ilk okuma yazma dersi öğretim programı kazanımları ile okul yaşantıları sürecinin performans yönünden öğretmen görüşlerine dayalı olarak karşılaştırılması (Erzincan örneği).* [Basılmamış yüksek lisans tezi]. Erzincan Üniversitesi.
- Ekiz, D., & Bakkaloğlu, M. (2021). İlkokula başlama yaşına göre ilkokul birinci sınıf öğrencilerinin okuma hızlarının uzun dönemli incelenmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 50(230), 629-643. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.692137>
- Epçaçan, C. (2014). Opinions of primary and secondary school teachers and administrators on the 4+4+4 education system (Siirt sample). *EKEV Akademi Dergisi*, 58, 505-522.
- Ercan, H. (2016). *İlköğretim öğretmenlerinin ve yöneticilerinin 4-4-4 eğitim sisteminin uygulama sürecine ilişkin görüşleri.* [Basılmamış yüksek lisans tezi]. Gaziosmanpaşa Üniversitesi.
- Eurydice, (2008). Avrupa'daki öğretmenlerin sorumluluk ve özerklik düzeyleri. http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/094TR.pdf
- Gedik, S. (2015). *Öğretmen algılarına göre 60-66 aylık çocuklarda okula uyumun incelenmesi (Fatih ilçesi örneği).* [Basılmamış yüksek lisans tezi], Yeditepe Üniversitesi.

- Gökçen, F. Ç. (2004). *Çocuğum okula başlıyor*. Morpa Kültür Yayınları.
- Güneş, F. (2013). Okuma Yazma Öğrenme Yaşı / Age for Learning Literate. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4), 280-298.
- Güven, C. (2012). Zorunlu eğitim politikaları ve ülkeler arasındaki farklılıklar. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 15(2), 123-145.
- Hayden, C. T. (2009). *Çocuğum okula başlıyor*. Ekinoks.
- Hoopes, J. (1979). *Oral history: An introduction for students*. The University of North Carolina.
- İlyasoğlu, A. (2006). Yakın dönemde tarihe ilginin farklılaşması sürecinde sözlü tarih alanının Türkiye'deki gelişimine bir bakış. In A. İlyasoğlu & G. Kayacan (Eds.), *Kuşaklar deneyimler tanıklıklar içinde* (ss. 15-22). Tarih Vakfı.
- Kapçı, E. G., Artar, M., Avşar, V., Daşçı, E., & Çelik, E. G. (2013). İlkokul birinci sınıfa farklı yaşlarda başlayan çocukların ruhsal ve sosyal gelişim ile akademik benlik algıları açısından karşılaştırılması (Proje No. 12H5250001). Ankara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri.
- Kaplan, İ. (2000). *Sekiz yıllık ilköğretim okullarına geçişin getirdiği sorunlara ilişkin getirdiği sorunlara ilişkin yönetici çözümleri ve önerileri*. [Basılmamış yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi.
- Karbuğa, Ö. A. (2011). İlköğretim 1. sınıfa başlama yaşının ilköğretim okul yöneticileri ve öğretmenlerinin görüşlerine göre incelenmesi. [Basılmamış yüksek lisans tezi]. Atatürk Üniversitesi.
- Kartal, S. (2013). Türkiye'de İlkokula Başlama Yaşının Beş Yaşa İndirilmesinin Eğitim Politikaları Açısından Değerlendirilmesi. *Mülkiye Dergisi*, 37(3), 201-214.
- Kawaguchi, D. (2011). Actual age at school entry, educational outcomes, and earnings. *Journal of the Japanese and International Economies*, 25(2), 64-80. <https://doi.org/10.1016/j.jjie.2009.02.002>
- Kaya, A. (2011). Kesintisiz eğitimin okul yönetimi, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki sosyo-psikolojik etkilerine ilişkin bir değerlendirme, *Eğitime Bakış Dergisi*, 7(21), 11-19.

- Külekc i, E. (2013). 4+4+4 Eğitim Sistemi Kapsamında Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasına İlişkin  ğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Eğitim ve  ğretim Araştırmaları Dergisi*, (2), 369 – 377.
- Lois P. (1996). What is the effect of school entrance age on the reading readiness achivement of kindergarten students? 24 Nisan 2024 tarihinde <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED400067.pdf> sitesinden alınmıştır.
- McBryde, C., Ziviani, J., & Cuskelly, M. (2004). School readiness and factors that influence decision making. *Occupational Therapy International*, 11(4), 193-208.
- Memişoğlu, S. P., & İsmetoğlu, M. (2013). Zorunlu eğitimde 4+4+4 uygulamasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri. *Eğitim ve  ğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 14-25.
- Mert, K. (1999). *Sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim uygulaması konusunda  ğretmen görüşleri* (Niğde il  rneği). [Basılmamış yüksek lisans tezi], Niğde Üniversitesi.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2010). Türk eğitim sisteminin  rg tlenmesi 2008-09. Devlet Kitapları Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2012). 12 yıl zorunlu eğitim sorular ve cevaplar. http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2012/12yil_soru_cevaplar.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2012a). 12 yıllık zorunlu eğitime yönelik uygulamalar. <https://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1567.pdf>. 17.10.2024
- Morrison, George S. (1997). Fundamentals of early childhood education. Merrill.
- Murray, M. P. (2006). Avoiding invalid instruments and coping with weak instruments. *Journal of Economic Perspectives*, 20(4), 111-132.
- Musch, J., & Grondin, S. (2001). Unequal competition as an impediment to personal development: A review of the relative age effect in sport. *Developmental Review*, 21(2), 147-167. <https://doi.org/10.1006/drev.2000.0516>
-  rs, C., Erdoğan, H., & Kipici, K. (2013). Eğitim yöneticileri bakış açısıyla 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sistemi. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 131-154.
-  zarslan, N. (2014). *Birinci sınıfta öğrenim görmekte olan (60-71 ve 72-84 aylık)  ğrencilerin okul olgunluğu düzeyleri ve bu öğrencileri okutmakta olan*

- öğretmenlerin gözlediği okula uyum ve sınıf yönetimi sorunları*. [Basılmamış yüksek lisans tezi], Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Özarslan, Y., & Ozan, Ö. (2014). Yükseköğretimde uzaktan eğitim programı açma sorunsalı. In *XIX. Türkiye'de İnternet Konferansı Bildirileri* (ss. 85-89). https://inet-tr.org.tr/inetconf19/kitap/_inet14.pdf
- Özel, E. & Zelyurt, H. (2015). İlkokul birinci sınıfı okutan sınıf öğretmenlerinin eğitimde 4+4+4 düzenlemesine ilişkin görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1-18.
- Özden, B., & Aksu, R. K. D. (2014). Sınıf Öğretmenlerinin 12 Yıllık (4+4+4) Zorunlu Eğitime İlişkin Uygulama Öncesi Ve Bir Yıl Sonrası Görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(4), 181-202. <https://doi.org/10.12780/UUSBD450>
- Özgür, B. (2013). *4+4+4 eğitim sisteminde ilkokul 1. sınıf uyum programının değerlendirilmesi*. [Basılmamış yüksek lisans tezi], Ankara Üniversitesi.
- Öztürk, E., & Uysal, K. (2013). İlkokul 1. sınıf öğrencilerinin okuma-yazma süreçlerinin takvim yaşı yönünden karşılaştırılması. *Turkish Studies*, 8(8), 1041-1054.
- Patton, M. Q. (2005). *Qualitative research*. John Wiley & Sons.
- Patton, M. Q. (2015). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice*. Sage publications
- Peker Ünal, D. (2013). Sınıf öğretmenlerinin 4+ 4+ 4 uygulamasına yönelik görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 324-337.
- Piaget, J. (1972). *The psychology of the child*. Basic Books.
- Ponzo, M., & Scoppa, V. (2014). The long-lasting effects of school-entry age: Evidence from Italian students. *Journal of Policy Modeling*, 36(3), 578-599. <https://doi.org/10.1016/j.jpolmod.2014.04.001>
- Portelli, A. (1991). *The death of luigi trastulli and other stories: Form and meaning in oral history*. State University of New York.
- Roberts, S. J., & Fairclough, S. J. (2012). The influence of relative age effect in the assessment of high school students in physical education in the United Kingdom.

Journal of Teaching in Physical Education, 31(1), 56-70.
<https://doi.org/10.1123/jtpe.31.1.56>

- Ryan, B. Jr. (2003). *Çocuğum okula başlıyor* (Çev: İzmirli, M.). Hayat.
- Sağlam, M. (2014). Türkiye Yozgat merkezdeki ilkokul öğretmenlerinin 4+4+4'ün yasallaşma süreci ile ilgili anlatıları. *Journal of Education and Future*, 1(5), 117-128.
- Sarı, M., & Karataş, H. (2015). Aile Destek Sisteminin Okula Başlayan Çocuklar Üzerindeki Etkileri. *Eğitim ve Toplum Dergisi*, 51(2), 45-60.
- Shaffer, D. R., & Kipp, K. (2007). *Developmental psychology: Childhood and adolescence* (7th ed.).
- Sirem, Ö. (2014). *4+4+4 okul sisteminde sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretim sürecine yönelik görüşleri (Düzce ili örneği)*. [Basılmamış yüksek lisans tezi], Düzce Üniversitesi.
- Solli, I. F. (2017). Left behind by birth month. *Education Economics*, 25(4), 323-346.
- Soydan, S. (2013). Çocuklarda merak duygusunu uyandırmada Montessori öğretmenlerinin kullandıkları stratejiler. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(25), 269-290.
- Stipek, D., & Byler, P. (2001). Academic achievement and social behaviors associated with age of entry into kindergarten. *Applied Developmental Psychology*, 22(2), 175-189.
- Şahin, A. E., Kardaş-İşler, N., & Zoraloğlu, S. (2022). 4+4+4 düzenlemesiyle farklı yaşlarda ilkokula başlayan öğrencilerin akademik performanslarının LGS verileri temelinde analizi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 55(2), 387-420.
- Şahin, F., & Gürbüz, S. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri felsefe yöntem-analiz* (5. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Tan, M. G. (2000). An oral history project with the children of the republic. *IOHA Conference*, 1, 346-355.
- Sarı, İ., Er Türküresin, H., & Özdemir, D. (2024). The Use of Oral History in Educational Research: A Bibliometric Analysis. *Türk Akademik Yayınlar Dergisi (TAY Journal)*, 8(1), 149-175.

- Thompson, A. H., Barnsley, R. H., & Dyck, R. J. (1999). A new factor in youth suicide: The relative age effect. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 44(1), 82-85.
- Thompson, J. K., & diğlerleri. (2004). Gender Differences in Peer and Parental Influences: Body Image Disturbance, Self-Worth, and Psychological Functioning in Preadolescent Children. *Journal of Youth and Adolescence*, 33(6), 465-474. <https://doi.org/10.1023/B:JOYO.0000046015.91196.89>
- Thompson, P. (2017). *The voice of the past: Oral history*. Oxford University Press.
- Tutal, Ö. (2013). *İlk okuma-yazma öğrenmede okula başlama yaşının okuma-yazma başarısına etkisi* ([Basılmamış yüksek lisans tezi]). Dicle Üniversitesi.
- Uzun, E. M., & Alat, K. (2014). İlkokul birinci sınıf öğretmenlerinin 4+ 4+ 4 eğitim sistemi ve bu sistem sonrasında ilkokula başlayan öğrencilerin hazırbulunuşlukları hakkındaki görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 15-44.
- Varış, F. (1988). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Wienen, A. W., Batstra, L., Thoutenhoofd, E., Bos, E. H., & de Jonge, P. (2019). Do troublesome pupils impact teacher perception of the behaviour of their classmates? *European Journal of Special Needs Education*, 34(1), 114-123.
- Yavuz, H. Ç. (2019). 4+4+4'ten geriye kalanlar: Türk öğrencilerin başarılarındaki görelî yaş etkisi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 52(1), 139-161.
- Yavuzer, Y. (2006). *Okul Olgunluğu ve Okula Başlama Yaşı*. Remzi Kitabevi.
- Yeşilyaprak, C., & Aslan, Z. (2004). Period-luminosity relation for M-type semiregular variables from Hipparcos parallaxes. *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*, 355(2), 601-607.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, N., Elma, C., Yazıcı, L., Öcal, S. & Zabun, E. (2016). 4+4+4 Yapısal değişimin birleştirilmiş sınıflara yansması ve öğretmen beklentileri. *Türkiye Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3(2).

Yoleri, S., & Tanış, H. M. (2014). İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin okula uyum düzeylerini etkileyen değişkenlerin incelenmesi. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(2), 130-141.

EKLER

EK-1. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

GÖRÜŞME SORULARI

1. 4+4+4 olarak bilinen 6287 sayılı yasanın düzenlenme süreci hakkında anımsadıklarınız nelerdir?
2. Kamuoyu tarafından 4+4+4 olarak bilinen 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulanmaya başlandığında, kendinizi bu uygulamaya hazır hissediyor muydunuz?
3. Sizler 60-66 / 66-72 aylık çocuklara öğretmenlik yapmıştınız. Bu çocukların hazırbulunuşluk düzeyleri ve psikomotor gelişimleri hakkında neler anımsıyorsunuz ve bu gelişim durumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
4. İlkokul 1.sınıfta ne tür güçlüklerle karşılaştınız? Bu güçlüklerle çözümler üretebildiniz mi? Bu güçlük ve onlara yönelik çözümlerden söz edebilir misiniz?
5. 60-72 aylık okula başlayan çocuklarla ilgili, deneyimlerinize bağlı olarak çocukların bu yaş grubunda ilkokula başlamalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
6. 4+4+4 'ün ilkokul eğitimine yansımaları hakkında neler düşünüyorsunuz?
7. Eklemek istediğiniz başka bir şey var mı?

EK 2. Sözlü Tarih Veri Belgesi

SÖZLÜ TARİH VERİ BELGESİ

Görüşmenin yapıldığı tarih:

Görüşmenin yapıldığı yer (il, ilçe, köy):

Görüşmenin süresi:

Görüşmeyi yapan kişi adı soyadı:

Görüşmeyi yapanın okulu sınıfı:

Görüşmeyi yapanın öğretmeni ve Okulu:

Görüşme yapılan kişinin adı soyadı:

Cinsiyeti:

Doğum yeri:

Doğum Tarihi:

En son bitirdiği okul (türü, seviyesi):

Yaşadığı yer:

EK 3. Sözlü Tarih Hikayesi Örneği

Bir Sözlü Tarih Çalışma Öyküsü

Sayın M. K. ile daha önce çalışmış olduğum Milli Eğitim Vakfı İlkokulu'nda tanıştım. Kendisi birinci sınıflara öğretmenlik yapıyordu. M. K.'a neden böyle bir görüşme yaptığımı açıkladım. Görüşme öncesinde ses kaydı yapacağımı ve verilerin gizliliğine dikkat edeceğimi söyledim. Bu konu hakkında ayrıntılı bir açıklama yaptım. Görüşme kaydını etik ilkelere uygun olarak kullanacağımı ve saklayacağımı açıkladım. Görüşme sorularını vererek sorular üzerine 15 dakika kadar düşünmek için süre istedi. Daha sonra görüşme başladı. Görüşmede tez konum olan 2012-2013 ve 2013-2014 yıllarında ilkokul birinci sınıfı okutan sınıf öğretmenlerinin o dönem hakkında anımsadıkları hakkında sorular soracağımı ifade ettim. Kendisi ile MEV İlkokulu rehberlik servisinde 09/10/2023 tarihinde saat 15:00'da görüşme gerçekleştirdik.

Görüşme oldukça verimli geçti. Görüşmede M. K. sorulara içtenlikle cevaplar verdi. Bu araştırmaların sistemlere geçilmeden de öğretmenlerle yapılmasının çok daha doğru olacağını ifade etti. Döneme ait sitemleri olduğunu söyledi. Görüşmeyi götürmüş olduğum cep telefonu ile kaydettim. Görüşme yaklaşık on dört dakika sürdü. Görüşmemiz tamamlandı.

Kendisinden bu görüşmeyi yüksek lisans tezi çalışmalarımda kullanmamda bir sakınca olmadığına dair izin aldıktan sonra kendisine teşekkür ederek görüşmeden ayrıldım.

EK 4. Görüşme Örneği (Erkek Katılımcı)

M. G.:

Hocam merhaba. Bozok Üniversitesi'nde Eğitim programları ve öğretim alanında yüksek lisans yapıyorum. “2012-2013 ve 2013- 2014 eğitim öğretim yılında ilkököl birinci sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimleri” konulu yüksek lisans tezimde sizin de görüşlerinizi almak istiyorum. Size 7 tane soru yönelteceğim isterseniz başlayalım.

A. B.:

Merhabalar. Başlayalım hocam.

M. G.:

4+4+4 olarak bilinen 6287 sayılı yasanın düzenlenme süreci hakkında anımsadıklarınız nelerdir?

A. B.:

Bu yasa düzenlenirken tabanda bizim fikrimiz alınmadı. Yani akademik düzeyde yapılan çalışmalar sonucunda düzenlendi. Sadece bize uygulanmamız söylendi. Biz bilgi sahibi olmadan uygulamaya konuldu. Alt paydaşlardan bir çalışma yapılmadı. Direkt akademisyenlerden oluşturulan bir komisyon tarafından yapıp onaylandı. Bizim bir bilğimiz yoktu. Yasa hakkında herhangi bilgiye sahip değildik. Biz yasayı kucağımızda bulduk.

M. G.:

Kamuoyu tarafından 4 + 4+4 olarak bilinen 12 yıllık kesintisiz zorunlu eğitim uygulamasına başlandığında kendinizi bu uygulama hazır hissediyor muydunuz?

A. B.:

Tabi şimdi bu uygulamaya hazır hissetmiyorduk. Hatta ben bu uygulama yüzünden norm fazlası duruma da düştüm. Çocuklar da hazır hissetmiyordu zaten. Yani bizim bilğimiz olmadan aniden geldiği için hiç kimsenin hazırlığı yoktu. Okulların bile hazırlığı yoktu. Yani okullardaki fiziki yapının bile hazırlı olmadan böyle bir uygulama geldi.

M. G.:

Sizler 60-66 / 66-72 aylık çocuklara öğretmenlik yapmıştınız. Bu çocukların hazırbulunuşluk düzeyleri ve psikomotor gelişimleri hakkında neler anımsıyorsunuz ve bu gelişim durumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

A. B.:

Evet, bu sınıfı okuttum ben. Bu sınıfı okuttuğumuz zaman 60 ve 66 aylık çocukların hazırbulunuşluk düzeyleri çok düşüktü. Kalem tutma becerileri, sayı sayma becerilerinin yanında fiziki olarak da zaten sınıf düzeyinden çok küçük oldukları için bir de sınıf ortamında yaş farkı ikiye çıktı yani. Önceki yıllarda çocuğum fiziki olarak küçük deyip göndermeyen ailelerin çocuklarıyla bu 60, 66 aylık çocuklar arasında 2 yaş fark oldu. Yani neredeyse 80 aylık ve 66 aylık çocuklar aynı sınıftaydı. Benim sınıfımda vardı. Aynı sınıfta 84 aylık çocukla 66, 60 aylık çocuk vardı. Yani ikisi de aynı sınıftaydı. Tabii bunların hazırbulunuşlukları aynı olmadığı için düzeylerine de eğitim durumlarına da aşırı derecede yansıdı zaten. Bununla ilgili ilerde yapılan çalışmalarda bu öğrencilerin LGS’de başarısız oldukları da gözlemlendi zaten. Geçen sene mi, veya bir önceki sene bunlar LGS sınavına girdiler. Türkiye ortalamasına baktığımız zaman en başarısız yılın bunların mezun olduğu yıla denk geldiği de görüldü zaten. Yani bu bilimsel olarak görüldü. Tabi çok çok zorlandık. Biz okuma yazma öğretirken, bir de 4+4+4’te el yazısı olayı var, harfleri yapamıyorlar, çocuklar kalem tutmayı bilmiyorlar. Yaşları çok küçük olduğu için gerçekten çok zorlandık. İnce motor becerileri gelişmemiş çocuklar vardı. Arada yaş farkı olduğu zaman bu sefer dışarıdaki etkinliklerde beden eğitimi dersi gibi etkinliklerde çocuklar arasında fiziki farklılıklar olduğu için oyun oynama da bile sıkıntılar oluştu. Yani fiziki olarak çocuk çok büyük, diğerine göre gelişmiş, öbürü küçük, arkadaş olmadılar. Çok küçük geldi bayağı sıkıntı yaşadık biz.

M. G.:

İlkokul 1.sınıfta ne tür güçlüklerle karşılaştınız? Bu güçlüklerle çözümler üretebildiniz mi? Bu güçlük ve onlara yönelik çözümlerden söz edebilir misiniz?

A. B.:

Bu tür güçlükleri ne yapabildik? Velilerle görüştük. Bu çocuklar sınıf içerisinde ayrı bir grup oldular. Zaten aradan 3-4 hafta geçtikten sonra bunlar ayrıldılar. Ayrıldıktan sonra zaten

diğerleriyle hemen farklı bir grup oluştu sanki. İki farklı sınıf okutuyormuşuz gibi, birleştirmiş sınıf gibi iki farklı sınıf okutuyormuşuz gibi sınıflar oluştu. Onlara da kendi arasındaki etkinliklerle çözüm bulmaya çalıştık. Ha okudular mı? Okumaya geçtiler ama anlama düzeyleri yani okuduğunu anlama düzeylerinde de sıkıntılar yaşadık. Okumaya geçti, okumaya geçmedi, hiç sıkıntımız olmadı, okumaya herkes geçiyor ama anlama düzeyinde çok büyük sıkıntılar vardı.

M. G.:

60-72 aylık okula başlayan çocuklarla ilgili, deneyimlerinize bağlı olarak çocukların bu yaş grubunda ilkokula başlamalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

A. B.:

60-72 aylık okula başlayan çocuklarla ilgili deneyimlerimiz ile ilgili geçen soruda da bahsettiğim gibi bizi yani öğretmenleri çok zorladılar. Veliler çok yoruldu. Biz çok yorulduk. Çocuklar aşırı yıprandı. Sınıfta yaşı büyük olan çocuklar okumaya geçtikleri için bu sefer sıkılmalar, kendini psikolojik olarak kötü hissetmeler oldu. “Benim çocuğum okumaya neden geçmedi” diye sorgulayanlar ve bu yaşta çocuğunu okula gönderenlerde pişmanlıklar oluşmaya başladı. Yedinci, sekizinci aydan sonra çocuğu sınıftan alma durumu olmadı olamaz. Verenler de pişmanlıklar hissettik. Biz bu şekilde bayağı bir zorlandık.

M. G.:

4+4+4 'ün ilkokul eğitimine yansımaları hakkında neler düşünüyorsunuz?

A. B.:

Ben ilkokulun 5 yıl olmasını savunan insanlardan biriyim. 4 yılın çocuklar için ilkokulda yetersiz olduğunu, ortaokula geçen çocukların daha çocuksu davrandığını, ortaokul öğretmenlerinin beşinci sınıftaki formasyona uygun hareket etmedikleri kanaati ben de yaygındır. Bu hem yaygın kanaat hem de gözlemlerim. Çünkü öğrencilerin matematik dersinde, öğretmenim dışarıda top oynayabilir miyiz?, Türkçe dersinde resim yapabilir miyiz gibi isteklerde bulunuyorlar. Biz bunu sınıf ortamına karşılayabiliyoruz. Çocuğun isteği yerine geliyor. Bir sonraki dersi, yapmadığımız derse aktarabiliriz. Sınıf içerisinde beşinci sınıfı yapabiliyorduk. Çocuklar bence ortaokulda, beşinci sınıfta kopmalar çok yaşadılar ama ilkokulda beşinci sınıf olsaydı kopmalar bence daha az olurdu. Çocuklar tek öğretmen alışmış. Çocuk orada birçok öğretmeni aynı anda gördüğü zaman sıkıntı yaşıyor. Tabi yaşı

gereği de daha oyun çağında oldukları için de öğretmenlerden matematik dersinde top oynayalım, Türkçe dersinde resim yapıp bir öbür derste dışarı çıkalım mı diye istekleri oluyor. İlkokulu atamıyor. Öğretmen arkadaşlarımızla görüştüğüm zaman ancak bunu yedide sekizde attıklarını söylüyorlar. Biraz daha olgunlaşması, biyolojik olarak da bilmesi lazım.

M. G.:

Ekleme istediğiniz başka bir şey var mı?

A. B.:

Bence bu 4 + 4+4 eğitim sisteminden bir an önce vazgeçilmesi kendi şahsi fikrim. Benim önerim ilkokulun 5 yıl olması, ortaokulun 3 yıl olması lisenin de 4 yıl değil, 3 yıl olarak uygulanması benim için en makul eğitimidir. 5 yıl olsaydı, ilkokullar 3+2 olarak da bölünebilirdi. İlk 3 yılı bir öğretmen okutup dördü beşi başka öğretmenin okutması şeklinde. Öğretmenin bir tanesi üçe kadar okutur. 4 ve 5 başka bir öğretmenin okutacağı şekilde de bölünebilirdi. Ama ben ilkokulun her hâlükârda 5 yıl olmasından yanayım. Çünkü 20, 23 yıllık bir sınıf öğretmeni olarak bunu söylüyorum 4 dört yıl yetersiz. Lise boyutunda da kendi çocuklarımızdan biliyoruz sıkıntıları. Onlarda da büyük sıkıntıları var. Zaten açık liseye geçme noktasında büyük talep var. Çocukların çoğu açık liseye geçiyor.

EK 5. Görüşme Örneği (Kadın Katılımcı)

M.G.:

Hocam merhaba. Bozok Üniversitesi'nde Eğitim programları ve öğretim alanında yüksek lisans yapıyorum. “2012-2013 ve 2013- 2014 eğitim öğretim yılında ilkokul birinci sınıfları okutan sınıf öğretmenlerinin mesleki deneyimleri” konulu yüksek lisans tezimde sizin de görüşlerinizi almak istiyorum.

Birinci sorumuz 4 + 4 + 4 olarak birinden 6.287 sayılı yasanın düzenlenme süreci hakkında anımsadıklarınız nelerdir?

T.Y.:

Şimdi ben şöyle diyeyim, öncelikle bu yeni dönemin 2 temel amacından biri toplumun eğitim süresini yükseltmek, diğeri ise çocukların ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerine göre yönlendirme yapmaktı. Benim anımsadığım ise bu sistemi destekleyen de oldu, desteklemeyen de. Daha doğrusu daha erken beşinci sınıfların ortaokula gitmesi için diye düşünenler oldu. Yani 5.sınıf öğrencilerinde sınıf öğretmeninden ayrılma durumu yaşandı. O yüzden erken bulanlar oldu. Tabi bu durum veli ve çocukları da rahatsız etti ilk uygulamaya geçildiğinde. Şimdi tabi bu duruma biraz daha alışıldı. Benim aklımda kalan anımsadığım buydu. Çocuklar için duygusal anlamda biraz sıkıntılı oldu.

M.G.:

Yasanın hazırlanmış süreci hakkında neler anlatıyorsunuz hocam? Yasa ortaya çıktı, yani paydada hani öğretmen, veli, öğrenci kısmında karşılık buldu mu?

T.Y.:

Yani öğretmen için bence çok değişen bir şey olmadı. Bizim için çok fark eden bir şey olmadı aslında. Dediğim gibi sadece belki veli ve öğrenci açısından olmuş olabilir. Eğitim süresi yükseldi. O anlamda daha iyi ve memnuniyet verici oldu ama dediğim gibi sadece benim gözlemlediğim beşinci sınıfta çocukların ilkokul öğretmeninden ayrılması sıkıntısı oldu. Onun dışında bir öğretmen için, bir eğitimci için çok fark eden bir şey olmadı bana göre. Benim için de olmadı.

M.G.:

İkinci sorumuz kamuoyu tarafından 4 + 4 + 4 olarak bilinen 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim uygulanmaya başladığında kendinizi bu uygulamaya hazır hissediyor muydunuz?

T.Y.:

Ben hep, her durumda hazır hissederim. Kendimi hazırlarım. En azından kendimi hazırladığımdan dolayı benim için bir sıkıntı olmadı. Diğer eğitimci arkadaşlarım içinde fark eden bir şey olduğunu düşünmüyorum. Hazır hissetme durumu sadece aile ve öğrencileri etkilemiştir diye düşünüyorum. Beni de veli olarak tabi ki etkilemiştir muhakkak.

M.G.:

Peki hocam daha öncesinde 72 aylıkken okula başlayacak çocuklar, yasanın çıkmasıyla 60-66 ay arasında veli isteğine bağlı, 66 aydan sonraysa zorunlu olarak okula başladılar. Daha küçük yaş grubunda öğrencileriyle çalışmak sizin için bir dezavantaj mıydı? Bu çalışma fikri sizde ne uyandırdı? Zorlanacağınızı düşündünüz mü?

T.Y.:

Ya muhakkak 66 aylık çocuğun ilkökul disiplinine girmesi onun ruhsal, duygusal, bilişsel gelişimini olumsuz etkiliyor. Bu durum akademik hayatı için de olumsuz sonuç. Böyle çocuklarla çalıştık mı? Çalıştık, istisna çocuklar da var. Yani bu durum dışında kalan çocuklar da var ama ben bunu gözlemledim. Sınıfa göre yaşı küçük olan çocuğun sınıfın en başarılı öğrencisi olduğunu da gördüm ama dediğim gibi bu istisna olabilir. Ama genel olarak çok uygun bulunmuyorum. Bu çocuklar açıdan hazır değil, her açıdan hazır değiller.

M.G.:

Diğer sorumuz sizler 60, 66, 66, 72 ayrı çocuklar öğretmenlik yaptınız. Bu çocukların hazır buluştuk düzeyleri psikomotor gelişimleri hakkında neler anımsıyorsunuz, bu gelişim durumlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

T.Y.:

Zorlanma hep yaşayacaklar. Küçük yaşta başlayan çocuklar hep zorlanma yaşayacak. Özellikle matematik ve işlemsel alanda. Okuma yazmayı öğrenebiliyor belki. Ayrıca büyük olan çocuklara göre belki biraz geç öğreniyorlar ama ileriki sınıflarda işte ikinci,

üçüncü, dördüncü sınıfta matematiksel işlemlerde sıkıntı yaşıyabiliyorlar. Soyut düşünme kısmı, evet orada bir sıkıntı oluyor.

M.G.:

Peki hocam okullar fiziki olarak hazır mıydı? Yani o çocuklar daha küçük, fiziki olarak daha küçük, boyları daha kısaydı.

T.Y.:

Biz destekledik. Mesela çocuğun altına yükseklik koyma gibi ya da yükseltmek gibi. O anlamda işte ya da onların ilgisini çekebilecek materyaller var mıydı? Yoktu, kas beceriler olarak da söyleyebilirsiniz hocam tabi ki zorlanmalar oldu. Hep bizim yardımımız, desteğimizle yaptılar. Şeyler oldu işte özellikle el becerisine dayalı kurallara uyma konusunda becerilere dayalı dersler de verdiğiniz yönergeleri çocuklar çok da alamıyordu, yönergelere de tam uyamıyorlardı.

M.G.:

Dördüncü sorumuz ilkokul birinci sınıfta ne tür güçlükleriyle karşılaştınız? Bu güçlüklerle çözümler üretebildiniz mi? Bu güçlüklerle onlara göre bir çözümlerinizi bahsedermisiniz?

T.Y.:

Küçük yaşta okula başlayanlarda ayrılık kaygısı rahatsızlığı vardı. Yani çocuklarda o sıkıntı oldu, diğerlerine göre daha fazlaydı. Davranışlarını kontrol etmede, kurallara uymada diğer ayca büyük olan çocuklara göre sıkıntı yaşandı, el göz koordinasyonu, ince motor becerileri, işlemsel düşüncenin tam gelişmemesi, soyut düşüncede dikkatini sürdürme de öğrenme becerilerin de sıkıntı gözlemlendi. Tabii ki benim çözümlerim ne oldu. Dediğim gibi bende de vardı öyle öğrenciler, ben onu ne yaptım çözüm olarak günlük planlarımı, etkinliklerimi, öğrenci yaş durumlarını dikkate alarak hazırladım ve uyguladım. Oyunla, eğlenerek dikkat çekici etkinliklerle, ders işlemeye daha da ağırlık verdim. Ona gayret ettim. Yapararak yaşayarak öğrenme metodunu biraz daha fazla kullandım. İşte soyut öğrenmeden ziyade somut öğrenmeye ağırlık verdim. Bol materyalli ders işlemeye çalıştım. Bir de o yaş grubu biraz düşünce onların biraz yaş özelliklerini araştırarak onu da dikkate alarak onlara yaklaşımım o şekilde oldu. Onun faydalı olduğunu da gördüm öyle diyeyim.

M.G.:

60-72 aylık okula başlayan çocuklarla ilgili deneyimlerinize bağlı olarak çocukların bu yaş grubunda okula başlamalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

T.Y.:

Ben de onu çok doğru bulmuyorum. Çünkü bir ay bile çok önemli oluyor çocukta. Ben şöyle düşünüyorum, eğitim hayatı ilkokulda başladığı için hatta ana sınıfında o dahi çok önemli, çocuk ben yapamıyorum duygusuna kapılırsa benim için en tehlikeli şey bu. Yani çocuk ben yapamıyorum, başaramıyorum diye düşünürse o bütün eğitim hayatını etkiler diye düşünüyorum. Hatta şimdi dahi bazen arkadaşlarla konuşurken o soruları sorduğunuzda, ya çocuk ben matematiği başaramıyorum diye düşünecek. Yani sınıf seviyesine göre soru sorulmalı diye düşünüyorum. Sınıfın ben %75 başarıya ulaştı diyelim, orada 35 çocuk onu yapacak ama diğerleri yapamayacak ama diğerlerinde ben yapamıyorum, matematiği zaten başaramıyorum olayını oluşturursak ilkokulda tüm eğitim hayatı boyunca o travma gibi çocukta kalacak diye düşünüyorum. Öz saygısını, öz güvenini, her şeyini kaybedecek. Yani eğitime de çok farklı bakacak. Onu yapmamamız gerekir diye düşünüyorum. O duyguya onları kaptırmamamız gerekir diye düşünüyorum. Yani güven duygusunu yitirmemeliler ne olursa olsun.

M.G.:

Altıncı sorumuz 4 + 4+ 4'ün ilkokul eğitimine yansımalar hakkında neler düşünüyorsunuz?

T.Y.:

Biraz öncede söylemiştim, benim gözlemim çok büyük sıkıntı belki oluşturmayacak eğitim anlamında ama sadece belki duygusal anlamda çocuklar ilkokul öğretmenleriyle özel ayrı bir bağ kuruyorlar ve ayrılmak istemiyorlar. Şimdi ben dördüncü sınıfı okutuyorum mesela, şimdiden öğretmenim biz seneye birinci sınıfa tekrar geleceğiz diyorlar, siz ne olur orta kısma gelin diyorlar. Hani biraz sıkıntı yaşıyorlar, zaman zaman eski velilerimle de görüşüyorum hatta. Lisede hala hocam sizin uygulamalarınızı arıyor, sizin ilginizi arıyor diyor. Çocuk liseye geldi dediğini biliyorum. O yüzden hani onlar için biraz erken oluyor ortaokula geçmek diye düşünüyorum. Gözlemlerime ve yaşadıklarımaya dayanarak söylüyorum, yoksa bir öğretmen için fark etmez. Tekrar dörtten bire döner, eğitime

devam eder. Öğretmen için çok değişen bir şey olmaz. Sadece dediğim gibi bir yandan da tabi şu avantajı oldu, onu da düşünmek lazım, ilkokul öğrencileriyle ortaokul öğrencilerin binasının ayrılması o anlamda da iyi oldu. Çünkü her yaşın kendine özgü özellikleri var. Çocuklar kötü davranışları da iyi davranışları da örnek aldıkları için bir arada bulunmaları o anlamda kötüydü. Şimdi bina olarak ayrılmaları, ilkokul, ortaokul olarak ayrı yerlerde eğitim görmesi o anlamda iyi oldu. Ben avantaj olarak görüyorum.

M.G.:

Ekleme istediğiniz başka bir şey var mı hocam?

T.Y.:

Biraz önce söylediğim gibi çocuklar ayrılma sıkıntısı yaşıyor demiştik. Duygusal anlamda orada bize düşen görerek dördüncü sınıfta en azından beşinci sınıfa hazırlama hem duygusal anlamda hem akademik anlamda gerekli titizliği gösterme ve onları motive etmek. Orta kısma geçtiği zaman nelerle karşılaşabilecekleri hakkında biraz onları bilgilendirmek işe yarayacak diye düşünüyorum. Çocuğu hem ruhen hem akademik olarak biraz daha evet hazırlamamız lazım ki o kaygıyı yaşamasin.

EK 6. 6287 Sayılı Kanun

KANUN

İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN

Kanun No. 6287

Kabul Tarihi: 30/3/2012

MADDE 1 – 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3 – Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.”

MADDE 2 – 222 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7 – İlköğretim; 1 inci maddede belirtilen amacı gerçekleştirmek için kurulmuş dört yıl süreli ve zorunlu ilkokul ile dört yıl süreli ve zorunlu ortaokuldan oluşan bir Millî Eğitim ve Öğretim Kurumudur.”

MADDE 3 – 222 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir.”

MADDE 4 – 222 sayılı Kanunun 14. maddesinin birinci fıkrasında yer alan “büyüklüğüne” ibaresi “İlkokullar ve ortaokullar birlikte veya ayrı oluşlarına, büyüklüğüne” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5 – 222 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4 – Bu Kanunun 76. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre elde edilen gelirler, il özel idarelerince, ortaöğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanması için de kullanılır.”

MADDE 6 – 222 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 11 – Bu maddenin yayımı tarihinde ilköğretim kurumlarının 5, 6, 7 ve 8 inci sınıflarında eğitim görenler eğitimlerini bu kurumlarda tamamlar.

Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili usul ve esaslar Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenir; Bakanlık bu maddenin uygulanmasıyla ilgili düzenlemeleri il, ilçe ve okul bazında yapmaya yetkilidir.”

MADDE 7 – 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 22. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 22 – Mecburi ilköğretim çağı 6-13 yaş grubundaki çocukları kapsar. Bu çağ çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonunda başlar, 13 yaşını bitirip 14 yaşına girdiği yılın öğretim yılı sonunda biter.”

MADDE 8 – 1739 sayılı Kanunun 24. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 24 – İlköğretim kurumlarının ilkokul ve ortaokul olarak bağımsız okullar hâlinde kurulması esastır. Ancak imkân ve şartlara göre ortaokullar, ilkokullarla veya liselerle birlikte de kurulabilir.”

MADDE 9 – 1739 sayılı Kanunun 25. maddesinin mülga birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“İlköğretim kurumları; dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli, zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkân veren ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarından oluşur. Ortaokullar ile imam-hatip ortaokullarında lise eğitimini destekleyecek şekilde öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçimlik dersler oluşturulur. Ortaokul ve liselerde, Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberimizin hayatı, isteğe bağlı seçmeli ders olarak okutulur. Bu okullarda okutulacak diğer seçmeli dersler ile imam-hatip ortaokulları ve diğer ortaokullar için oluşturulacak program seçenekleri Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 10 – 1739 sayılı Kanunun 26. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 26 – Ortaöğretim, ilköğretime dayalı, dört yıllık zorunlu, örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar. Bu okulları bitirenlere ortaöğretim diploması verilir.”

MADDE 11 – 1739 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3 – Zorunlu ortaöğretim 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanır. Bakanlar Kurulu uygulamayı bir eğitim-öğretim yılı ertelemeye yetkilidir.”

MADDE 12 – 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu’nun 18. maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yüzde onundan fazla” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 13 – 16/8/1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1. maddesinin (A) fıkrasının (2) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan “sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim” ibaresi “ilköğretim ve ortaöğretim” şeklinde değiştirilmiş ve maddede yer alan “sekiz yıllık kesintisiz” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 14 – 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 45 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yükseköğretime giriş ve yerleştirme:

MADDE 45 – Yükseköğretime giriş ve yerleştirme aşağıdaki şekilde yapılır:

a. Yükseköğretim kurumlarına giriş ve yerleştirme işlemleri imkân ve fırsat eşitliğini sağlayacak tedbirleri almak kaydıyla, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yapılır.

b. Yükseköğretim kurumlarına esasları Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezî sınavlarla girilir. Yerleştirme puanlarının hesaplanmasında adayların ortaöğretim başarıları dikkate alınır. Ortaöğretim bitirme başarı notları en küçüğü ikiyüzelli, en büyüğü beşyüz olmak üzere ortaöğretim başarı puanına dönüştürülür. Ortaöğretim başarı puanının yüzde onikisi yerleştirme puanı hesaplanırken merkezî sınavdan alınan puana eklenir.

c. Ortaöğretim kurumlarını birincilik ile bitiren adaylar için mevcut kontenjanların yanı sıra Yükseköğretim Kurulu kararı ile ayrı kontenjanlar belirlenebilir.

d. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından mezun olan öğrenciler, istedikleri takdirde bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya bunlara en yakın olan mesleki ve teknik önlisans yükseköğretim programlarına sınavsız olarak yerleştirilebilir. Bu öğrencilerin yerleştirilmesine ilişkin usul ve esaslar Millî Eğitim Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

e. Önlisans mezunları için, ilişkili lisans programlarında belirlenmiş kontenjanın yüzde onunu geçmeyecek şekilde Yükseköğretim Kurulu kararı ile her yıl dikey geçiş kontenjanı ayrılabilir.

f. Yabancı uyruklu öğrenciler ile ortaöğretimin tamamını yurt dışında tamamlayan öğrencilerin yükseköğretim kurumlarına kabul usul ve esasları Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. Uluslararası anlaşmalar gereği Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarında burslu olarak öğrenim görecekt yabancı uyruklu öğrencilerin yerleştirme işlemleri Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılır.

g. Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek usul ve esaslara göre, belli sanat ve spor dallarında üstün kabiliyetli olduğu görülen öğrenciler ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunca tespit edilen uluslararası bilimsel yarışmalarda ödül kazanan öğrenciler, ilgili dallarda eğitim yapmak kaydıyla yükseköğretim kurumlarına yerleştirilebilir.”

MADDE 15 – 2547 sayılı Kanunun 56. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından üniversitelere, yüksek teknoloji enstitüleri ile gelirlerinin en az dörtte üçünü münhasıran devlet üniversitelerinin faaliyetlerinin devam ettirilmesi ve desteklenmesini amaç edinmek üzere kurulan ve fiilen bu çerçevede faaliyette bulunan vakıflardan Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınanlara makbuz karşılığında yapılan bağışlar, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları hükümlerine göre yıllık beyanname ile bildirilecek gelirden ve kurum kazancından indirilebilir. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 16 – 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 61 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bir mesleğe yönelik program uygulayan ortaöğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan öğrenciler bakımından, bu kurumların mezunlarının Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen aynı

meslek dalında yer alan yükseköğretim programlarına yerleşmelerinde merkezî sınavlardan almış olduğu puanlara ilave edilecek ortaöğretim başarı puanı hesaplanmasında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki mevzuat hükümleri uygulanır.”

MADDE 17 – 2547 sayılı Kanunun ek 21. maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 18 – 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununun ek 9 uncu maddesinin başlığı ile birinci fıkrasında yer alan “Zonguldak Karaelmas Üniversitesi” ibareleri “Bülent Ecevit Üniversitesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 19 – 2809 sayılı Kanunun ek 61. maddesinin başlığı ile birinci fıkrasında yer alan “Rize Üniversitesi” ibareleri “Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20 – 2809 sayılı Kanunun ek 129. maddesinin başlığı ile birinci fıkrasında yer alan “Konya Üniversitesi” ibareleri “Necmettin Erbakan Üniversitesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 21 – 2809 sayılı Kanunun ek 130 uncu maddesinin başlığı ile birinci fıkrasında yer alan “Kayseri Abdullah Gül Üniversitesi” ibareleri “Abdullah Gül Üniversitesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 22 – 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (II) sayılı cetvelin “Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri” bölümünün 53, 61, 102 ve 103. sıraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“53) Bülent Ecevit Üniversitesi”

“61) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi”

“102) Necmettin Erbakan Üniversitesi

103) Abdullah Gül Üniversitesi”

MADDE 23 – 21/12/2011 tarihli ve 6260 sayılı 2012 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede; Zonguldak Karaelmas, Rize, Konya ve Kayseri Abdullah Gül Üniversitelerine yapılmış olan atıflar Bülent Ecevit, Recep Tayyip Erdoğan, Necmettin Erbakan ve Abdullah Gül Üniversitelerine yapılmış sayılır.

MADDE 24 – 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13 – Yurt içi üretimin ve katma değerin artırılması, teknoloji kazanımının sağlanması, daha önce yurt içinde üretimi bulunmayan ürünlerin üretilebilmesi, yeni teknoloji ve ürünlere yönelik araştırma-geliştirme faaliyetlerinin sürdürülmesi ve bilgi toplumuna geçiş hedefleriyle, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kademelerindeki okulların dersliklerine bilişim teknolojisi donanımı, yazılımı, ağ altyapısı ve internet erişim imkânının sağlanması, dersler için çevrim içi ve çevrim dışı ortamlarda e-içerik temin edilmesi ve e-içerik altyapısının oluşturulması, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan öğretmenlere ve örgün eğitim gören öğrencilere e-kitap, tablet bilgisayar ve benzeri ihtiyaçların sağlanması amaçlarıyla Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında, Millî Eğitim Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından 2015 yılı sonuna kadar yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç, bu Kanun hükümlerine tabi değildir. Bu madde uyarınca yapılacak alımlara ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşü alınarak Millî Eğitim Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanacak yönetmelikle, rekabete açık olacak şekilde düzenlenir.”

MADDE 25 – 5018 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 20 – Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullara internet erişim hizmetleri ve ağ altyapısının sağlanması için Millî Eğitim Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca 2015 yılı sonuna kadar yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde üst yöneticinin onayıyla 15 yıla kadar gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girilebilir.”

MADDE 26 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 27 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür. 10/4/2012

EK 7. Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde Okula Başlama Yaşı ile ilgili Yapılan Değişiklik Maddesi

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM VE İLKÖĞRETİM
KURUMLARI YÖNETMELİĞİ**

Kayıt zamanı ve kayıt yaşı

MADDE 11 – (5) Okul öncesi eğitim kurumlarında okula kayıt:

- a) (Değişik:RG-10/7/2019-30827) Anaokulu, ana sınıfı ve uygulama sınıflarına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 57-68 aylık çocukların kaydı yapılır. Okulun kayıt alanında ikamet eden ve bir sonraki eğitim ve öğretim yılında ilkokula başlayacak çocukların kaydı yapıldıktan sonra fiziki imkânları yeterli olan anaokulu ve uygulama sınıflarına 36-56 aylık, ana sınıflarına ise 45-56 aylık çocuklar da kaydedilebilir.
- b) (Değişik:RG-10/7/2019-30827) Bir grup oluşturabilecek kadar çocuk bulunmayan okullarda 36-68 aylık çocuklar aynı ana sınıfına kaydedilebilir.
- c) (Değişik:RG-10/7/2019-30827) İlkokula kaydı bir yıl ertelenen ve bir önceki yıl okul öncesi eğitim almamış olan 69-71 aylık çocuklara, okul öncesi eğitim kurumlarına kayıta öncelik tanınır.

EK 8. 2012/20 Sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Genelgesi

**T.C.
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**T.C.
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

Ahmet BOZOK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

YOZGAT 2022

**T.C.
YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
..... ANABİLİM DALI**

TEZ BAŞLIĞI
(Büyük harflerle ve ortalanmış olarak tez adı bu bölüme yazılacaktır)

ADINIZI SOYADINIZ

YÜKSEK LİSANS/DOKTORA TEZİ

Danışman: Unvanı Adı SOYADI
İkinci Danışman (varsa): Unvanı Adı SOYADI

**ARALIK – 2022
YOZGAT**